

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1831

Underdanigst Promemoria!

Ifølge Høiestbaarne Herr Amtmands høygunstige Ordre af 23. November sidste indberettes og indstilles underdanigst følgende til Deres Høivelbaarenheds gunstige Opmærksomhed og bedømmelse:

I forrige Høst indtraf her en usædvanlig ondartet saakaldt Kruym eller Qatarrholepidemi, hvoraf over hele Sysselet paa en og samme Tid blev angrebne, hvis Aarsag Intet foranstaltedes til sammes Standsning. Mange holdt, deraf, ved Sengen i 3 á 4 Uger. I bemeldte Sygdom paafilgte, blandt flere Tilfælder, Øresmerte og Døvhed, som vedvarede i 1 a 2 Maaneder, og hos somme længere.- Naar undtages et meget Brystsvagt Fruentimmer, døde heri Sysselet ikke flere i denne Sygdom.-

Saasnart høimemeldte Ordre var indløben mig, tilkiendegav jeg overalt i Sysselet: at enhver husfader i samme, ufortøvet, for Sysselmanden havde at anmelde de hos ham indtrufne smitsomme Sygdomme; paa det jeg snarest muligt derom kunde gjøre underdanigst Indberetning til Amtet, at høisammes respective Foranstaltningers Ordre maatte kunne udfærdiges. –

F.A. J for 1831 B7 Nr 21

-

Den 4. Januari (sent om aftenen) blev hos mig anmeldt: "at 4 eller 5 Personer vare yderlig syge i Midvaag og at Sygdommen befrygtedes at være smitsom"; hvorom jeg strax gjorde Indberetning til Det høie Amt; hvorpaa deres høivelbaarenhed strax foranstaltede Herr Landchirurg *Krebs* til at undersøge Sygdommen, ligesom deres høivelbaarenhed da ogsaa selv reiste til Midvaag. – Doctoren erfarede der, at Sygdommen var smitsom og viste sig tillige at vilde blive meget farlig, samt at 2 Personer i Sørvaag da ogsaa vare angrebne af samme Sygdom. – Ufortøvet befaledes derfor: at de andre ikke maatte have noget samquem med de smittede Huse. – Hvorfor Doctoren anordnede og forsynede med Medicin. –

Snart i *Februari* var Sygdommen atter udbrudt i Midvaag, saa at 3 andre farligt vare angrebne; og uopholdelig under 20de sammen gjorde jeg derom indberetning saa vel til Det høie Amt som velbemeldte Doctor *Krebs*, hvorpaa Doctoren ligeledes uopholdelig igjen reiste til de syge i Waagöe, og anordnede Forholdsregler, samt befalede blandt andet: at de smittede Huse 14 Dage efter Helbredelsen eller Sygdommens, maatte vaskes, udluftes og røges paa bedste Maade, samt nok engang 14 Dage senere paa lige Maade, forsaa vidt mueligt at standse Smittens videre udbredelse. – I Anledning af den førstnævnte catarrhal – og Landfarsotartede Sygdom, blev det da ogsaa udtrykkeligt befalede alle de

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

øvrigte Husfædre i Sysselet ufortøvet og ligeledes nøjagtig at lade rense deres Huse. -

Af de ommeldte Sidstangrebne døde 1 dreng paa 17 Aar den 28de sammes; hvilket underdanigst strax indberettedes og hvorfor jeg i Tilfældet udbad mig, af Det høie Amt fornødne forholdsregler; men da den høie Ordre formedelst Veirets Forhindring i fleer Dage ikke var indløben mig og det syntes end længere at vilde hindre Sammes befordring, saa vovede jeg den 3die Dag efter Dødsfaldet ved den af mig i underdanigste Haab om Amtets gunstige Approbation, føiende Forsigtigheds Foranstaltning, at tillade Begravelsen. - Liigkisten blev saa tæt som muligt samt tjæret. Liget blev lagt i Kisten og baaret noget forbi Dødshuset af de Faa som dertil vare i Stand fra de deri Smittede Huse, og siden af andre, der jordede det. - Vel advarede jeg: at samme maatte nedgraves vedbørlig dybt, men det erklæredes: "at Kirkegaarden derpaa Stedet ikke havde den befalede Dybde, hvisaarsag jeg strax paalagde Midvaags /:daværende:/ Skydsskaffer, at tilsige Stedets Mandskab: uopholdelig at sætte den i lovlig Stand, - Ved Jordefærden blev Liigfølge og uforføden Sammenkomst aldeles forbudt. - Det Tøj hvori han bortdøde, erklæredes ved Dødsfaldsanmeldelsen, alt at være lagt og i flere Dage at skulde blive liggende i Søevand. - For den mueligste Forsigtighed at kunde være opmærksom paa, om nogen af dem der jordede Liget skulde bleven upasselig og angrebne af Sygdommen, tilholdt jeg disse i nogle dage at holde sig fra de Andre.

Først efter end flere Dages forløb modtog jeg Amtets, i den Anledning, underdanigst forventede, høie Ordre af 1ste Martii, og bekendtgjorde det, befalede saavel til almindelig Efterretning og Iagttagelse i deslige mødende Tilfælde i Sysselet, som for at overtude de faa meldte Vedkommende om, at forberørte min Foranstaltning var, saavidt Omstændighederne tillode det, overensstemmende med de i denne høibemeldte Ordre indeholdende og de flere ved Samme anviste anordningsmæssige Forholdsregler. -

Desuden har jeg, efter senere at være bragt i Erfaring om Tilsidesættelse af de fornødne og anordnede Forsigtighedsforholdsreglers Iagttagelse ved Renselsen og Udluftningen af enkelte andre Indbemeldtes Sygdomstøi etc., at samme ikke maatte ske paa eller alt for nær nogen almindelig Vei, desangaaende givet behørig Erindring og Indskjærpelse. -

Siden Martii Maanedes Udgang har ingen i Sysselet været angreben af samme Sygdom. -

Ved Juni Maanedes begyndelse d.A., indtraf en meget stræng, noget snueartet Sygdom overalt i Sysselet : der begyndte med usædvanlig sviende Feber, Ømfindtlighed og Mathed samt Hoved- og Rygpine, hvorpaa fulgte Klemmelse og Brystsmerte, uden Appetit, som for mange vedvarede i 3-4 Uger, om hvilken

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sygdom jeg strax gjorde underdanigst Indberetning til Deres Høivelbaarenhed; men da alle har, paa een og samme

Tid deraf bleve angrebne foranstaltetes Intet til Smittens Standsning. Senere ved sammes paafulgte ogsaa Døvhed hos Adskillige. – I dette Syssel døde dog kun 2 Gamle af denne Sygdom.-

Flere smitsomme Sygdomme have ikke, mig bekjendt, i dette Aar paagaet heri Sysselet. –

Endelig har jeg overalt i Sysselet advaret om: at holde Renlighed i Bøigderne, i Særdeleshed ved forefaldende Fangster, til hvis Befordring jeg desuden i Sidste Sommer, flere Gange har udfærdiget Tilsigelser, ligesom og i underdanigste Følge Deres Høivelbaarenheds og Sundhedscommissioners høie Ordre, bekjendtgjort de til Forebyggelse af, og Iagttagelse ved Indtræffelse af den befrygtede *Colera*-Sygdom anordnede Foranstaltninger. –

Saavel i dette som i forrige Aar, var Agrene næsten overalt i Sysselet temmelig gode. – Græsvæxten var ogsaa god i dette, men liden i forrige Aar, saa her overalt var stor Trang paa Høe. –

Vel er i de sidste 12 og helst de seneste 5 Aar, især i Midvaag og Sandevaag samt tildels i Bøe-Sogn og Sørvaag skeet betydelige Markers Indhegning og Opdyrkning hjemme ved eller i Nærheden af selve Bygderne, men i bemældte Bøigdelauges fraliggende Hauger var der adskillige formentlig opdyrkelige store og gode Pladser, hvilke ikke til Opdyrkning eller Nedsættelse ere blevne optagen, \og som een deel Eiere ikke skal ville tillade de Fattige/, hvis aarsag ei alene Faarerøgten der, saalænge denne Mangel finder Sted, er meeste Besværlig og mindste opnaaes, og altsaa Faarene af Mangel paa Høeanskaffelse, til hjælp om Vinteren, samt de dem fornødne Huse eller Folder med Tag, som Erfaring lærer næsten aarlig for en stor Deel af Sult og begraves under Sneen: ja almindeligvis hvert 10de eller 12te Aar nær ødelægges, men følgelig ogsaa Agerdyrkningen og Quægavlens Fremme og mulig meget betydelige Forøgelse hindres, og mange duelige Fattige, især ny Familier nægtes Leilighed og Udsigt til Driftighed i den almenyttige Næringsgreen! Ja, at Udflytningen fornemmelig med Hensyn til Faarerøgtningen Høehjælp til samme, ere nødvendige for at hvert Bøigdelaug heri Sysselet, samt at Opdyrkningen nu ved tilstrækkelige Udflytninger vilde kunne blevet flere Gange saa store som de gamle Indmarker, og tillige om Vaaren til stor Fordeel for Faarene, tror jeg: at Deres Høivelbaarenhed, som med Indsigt kjender Localbeskaffenheden og Jordbrugets hensigtsmæssige Indretningsmaade, gunstigst ville bifalde. Ligesom det og er Høyvelbaarne Herr Amtmand bekjendt, at heri selve Bøigderne eller i Nærheden af dem, ikke ere flere bekvemme Pladser af Betydenhed, til Opdyrkning end de dertil allerede indtagne eller udviiste. Og næsten enhver Huusmand i Sørvaag

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

ønsker sig endnu Mere udviist til Opdyrkning af Udmarken; da det dem af Haugeeierne Udsiiste allerede er blevet opdyrket og er alt for lidet. –

Især i Sandevaag og Bøe er stor Mangel paa Tørvheder, naar undtages i de langt fraliggende Hauger. –

I underdanigst Følge og paaberaabende mig Det høie Amts gunstige Ordre, har jeg overalt i Øen Erkyndiget mig, om Nogle skulde have Lyst til Udflytninger i de fraliggende Hauder, samt dertil ved Fremstilling om den belovet passende Belønning, saavel som om de øvrige af dem muelige Fordele: Opmuntret saavel Kongsbønderne som de private Eiere, man forgieves, med undtagelse af de faa der have ansøgt om Deres Høivelbaarenheds naadigste Tilladelse at maatte nedsætte sig paa *Slættenæs*, samt enkelte i Gaasedahl; men hvilke sidste ikke dertil synes at have nogen fast Bestemmelse, da de ere alt faa. – At de ommeldte Ansøgende ere fattige; og altsaa til Udflytningens Iværksættelse vilde trænge til allernaadigste Understøttelse, og at det vilde være Hensigtsmæssigere at de havde blevet flere, er forhen ved min underdanigste Bemærkning blevet Herr Amtmand bekjendt. – Følgelig formodes ikke Udflytninger at ville blive betydelige eller almindelige heri Sysselet, saalænge det ikke udtrykkelig er befaleet Leilændingene at deltage eller lade deltage i samme, samt: at Ægteskaber for dem af Landstanden, der ikke eje eller have Fæste paa $\frac{1}{2}$ eller 1 Mark Jord, eller have erholdt Amtets Bevilling til at opdyrke en saadan Plads, i almindelighed ikkun maatte tillades under Betingelse, at nedsætte sig paa et, efter høibemældte Amts Ordre, udvisende Sted i Udmarken. –

Tillige foraarsager det megen Indskrænkelse i Agerdyrkningens Fremme: at her, formedelst en del Eieres Nægtelse, ikke haver almindelig Frihed skjere Søetang eller den saakaldte Tare /: alt uagtet denne Strandrettighed er fælles for hvert enkelt Bøigdelaugs Eiere:/ helst da Drivtangen samme Aar, ja oftest enten ikke falder af nogen Betydelighed, eller dog ikke førend efter Sædetiden. - Plove ere ikke i brug her. –

Heri Sysselet er de Flestes Jordegods beliggende i Fællesskab i ubetydelige smaa Lodder, i adskillige Haugeparter; hvilket formentlig er een af de Aarsager hvorfor der ikke paa Faarerøgtningen og Haugernes Vandafladning ... anvendes den fornødne og tilstrækkelige Fliid. – Ligeledes lægges her, for liden Vind paa at formindske i Rovfuglene; da det befalede Antal som deraf skydes er ganske for lidet til Hensigtens Opnaaelse; saa at disse Slags Fugle aarlig synes at være af større og større Mængder og i de strænge Aar dræbe den største Deel af Lammene samt beskadige Agrene. –

I Sørvaag klages meget over Ufred i Indmarken af Gjæs samt at de meget formindske Græsset i Udmarken. Desuagtet ere mange eenige i at holde samme.

–

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

I Midvaag og Sandevaag bruges den Uorden at lade Kørne strax efter indhøstningen af Korn og Høe og allerede før Bjergningen af Høet er færdig, gaae paa Indmarken uagtet Kartoffelbjergningen næppe er begyndt, hvoraf saavel Indmarken selv som Kartofflerne og de øvrige Rodfrugter utaalelig meget beskadiges. – Ligeledes bruges her den formentlige Uskik at holde Rossene paa samme om Foraaret. –

Naar Indmarksgjærderne ogsaa paa disse Aarets Tider bleve holdte i god Stand, vilde der formentlig kunne sættes Grændser for denne Uorden. – Men de fleste af Beboerne her, hvilke i denne som flere henseender, paastaae at vedblive den gamle Skik, paaberaabe sig, at Loven ikke befaler Gjærdernes istandsættelse førend end 3die Maj, og Vedligeholdelsen længere end til 14de October. – Desuden ere de Allerflestes Gjærder, uagtet mine gjentagne Erindringer, ingen Tid i god eller lovlig Stand. –

At adskillige i Anledning af Bemeldte i Midvaag og Sandevaag stedfindende Marke Ufred, underdanigst have indstillet Besværing og derhos udbedet sig Det høie Amts naadigste Bevaagenhed er Deres Høivelbaarenhed før Bekjendt. –

I den ældre Tiid var de Flestes Bøe eller Indmark eiendom her, i Fællesskab, som nu er ophævet og delt i mange smaa Stykker. – Kartoffelavlens dyrkedes da ikke her, og bedærves ikke ved at staae i Jorden Vinteren over, ja indtil Maj, paa en tør Mark, naar samme ei trædes af Kreaturerne. Hvilken ny Indretning og Dyrkningsgren, formentlig taler mod forbemærkede Kreaturgang; helst paa Andres Indmark, og hos den der holder sine Kreaturer saavel fra sin egen som de Andres Bøe; da Kørne ligesaavel om Høsten som tidlig om Vaaren kan gaae i Haugen eller Udmarken. –

Haves der end Frihed til at drive sit Storquæg gennem andres Bøe for at komme og holde sammen paa sin egen, hvilket dog næppe er muligt, uden ved Tøjring, formenes der dog kun at have Rettighed til at drive det den sædvanlige vei som Gjødningen kjøres til samme Quægeieres Mark. –

At sætte Gjerder mellem Hinandens Indmarker tilraader Local- og Eiendomsbeskaffenhed aldeles ikke heri Bøigderne, da dertil ikke Nogensteds i Nærheden faaes Steen og Eiendommen, som meldt, ere mangfoldig smaae. –

Tillige synes mig, at Faarene meget for seent om Vaaren holdes fra Indmarken. –

Adskillige saakaldte Trøer eller Stykker af Læjtes Hauge i Bøigdelaugget Midvaag, hvor Hans Majestæt Kongen tilhører 5 Marker, skal efter Beretning, for henvend 30 Aar siden have været indhegnede og optagen til Dyrkning, uden at der, for somme er svaret nogen Afgift. Og eendeel af bemeldte Trøers nærværende Brugere, skal allerede, som myndige Arvinger efter Opdyrkeren, have deelt samme imellem sig som Arv; alt noget jeg forhen efter Det høie Amts Ordre

Vaagöe Sysseles Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselemanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

tilkjendegav dem, at disse træer ikke vare at ansee som Opdyrkerens efterladte Ejendom. – Ikke alle af Opdyrkerne skal derom have bedet, eller anmeldt sig hos, Medeierne eller Leilendingene. Altsaa er ingen Kontract desangaaende mellem dem oprettet; hvorpaa jeg i underdanigste Følge Deres Høivelbaarenheds høie Ordre, har gjort bemeldte vedkommende Lejlændinge opmærksomme. –

I eendeel Sysselets Bøigdelaug, hvor Køerantallet er 50 á 60 Stkr. holdes sædvanlig kun een Tyr, der bruges naar den er bleven 2 Aar og undertiden før, hvilket, efter min underdanigste Mening er for tidlig, helst til et saa stort Antal, som desuden er vel stort for en Tyr. –

I Hensigt til Køerrasens Forbedring heri Sysselet, har Herr Præst *Struer* ved Det høie Amts og det Kongelige Landhusholdningsselskabs Bemærkning, anskaffet 1 Tyr

af den Tyroliske Rase, og holder samme med Staldfodring hele Aaret, af hvilken Adskillige her have tilsat sig Tyre.

Hesterasen synes her ogsaa at behøve forbedring, hvilken Herr Præst *Struer* ogsaa ventes at ville Lade foranstalte efter det allerede for nogle Aar siden til samme af Det høie Amt gunstigst gjorde Forslag. –

Til Faareracens Forbedring har Herr Præst *Struer*, for nogle Aar siden, til sin Gaard anskaffet Vædre fra andre Steder og født dem inde den første Høst og Vinter, saa at de først have sprunget den Næste. –

Ligeledes har Kongsleilænding Joen Hansen Midvaag undertiden havt enkelte gamle Vædre til sin Gaard. Flere ved jeg ikke i denne Henseende /: til gamle Vædres holdelse:/ heri Sysselet at have fortjent Opmærksomhed. –

Kongsleilændingene Zacharias Heinesen, som Hovedmand, Joen Guttesen og Heine Jensen i Bøe have for henvend 8 Aar siden opført et velindrettet Faarehuus og indtaget 2 Stkr af Udmarken til Opdyrkning, hvert at omtrent 1 Indengaardsmarks Størrelse, det ene i nærheden af Huset og til Høehjælp for Faarene, og det andet hjemme ved Bøen. – Hegnet er opsat af Steen og det Første i ganske god Stand. Den flok, som søger samme Huus, har siden i de strenge Vintre været ganske vel i Behold. Derimod ødelagdes de der forhen, i hver endog meget mindre stræng Vinter.

I Gaasedahl er senere af fælles Ejere blevet opført 2 Faarehuse, ligesom der og kommer Faarene til Hjælp med Høe, skjøndt der ikke i den Hensigt er optagen Udmarksplads til Dyrkning. –

Flere Faarehuse existerer endnu ikke i Sysselet, uagtet jeg overalt i samme har bekendtgjort, den af det Kongelige Landhusholdning Selskabs, for opførelse udlovede Understøttelse.

Som hovedmænd for iværksættelsen af bemeldte i Gaasedahl, opførte Faarehuuse saavel som for Faaretæmmelsen og Røgtning - gen i øvrigt; hvilken

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

deri er allermest besværlig, har især Husmand Michael Joensen og Odelsmand Rasmus Johannesen sammesteds udmærket sig, og den Første tillige i henseende til Agerdyrkning; helst med, efter Det høie Amts naadige Bevilling at have optaget et Stykke udmark af omtrent $\frac{1}{2}$ Indengaardsmarks størrelse. –

Med hensyn til Fliid og Duelighed til Faarerøgtning have ogsaa følgende udmærket sig: Heine Danielsen og Abraham Hansen Sørvaag, Niclas Danielsen og Michel Joensen Midvaag, John Peter Zachariassen og Henrich Thomasen Sandevaag, Kongsleilænding Harald Jacob Joensen sammesteds er ligeledes dertil duelig. – Jesper Joensen Myggenæs er og en af de dueligste til samme. – Flere i Sysselet ere muelig ligededes dertil duelige, men jeg har ingen stedfæstende Efterretning derom. –

Naar undtages, at der i Midvaag er opført 7 saakaldte Sodnhuse og 1 i Sandevaag, de fleste i tilbørlig afstand fra Vaanhusene, ere ikke flere af disse slags huse i Sysselet. – De bruges, som bekjendt, til at tørre Kornet med Axene ved Ild. – Hvor de ikke haves tørres det derimod i selve Vaanhusene; hvilket, som Erfaring ofte have viist, er høist farligt endog for heele Bøigder hvor Husene staar tæt sammen. – Følgende have opført dem: hos Herr Præst Struer 1, Kongsleilænding Rasmus Hansen og Husmand Joen Haraldsen 1, Odelsbønderne Joen Niclasen og Johannes Niclasen 1, Husmændene Jacob Hansen og Johannes Thomasen 1, Ditto Niclas Danielsen og Joen Johannesen 1, men dette synes at være alt for nær Vaanhusene og Høegaarden. – Husmand Hans Johannesen 1, hvilket befrygtes at være alt for nær Skolen, Kongsleilændingen Joen Hansen 1, hos hvilket Husmand Samuel Joensen alt for nær har sat sit Vaanhus, Kongs- og Odelsbonde Jens Pauli Heinesen Sandevaag 1 Ditto. –

Fiskeriet og Fuglefangsten har heri Sysselet i de sidste 30 Aar, med undtagelse af Torsk i sidste Sommer, været saare ubetydelig, ja Fuglen de fleste Steder aldeles ikke at regne til nogen Indtægt. – Slet Behandling og Rotter paa somme Steder, \samt Bjergskred/ skal tildeels være Aarsagen. – Den 1ste September d.A. faldt en Grind i Midvaag af 171 Stkr. –

Forhen var Sælhundefangsten, for Jordegodserne heri flere Bøigdelaug ikke ubetydelig, men siden det blev almindelig og hyppig brug at skyde samme, ere de enten flygtede fra de Steder, hvor de ynglede og fangedes, eller, som synes at være Tilfældet, næsten ødelagde. –

Heri Sysselet er det vel blevet Brug, at Faaretiende hidtil har været ydet af den Uld, som tages ved den sidste Vaar- eller Midsommerfjeldgang med 2 Lp 4 p uvasket for 80 Lam eller gamle Faar som slagtes; men da den Uld er af den sletteste Bonitet, og Tienden er ansat høist billig, saa har jeg saavel efter eendeel

Vaagøe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vedkommendes Bemærkning som efter egen Opmærksomhed, helst i anledning af Det høie Amts respective Ordre af 31. August 1829, og paa underdanigst forventede høistsamme gunstige Approbation, anmodet vedkommende Tiendeydere, om at ville have i behold til Tienden, af den Uld der falder ved den første eller midterste Vaarfjeldgang /: De fleste have som sædvanlig kun gaaet 2 Gange at hente Vaarulden:/ Desuagtet har dog hverken Yderne i Sandevaag eller Midvaag dertil villet bequemmet sig; hvis Nægtelsen hos endeel ogsaa har havt den Følge: at der formedelst den sidste Uld Utilstrækkelighed skal være slagtet – ikke ubetydelig – Mere end hvad der, samme Aar, er blevet tiendet for, hvilken Restances Erlæggelse i det følgende, vil beroe paa hvor nøiagtig den af de paagjeldende opgives; da Sysselmanden kun deraf faaer Kundskab om samme. – Desuden sker den sidste Fjeldgang undertiden saa sent, at det er altfor knap Tid for Sysselmanden til at rejse omkring i Sysselet den til at rejse omkring i Sysselet og blive færdig, samt for at kunne indlevere Tiende før Olai. –

Overalt heri Øen er det sædvanligt at Huusmænd og eendeel af Bønderne bede om 1 Faar af hver Haugepart uden Betaling, som hjælp til deres Brylluppers Bestridelse; hvilken almindeligviis vedvarer i 2 eller udpaa 3die Dag. – Bemeldte saakaldte Bryllups Søjde, skal efter Rygtet, samme Aar have beløbet sig til henved 40 á 80 Stkr, og sjælden under 18, for hvilke Bryllupssøide, kun enkelte Vedkommende have opgivet, men saavidt mig er bekjendt har de andre ikke erlagt Tiende, da de, uagtet jeg derom har erindret dem, ansee Antallet for saa ubetydeligt at der ikke vilde kræves Tiende for sammen. –

Hverken for Springlam eller gamle Vædere har heri Sysselet været sædvanligt at svare Tiende.

I indeværende Høst slagtedes henved $\frac{1}{4}$ Deel mindre af Lam i Sysselet, end i Forrige. –

Forbemeldte Herr Provst Struer, har i de sidste 3 Aar ladet opføre et stærkt og høit Steengjærde af henved 900 Al. omkring Præstegaardens Indmarker, som ved Hans Modtagelse vare i sletteste Stand, og forøget samme med et Stykke af Udmarken af omtrent 1 Indengaardsmarks Størrelse, hvilket Gjærde virkelig er at ansee som et Mønster og fornøden Opmuntring for enhver Jordbruger i Vaagøe Syssel; ligesom Han og I Øvrigt har viist Udmærket Driftighed til Agerdyrkningen. – Han har tillige ladet bygget et ordentligt Fæ- og Høhus 17 Al. langt og 8 Al bredt, samt indrettet en Kornmølle med Hjul, der godt kan sættes i gang med 2 Tommer Vand. Ved Modtagelsen var Præstegaarden i det hele i sletteste Stand, og Vaanhuusene aldeles ubeboelige. – Han har blandt andet ladet lægge en lang og bred bro igjennem og forbi Gaarden. Og i strænge Vintre fødte den største Deel af Gaardens Faar med Høe. –

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Indbemældte Leilænding Zacharias Heinesen Bøe har ogsaa af nye opført et stort Høehuus. Denne Mand er i Øvrigt en meget driftig Bonde. –

Naar undtages at formedelst Leilænding Joen Hansen, som bemærket, undertiden har holdt gamle Vædre til Racens Forbedring, veed jeg ingen Kongsbonde i Midvaag eller Myggenæs at have udmærket sig som Jordbrugere, og heller ingen i Gaasedahl med Hensyn til Agerdyrkningen. –

De Danske Vævestole ere i de sidste 20 Aar kommen i brug overalt i Sysselet.

–

I Myggenæs, Gaasedahl og Bøe ere enkelte Stenkulslag. –

Henved $\frac{1}{2}$ Miil østlig for Sandevaag ere Zeolitter i og ved Foden under et høit Bjerg, hvilke ikke lettelig faaes ud af de smalle Aabninger og Huller. – Kalcedon- og Flintesteenarten sees her paa enkelte Fjeld, men Opaler ved jeg ingensteds i Vaagøe.

Paa den bekjendte Myggenæs Holm leve Oxer uden hjælp af Høe. Der yngler og fanges, som ogsaa Det høie Amt bekiendt, Sulerne, een Fugleart med luktende Fjær. –

I Vaagøe ere, som ligeledes Deres Høivelbaarenhed bekjendt, 2 store og 1 mindre Søe /:her saakaldte Vand:/ med mængde og tildels store Ørreter. –

Sandevaag den 29de October 1831

Underdanigst
Zachariassen

Formedelst min Sygelighed, er Foranstaaende ikke før blevet expederet. –

underdanigst
Zachariassen

Høivelbaaren
Herr Kammerjunker og Amtmand v. Tillish

/slut/

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1831-32

Underdanigst Promemoria!

I Følge det Høie Amts Ordre af 23. November 1830 indberettes ... /*Almindelig indledning/*

Saavidt mig efter nøie indhentet Efterretning og Undersøgning er bekjendt, har i det sidstforløbne Halvaar, ingen smitsom Sygdom grasseret i Vaagöe Syssel. –

Med Faarene og Quæget tegner det sig nu vel, undtagen at Kiøerne malke henved Halvdelen mindre end sædvanlig, heri Sysselet. – Fiskeriet har i denne Vinter her været ubetydeligt. - Indhegninger og Agerdyrkningen gaar nu, i Midvaag, Sandevaag, Sørvaag og Bøe, fremad. Især har Hans Høiærværdighed Herr Landprovst Struer i sidste Vinter begyndt, og er nu allerede kommen vidt med at indtage en meget stor plads, Udmark, paa Præstegaarden; hvorom en anden Gang skal gøres nærmere underdanigst Indberetning.

I min Embedstid eller henved 15 Aar, er efterhaanden, helst i de sidste 5 á 10 Aar blevet indhegnet, og for det meste opdyrket, a) i Midvaag foruden paa Præstegaarden, 18, b) i Sandevaag ogsaa henved 18 Marker, à beregnet til cirka 24000 à 25600 # Al. som efter sædvanligt Jordmaal heri Sysselet, er en fuldkommen Idengaardsmarks Størrelse, c. i Sørvag 6 saadanne Marker, d. i Bøe 2, og

F.A. J 127

- - -

i Gaasedahl ½ do, den sidste indtagne af Huusmand Michel ... sen, ung mand, der nu er bleven blind. – I Sandevaag har Kongsbønderne dernæst indtaget og opdyrket paa Anpart og... enhver Huusmand ½ à 1 Mk. - Blandt dem der begyndte og opmuntrede til samme Opdyrkning i Sandevaag, var Husmand Niels Joensen, da 60 Aar, den allerførste og h.. allerede flere Aar forhen, derom ansøgt hos Det høie Amt. – Næst ham vare Begynderne her, Huusmændene Joen Hansen og Henrich Thomasen. – De i Midvaag ommeldte Opdyrkninger ere skete af Huusmænd og Odelsbønder, og vare Huusmændene Jesper Niclasen og Johannes Hansen ... de første. – Blandt Sørvaags Bønder har Poul Hansen dertil særdeles udmærket sig; han har, foruden egen Jord, dyrket meget af flere Bønders gamle Bøe, ligesom

Vaagøe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

og været den driftigste der paa Stedet til Fiskeri, er tillige
duelig Jernsmed, Tømmermand og Baadebygger. – Ogsaa ...
Huusfliid og Orsanomie?? har han og hans Kone saavelsom hans
Forældre meest udmærket sig; Forældrene arvede kun 2 Gylden
Jord, og nu har bemeldte Poul Hansen, tillige med dem,
kiøbt omtrent 4 ½ Mark. – Næst denne Mand har Huus-
mændene sammesteds viist den bedste Lyst til Agerdyrkning,
men dem har hidtil, som forrige gang indberettet, meget manglet Dyrkejord. – At
de formeldte 2 Marker i Bøe, ere optagne af Kongsbønderne Zacharias Heinesen,
Joen Guttesen og Heine Jensen, er ligeledes forhen blevet deres Høivelbaarenhed
indbe-
rettet. –

Saalænge Landet trænger til Tilførsel af Byg, ville det formentlig være til
Fordeel for samme og meget opmuntret til Agerdyrkningens fremme om færøisk
Korn og Kartofler bleve Artikler i den Kongelige Handel, eller ved offentlig
Foranstaltning
bortsolgtes i Thorshavn; da Adskillige heri Landet, muelige allerede ere komne
saavidt med Agerbruget, at der, hos dem avles eller kan avles betydelig mere af
disse Artikler
end de til eget Huusbrug behøve. –

Da det heri Sysselet ligesom og, efter Beretning overalt paa Færøerne,
hvor der er Odelsjord, er Tilfældet at flere have Lod i en Gylden, ja endog i nogle
faa Skind og i Deelee af et Skind Jord, hvis Vidtløftige Delinger af Indtægterne,
samt selve Bøe- og Trøe-Eiendelene sædvanlig foranledige Uenigheder, vilde det,
efter min underdanigste Formening, være hensigtsmæssigt, at en af Eierne Kjøbte
en saadan Gylden Jord. – Vel vilde det, i denne og flere henseender, tillige være
gavnligt, at ikke mindre Jordeiendom end 4 Gylden maatte finde Sted, men da
det formedelst Omstændighederne helst siden Enhver vil udbringe sine
Indtægter forarbejdede, er Tilfældet heri Landet, især her paa Bøigden eller
Landet, at der hverken faaes Uld, Lam eller Kiød til Kiøbs, saa er det vistnok
nødvendigt for enhver Familie her, at have nogen Jord eller Faareindtægt, og
hvisaarsag Enhver ønsker at beholde endog sin eeneste Gylden Jord. –

Hidtil have Bønderne, uagtet given Advarsel, for mig fortiet Tryglerier,
dog har en Del Bøe-Sogns Bønder, ved min sidste Omreise, tilstaaet, at det nu en
Tid har taget meget overhaand, især fra Strømøe og, undertiden, Østerøe. –

At der adskillige Steder paa Vaagøe ere store Vandfald, blev glemt in
min sidste Indberetning, men var dog Deres Høivelbaarenhed, ved egen Reise
omkring Sysselet, Selv bekiendte.

Kongsleilænding Iacob Isaacsen Myggenæs har forfærdiget Smuk-

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amsordre af 23. November 1830

ke Sager af Sølv og Messing, uden at have seet nogen arbeide i saa danne Konster, han er tillige en af de bedste Baadebyggere og Tømmermænd uden at have staaet i Lære, samt Jernsmeed skønt han nu ikke gjør Prestetion af det Sidste. –

I Øvrigt er Sysselets Tilstand, saaledes som jeg forhen, Ifølge høibemeldte Ordre, underdanigst har indberettet Deres Høivelbaarenhed. –

Sandevaag d. 31 Marti 1832

Underdanigst

Zachariassen

Højbelbaarne ...

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1832-32

Underdanigst Promemoria

I forløbne Halvaar har, Gud skee Tak, ingen smitsomme Sygdom grasseret i Waagöe Syssel. –

Med Faar og Kiøer tegner det sig endnu vel overalt i Sysselet . –

Og Agerdyrkning drives nu heromkring meer end sædvanlig, især har Herr Landprovst Struer og Sørvaagsbeboere i sidste og forrige Vinter, dertil indtaget store Pladser af Udmarken, og paa sidstmeldte Sted var Odelsbonde Poul Hansen begynderen. – Men Udflytninger ere endnu heri Sysselet aldeles tilsidesatte. –

Fiskeriet her, er endnu af liden Betydenhed. – I øvrigt betreffende Sysselet Forfatning, har jeg Anledning til, ganske at henholde mig til min forrige derom underdanigst gjorte Indberetning og Indstillinger. –

Hvilket i underdanigste Følge Det høie Amts/formel slutning/

Sandevaag d. 31 Marts 1833

underdanigst

Zachariassen

Høyvelbaaren Tillisch

F.A. J. Lit T Nr 591

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1833

Underdanigst ProMemoria!

I dette Halvaar er Forfatningen heri Sysselet som følger:

Agrene ere temmelig gode, og Høeforraaden omtrent som i f.A. – Gjerderne, uagtet min Advarsel, som sædvanlig i slet Stand; hvisaarsag en Deel af Kiøerne ere kommen i Uvane, og da Agtningen undertiden forsømmes, og i Uvejr, især om Nattetid, næppe er tilstrækkelig at holde Faarene fra Indmarken, ere adskillige Misfornøielser ytrede over Agrenes beskadigelse, ligesom og at Faarene ikke sjelden beskadiges ved Agtningen. –

Fiskeriet er af ingen Betydenhed. – Af Grindehvalen er, som Det høie Amt bekjendt, kommen 374 til almindelig Deling. –

Odelsbonde Jacob Joensen Gaasedahl er udflyttet til Vigum paa Haugens nordlige Siide, hvilket synes at være meget hensigtsmæssigt! – I øvrigt er Tilstanden som

F.A. J Lit Y? 224

-

næstforhen. – Hvilket i underdanigst Følge.....

Sandevaag d. 30te Septbr. 1833

Høivelbaarne.....Tillisch

Sommer 1834

Underdanigst ProMemoria

Den i forrige og Begyndelsen af sidste Halvaar heri Sysselet, især i Sandevaag, som Det høie Amt og alle respective Vedkommende bekjendt, grasserede smitsomme Landfarsotartede Sygdom, ophørte ved Maj Maanedes Begyndelse. – Siden Slutningen af Martii blev kun een Person, nemlig et Pigebarn angrebet af samme Sygdom, hvoraf ingen døde. – I Juni og Juli Maaned grasserede overalt i Sysselet en haardt angribende, noget Kriim eller Snueartet Sygdom, med Sting og Klemmelse, og for Endeel med Diarrhoe, hvilken hos Somme Kun varede i nogle faa Dage, men hos Endeel i flere Uger, hvoraf dog hellerikke Nogen døde, og hvorved der aldeles ingen Anmeldelse skeete for mig. – Flere smitsomme Sygdomme ere mig ikke i sidste Halvaar bekjendte. – Heri Sysselet, nemlig i Midvaag, ere 3 Sindssvage – een Mand og 2 Fruentimmere - . –

Agrene er hos de Fleste temmelig gode, og Græsvæxten var meget god. –

Kvæg- og Faareavl er ved det Bedste i Henseende til Antallet, men Kiørerne siges at have malket 1/3 Deel mindre end i gode Aaringer. –

Fuglefangsten Og Fiskeriet have ogsaa i dette Halvaar været meget ubetydelige, og som bekjendt er heri Sysselet

F.A. J Litr V? 674

-

i dette Aar ikkun falden en liden Grind. –

Alt for Faa heri Sysselet have opført sig Sodnhuse i tilstrækkelig Afstand fra Vaanhusene; hvorimod de Fleste i endeel Bøigder endnu tørre deres færøiske Korn, med Axene paa, i selve Vaan- og Fæhusene, hvilke sidste staar tæt hos eller imellem Vaanhusene, hvoraf, som Erfaringen lader befrygte, hele Bøigder kunne antændes og aldeles ødelægges. –

Endnu ere mine Tilsigelser og alvorlige Erindringer angaaende Gjerdernes forsvarlige og lovlige Istandholdelse, paa de allerfleste Steder bleven aldeles forgieves; hvilket har foraarsaget en meget beklagelig Uvane for Kreaturerne. –

Ogsaa findes den meget skadelige og ærgerlige Skik endnu Sted i Midvaag og Sandevaag: at holde Kiørerne paa Indmarken om Høsten, samt Hestene og Faarene altfor længe der om Foraaret. –

Ligeledes formeenes det at være ubilligt og uhensigtsmæssigt saavel som stridende imod Analogien af Fdg: 21. Maj 1777, at Bønderne, især de allerfleste i Sandevaag, som jeg erfarer, sædvanligvis ville nægte duelige og troe Tienstefolk, som i mange Aar har tjent hos dem, at giftes og nedsætte sig, især

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amsordre af 23. November 1830

paa bekvemme Steder i Udmarken, hvor de kunde ernære sig, ved de ogsaa for Haugernes Eiere gavnlige Opdyrkninger, hvortil Bønderne Sammesteds alt flere Gange, aldeles forgieves ere blevne opmuntrede at udflytte; og hvisaarsag: mulig mange saadanne Tienestefolk i deres Alderdom, ville blive Fattigcassen og det Almindelige til Byrde. –

Hvilket ifølge Det høie Amts.....

Sandevaag d. 30. Septbr. 1834

HøyvelbaarneTillisch

Underdanigst

Zachariasen

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1834-35

Underdanigst ProMemoria

I sidstafvigte Halvaar har ingen smitsom Sygdom grasseret heri Sysselet. –

Fiskeriet har været ubetydeligt. –

Det tegner sig slet med Faarene. –

Herr Landprovst Struer har i sidste Vinter ladet opføre et Faarehuus i Præstegaardens Hauge, og det er forhen blevet underdanigst indberettet: at Han med fuldkommen høit Steengierde, har indhegnet et Stykke af Udmarken sammesteds; hvilket skiønnes at være af henved 8 Indmarkers Størrelse, og er blevet betydeligt opdyrket. –

Ogsaa har Odelamand Jesper Joensen Myggenæs som Haugerøgter og Forstander, ved sin Opmuntring og Virksomhed, uagtet den deri Haugen meget i Veien værende Udstykning, formaaet at et Faarehuus er blevet opført; og vil efter Sigende, for tillige at kunne komme Faarene til hjælp med Høe om Vinteren, uden Formindskelse for Kiøerne, med det Første indhegne og opdyrke en Trøe. –

Kongseleilendingerne *Zacharias Heinesen* /:som Hovedmand:/, *Joen Guttesen* og *Heine Jensen Bøe*, have i det forløbne Aar indhegnet et Stykke af

F.A. J. Litr V? 160

--

Udmarken i deres Fæstehauge, til Ager og Eng, der omtrent skiønnes at være af fire Indmarkers Størrelse, hvilket paa den beqvemmere Aarets Tid, ved Sysselmandens befalede Omreise før Olai, nærmere skal blive opmaalt. – Gierdet om samme, der formedelst Localeomstændigheder, kun behøves omkring Halvdeelen, er opsat af Steen, og i fuldkommen, saakaldt søidehøj Stand, hvilket udgør en Strækning af henved 300 Favne. De have begyndt flittigt at opdyrke sammen. –

I øvrigt er Sysselets Tilstand som forhen. –

Hvilket ifølge Det høie Amt/slutning/

Sandevaag d. 25. April 1835

Underdanigst

Zachariasen

Høyvelbaarne

Herr Kammerjunker v. Tillisch

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1835

Underdanigst ProMemoria !

I dette Halvaar har ingen smitsom Sygdom grasseret heri Sysselet. -

Agrene staar kun maadelige.

Høet er usædvanligt lidet, og Kørne har i Sommer malket ualmindeligt daarlig. -

I øvrigt er Tilstanden af Næringsvejene, samt betræffende Uskikke og skadelige Sædvaner, endnu saaledes som forhen er blevet indberettet. -

Hvilket hermed, ifølge Det høie Amt

Sandevaag d. 30. sept. 1835

Underdanigst
Zachariassen

Til Det høie Amt over Færøerne

F.A. J. Litr v N. 308

-

Her følger en løs seddel:

I Sidste Vinter og Foraar er af gamle Faar og Lam i Waagøe Syssel, efter vedkommende Opgivelse, bortdøde, nemlig:

	Gamle Faar, Stkr	Lam, Stkr
Myggenæs	151	347
Gaasedahl	172	222
Bøe	80	74
Sørvaag	281	374
Midvaag	187	425
Sandevaag	259	774
Total Summa	1130	2216

hvilket herved, ifølge Det høie Amts Ordre, underdanigst indberettes

Thorshavn, den 28. Juli 1835

Underdanigst
Zachariasen

Til

Det høie Amt over Færøerne

F.A. J Litr V Nr. 292

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1836

Underdanigst ProMemoria!

I sidste Halvaar har ingen smitsomme Sygdomme grasseret heri Sysselet –

Agrene ere overalt i Sysselet af daarligste Slags, og høet er endnu mindre end ifjor. –

Fiskeriet og Fuglefangsten, når Myggenæs i sidste henseende undtages, have som i over 30 Aar her har været Tilfældet , ogsaa i dette Halvaar været saare ubetydelige, og hellerikke er nogen Grindfangst i dette Tidsrum indtruffet heri Sysselet. –

Indmarkens Gjerder ere, som sædvanligvis, hos de fleste i meget slet Stand. Og især i Sørvaag klages over at Gjesserne nu aldeles fordærve og opæde baade Kartofler og Agre. Ja vistnok vilde en tilstrækkelig streng og hensigtsmæssig Markfrednings Anordning i dens hele Udstrækning være ønskelig og meget fornøden for Waagøe Syssel. Ogsaa desangaaende vover jeg i øvrigt at henholde mig til Gjenstandens forrige, af mig indstillede, Bemærkninger.

Hvilket, ifølge Det høie Amt ...

Sandevaag d. 30. septbr. 1836

Underdanigst

Zachariasen

Højvelbaarne

.....Tillisch

F.A. J. Litr. V Nr. 788

-

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1836-37

I denne Maaned har det saakaldte Smaa Fiskeri – af Hyser – heri Sysselet været betydeligt.-

Derimod tegner det sig nu meget slet med Faarene. –

I øvrigt er Sysselet tilstand som førhen. _

Hvilket ifølge Det høie Amt ...

Sandevaag d. 31. Marts 1837

Underdanigst

Zachariasen

Høyvelbaarne

HerrTillisch

F.A. J. Litr K, Nr, 98

-

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1837

Underdanigst ProMemoria!

Siden Slutningen af Maj, har heri Sandevaag og Midvaag grasseret et meget ondartet Koppeudslæt, hvoraf nu i alt 36 i dette Aar uvaccinerede Personer have været beladte, og af hvilke 13 vare konfirmerede. Dette Udslæt har udbredt sig af 11 Børn, som paa førstnævnte Sted bleve vaccinerede i Maj Maaned d.A. med Skorpematerie? – Samme synes nu at være i Standsning. – Saahvert jeg havde erholdt Kundskab om sammes Udbrud i flere Huse, foranstaldede jeg, paa forventet højstgunstig Approbation, de nævnte Steders Skolegang standset indtil videre, samt forbød ogsaa i øvrigt uforfødt Samquem med dem, og hvorom jeg strax sendte Indberetning, saavel til Det høie Amt, som til Lægen, hvilken sidste derefter snarest muligt indfandt sig til Undersøgelse og anordnede det videre Fornødne. – I forrige Maaned indtraf her overalt i Sysselet en meget haard snuartet Sygdom, hvoraf 2 konfirmerede døde, af hvilke den eene var højaldrende; om hvilken Sygdom jeg ogsaa strax expederede vedbørlig Indberetning, hvorefter Landets nye Læge uden ophold her indfandt sig, og anordnede /:ved samme Lejlighed tillige yderligere betreffende Koppeuslettet:/ Forholdsregler og Medicin. Enkelte lide endnu af denne Katarrahl-Sygdom. –

F.A. J. Litr. K N. 436

-

Faareavlen i Sysselet er, som allerede før underdanigst er indberettet, liden. – Høet er lidt mere end ifjor. –

Kornhøsten er meget liden, dog bedre end i de 2 foregaende Aar. –

Fuglefangsten var i Sommer, som nu i flere Decennier har været Tilfældet heri Sysselet, meget ubetydelig og er paa flere Steder her, aldeles ophørt. –

Fiskeriet paa Havet, som det kaldes, har i de sidste 20 Aar været meget ufordelagtigt, og kan i de 10 sidste siges at være ophørt. Derimod er nu her ved Landet begyndt at fiske Hyser og smaa Torsk – af lige størrelse som hine –

Sælhundefangsten, der forhen ikke var ubetydelig, har nu i mange Aar været ophørt her, hvilket formentlig Skyderiet er mest Aarsag i. –

At en liden Grindfangst i Sommer indtraf i Midvaag, er alt før underdanigst til Det høie Amt blevet indberettet. –

Adskillige tørrer endnu deres færøiske Korn – med Axene paa – i selve Vaaningshuusene eller gandske tæt ved samme og Højbjergningspladsen. Erfaring har noksom lært, at den mindste uforsigtighed i saa Henseende, lettelig

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

kan lægge en heel Byling i Aske. Uden Det høie Amts gunstige Bifald og Ordre, tillader jeg mig ikke at forbyde denne farlige Indretning og Uskik. –

Angaaende Markfredningen eller samme Ufred, hvisbetreffende heri Sysselet almindelig klages, nødes jeg endnu at henholde mig til mine flere i den anledning sider i 1830, Amtet forelagte Indberetninger og Forestillinger, med Bøn om, at Højsamme gunstigst ville foranledige en tilstrækkelig streng og fuldstændig Lovgivning i denne Henseende. –

Henrik Thomassen paa Slettenæs, Jacob Joensen og Rasmus Johannesen i Vigum ønske og begiere: at Flere maatte nedsætte sig paa disse Steder. – Vistnok, som Det høie Amt Selv bekjendt, kan ikke den halve Fordeel haves af saadanne, saavel til Agerdyrkning som til Qvæg- og Faareavl samt for Fiskeri bequemme Pladser – hvoraf der gives flere ubeboede heri Sysselet- saalænge der ikke Flere nedsætte sig sammesteds. – Paa førstnævnte sted behøves 6 eller idetmindste 4 duelige Mand, og paa sidste ligeledes 4 ellr 6. – I Slættenæs tilhører Hans Majestæt for Tiden 2 Marker eller 1/3 af Haugen; i Vigum ligeledes 2 Mkr. eller 1/5 af Haugen. At førstnævnte Hauge, som høyvelbaarne Amtmand ligeledes bekiendt, hvert 20.de Aar, skifter Eiere eller Besiddere med en anden her i Nærheden beliggende lige stor Hauges Eiere og Besiddere – og det ifølge Dom, om visse Vedkommendes Fortælling er rigtig – er formentlig meget i Vejen for Udflytning, ligesom ogsaa i øvrigt, en saare uhensigtmæssig Skik og Indretning, der i ingen Henseende lover Haugernes muelige Forbedring. –

Hvilke Tilfælde og Omstændigheder jeg ifølge Amtets høje Ordre
Sandevaag d. 30 September 1837

underdanigst
Zachariasen

Højvelbaarne
.....

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1838

Underdanigst ProMemoria !

Siden Juli Maanedes Begyndelse d.A., har, som høyvelbaarne Herr Amtmand allerede før Bekjendt, overalt heri Sysselet hersket en usædvanlig heftig Hoste Sygdom – eller Kighoste – der hos de Fleste har været forbunden med Brækning og hos Nogle med Diarrhoe; af hvilken Sygdom 3 spæde Børn ere døde /: ligesom og nu en Mand i Myggenæs, der ikke ganske skulde være kommet sig af samme, nyelig er bortdød:/, men i øvrigt de Fleste er nu i Bedring. – Af den Sygdom, som i Foraaret grasserede i Sørvaag bleve, efter Opgivende af Stedets Beboere, i alt 16 Personer angrebne og hvoraf 2 døde. – At samme ophørte i Juni Maaned, blev da af mig Indberettet til Deres Høyvelbaarenhed saavel som til Herr Landchirurg *Vitthusen*. – Den Sygdom, der i Juli indtraf iblandt Herr Provst *Struers* Opsidderes Familie paa Jensegierde, hvorom jeg da ligeledes indsendte underdanig Rapport til Herr Amtmanden, samt særskilt Tilberetning til Lægen, ophørte i f.M., uden at Flere deraf bleve

F.A. J. Litr L N. 342

-

angrebne, og befandt Lægen, der ufortøvet indfandt sig, Sygdommen ikkun at være betænkelig hos een Person. – Lægen indfandt sig ogsaa under enhver af disse Sygdomme, og forløbigen, før hans Ankomst hertil Sidst i de tvende sidstkommende Tilfælde, havde jeg foranstaltet fornøden Spærring og Forsigtighedsregler. –

Agrene ere paa flere Steder meget maadelige, samt tildeels betydelig beskadigede af Faar og Gjæs, og paa Myggenæs nedslaaede af Stormvejr. –

Høet er ogsaa lidet. –

At 3 Grindefangster, i dette Halvaar ere indtrufne heri Sysselet, har jeg alt før indberettet Deres Høyvelbaarenhed. I øvrigt er Sysselet Tilstand som sædvanligt.

-

Hvilket herved, ifølge Det høie Amts Ordre

Sandevaag den 30. September 1838

Underdanigst

Zachariasen

Høyvelbaaren

Herr Amtmand Plöyen

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1839

Underdanigst Promemoria!

I dette Halvaar har her overalt i Sysselet siden Begyndelsen af f.M. og Hidtil, grasseret de saakaldte Meslinger, hvoraf dog her, Ingen er død.

Kornet er bedre end i de 3 foregaaende Aar. –

At en liden Grind i f.M. er indtruffet i Sysselet, har jeg alt før underdanigst indberettet. –

I øvrigt er Sysselets Tilstand som sædvanligt, hvilket hermed underdanigst indberettes til Deres Høivelbaarenheds gunstigste Opmærksomhed.

Sandevaag d. 30 Septemper 1839

Underdanigst

Zachariassen

Høyvelbaaren

Herr Amtmand v. Pløyen

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1840-41

I dette Halvaar har Fiskeriet heri Sysselet været af ringe Betydenhed. –

I hele Januarii Maaned var her en usædvanlig stærk Frost og Snee, hvisaarsag Faarene her overalt med Undtagelse af de faa Steder, hvor de fik hjælp af Høe, vare nær ved at dø af Sult. –

Med Undtagelse af Bøygdelauget Bøe, holdes her overalt for Tiden, en stor mængde Gjæs, der i de seneste Aar er bleven hyppigen forøget, uden noget Forhold til Ejendommen, og uden fælles samtykke. Forhen have Gjæs, paa de fleste Steder i Sysselet, været bortklagede og afskaffede; ligesom og nu Adskillige, skjøndt de selv ere Ejere af samme, indbyrdes yttre megen Misfornøjelse, og tildels udtrykkelig have klaget over Fornyelsen af denne skadelige Skik. At dette slags Fugle ikke alene ere til stor Skade og Ødelæggelse for Markfrugterne og hele Indmarken, hvor de opholde sig bestandig circa tre Fjerdedele af Aaret, men og betydelig, nemlig i Sommermaanederne, fortære Græsset i Udmarken, bekræfter almindelig Erfaring. Ja, heri Sysselet er det tillige nu gammel Mening, hvis Rigtighed endnu ikke er bleven Gjendrevet: at eet Par Gjæs, med 7 Unger, skal æde ligesaa meget Græs, som en Hoppe med Føl.- Da her ikke erlægges Tiende af disse Fugle, saa troede jeg saa meget mindre at burde undlade, at gjøre Det høie Amt opmærksom paa

F.A. J. Litr M N. 487

-

denne formeentlige Uskik. –

Ligesom tidligere, har Kongs- og Odelsbønderne i Bøygdelauget Bøe ogsaa i sidste Vinter, indhegnet – med højt og særdeles stærkt Steengjærde – et stykke Udmark, af omtrent to Indengaardsmarkers Størrelse, der, som total steenigt, kun med ualmindelig Flid og Anstrængelse vil kunne opryddes; men som selvfølge; maatte afbenyttes i Mangel af et bequemmere; hvilket Stykke de ville opdyrke, fornemmelig i den Hensigt at sættes i Stand til, i sin Tid, at komme Faarene til Hjælp med Høe. - Ligeledes have Lodshaverne i den saakaldte Lejde Hauge i Midvaag, i f.M. indtaget et Stykke Udmark, hvis Areal er henved som 4 Indmarker af Middelstørrelse. –

I det Øvrige er Sysselets Tilstand *in statu quo*. – Hvilket Alt, ifølge Amtsordre af 23. Novbr. 1830 ...

Sandevaag d. 31. Marts 1841

Underdanigst

Zachariassen

Til Det høie Amt over Færøerne

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1839-40

Siden Slutningen af f. M. har, saavidt mig efter Erkyndigelse er bekjendt, ingen smitsom Sygdom hersket heri Sysselet. Af den før i Vinter, høyvelbaarne Herr Amtmand bekjendt, grasserende hidsige Epidemie vare, efter Fleres Formening, 13 Personer angrebne heri Bøygdelauget, af hvilke dog ingen døde. Ifølge Deres Høyvelbaarenheds Befaling (af 29. Devbr.) og den af Herr Landfoged mig tillagte Ordre (af 30. f.M.) blev, i Anledning af Herr Landchirurg *Vitthusens* Betænkning, i Hensigt til den ommeldte Sygdoms Standsning, offentlig Dands hersteds ophævet indtil Sygdommen var bleven ophørt; ligesom jeg og i anledning af dens Heftighed og Udbredelse i flere Huse, foruden disses spærring, tillige foranstaltede Skolegangen, i den respective Tid, standset heri Bygden; samt som Selvfølge derfor befalede den tilbørlige Renselse. –

Vinteren har her været særdeles mild. –

Hysefiskeriet har, nu i flere Dage, været meget rundeligt. Men heri Øen ere ikke saa ganske Faa, som nu ellers ikke have Noget til Føde!

I øvrigt er Sysselets Tilstand som sædvanligt. –

Hvilket jeg Ifølge Amtets høje Ordre....

Sandevaag den 31 Matr 1840

Underdanigst

Zachariassen

høyvelbaarne

Herr Amtmand v. Pløyen

F.A. J. Litr. N. No. 7

-

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1840

I dette Halvaar har ingen smitsom Sygdom, med undtagelse af en usædvanlig ondartet Diarrhoe, for saavidt mig efter Erkyndigelse er bekjendt, grasseret heri Sysselet.-

Kornageren vilde her ikke modnes i denne Høst, men ere for en stor Del aldeles uden Kiærne, og paa Myggenæs desuden heelt beskadigede af Storm, hvilket der meget sædvanligt er Tilfældet.

Af de bestilte shatlandske Sædekartofler spirede en stor Deel ikke heri Sysselet, og ifølge den Efterretning jeg derom har indhentet, venter næppe Nogen at faa saameget igen, som det Lagte.

Græsvæxten er heller ike god. –

Saavel Fuglefangsten som Fiskeriet har været af megen liden eller ingen Betydenhed.

Som bekjendt ere ingen Grinde eller Hvalfangst falden i Sysselet i dette Tidsrum.

Herr Pastor *Engelsted* har fulgt sin Formands, Herr Provst *Struer's* Eksempel, ved at have ladet opføre et Faarehuus i Præstegaardens særskildte Udmark, for omtrent 100 Faar. Ligesom han ogsaa, som en Begyndelse, har havt 176 Mand til at grave Grøfter til Vandafladning, dels i den nærmeste og dels i en anden, Præstegaarden m. fl., i Fællesskab tilhørende Udmark. Ogsaa overalt i Sysselet trænger Haugerne højlig til Tørrelse; ja, at en saadan mangel hyppigen ødelægger Faarene, har Erfaring noksom lært! Men desuagtet anvende Faa megen Flid paa at afhjælpe samme; og muligt ere ogsaa saare Faa, især af Lejlændingene, istand til, uden Understøt-

F.A jLitr. ? N. 257

-

telse, at bestride Fuldførelsen første Gang, at det dertil fornødne Arbejde!

Heri Sysselet ere nu 6 Faarehuse, nemlig 2 paa Præstegaarden, eet i Bøigdelaugget Bøe, opført, som alt forhen til Det høie Amt er blevet indberettet, af vedkommende Kongsbønder, to i Gaasedahl og eet i Myggenæs; og hos dem alle kommer til Hjælp med Høe. –

At den ny Bygd *Vigum* nu har tre Huse og følgelig tre Familier, nemlig to Odelsbønder og een Huusmand, der have indtaget en tilstrækkelig stor Plads til Hjemmemark og Opdyrkning; og til største Delen rejst et Steengjærde, hvilket de følgelig agte at forlænge og fuldføre, indtil hele Hjemmemarken er indhegnet, er Det høie Amt umiddelbar bekjendt. I Vigums Haugepart hvori denne Udflytning og Indhegning er skeet, tilhøre Hans Majestæt Kongen to Marker,

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

eller 1/5 af Haugen, hvoraf en Del er beliggende ved den gamle Bygd Gaasedahl, Som en Selvfølge blev den ny Anlæggelse først begyndt, efter at bemeldte Odelsbønder havde tilbudt Medejerne og Lodsejerne i Haugen, at deeltage i samme. –

Udflytter, Huusmand *Henrik Thomassen Slettenæs* er i Sommer ved Døden afgaaen. Han har efterladt sig Enke og, blandt flere Børn, to Konfirmerede Sønner, som ere hos hende, og muligt dersom et i øvrigt ubeboet Sted, behøves. At det i flere Henseender vilde være hensigtsmæssigt og meget fordeeltigt, ja, til Faarerøgtingens Fremme, ligesom og for idet Mindste der at kunde drive en liden Baad, nødvendigt, at flere duelige Mænd havde nedsat sig paa førnævnte Slettenæs, dette har jeg forhen indberettet til Amtet, som desuden selv nøje kender Stedet, og jeg er derfor overbevist om, at Mangelen ikke har undgaaet Højsammes Opmærksomhed. –

Idet jeg underdanigst indberetter Ovednstaende til Det høie Amt ...

Sandevaag d. 30 September 1840

Underdanigst

Zachariassen

Til

Det høie Amt over Færøerne

Vinter 1841-42

I December og Januar Maaneder sidstl. herskede ifølge Rygtet og af mig i den Anledning infhentet Efterretning, i flere Bøygder heri Sysselet, en formentlig epidemisk Sygdom, hvoraf Adskillige vare haardt angrebne, men, som dog hos de Fleste kun varede i omtrent 8 Dage, og hos enkelte i 3 Uger; i hvilken Tid, og formodentlig af den nævnte Sygdom, et Barn på circa 4 Aar døde i Sørvaag; hvisaarsag jeg da ikke i nogle Dage tillod frit Samquem med Dødshuset; ligesom og senere, formedelst et da befrygtende Udbrud af Forraadnelsesfeber, heller ikke med et enkelt Huus i Sandevaag; og da der ogsaa i flere Huse i Midvaag, baade Voxne og Børn paa sammen Tid vare blevne meget upasselige, blev Skolegangen paa begge siddstnævnte Steder standset i et Par Uger; hvilket jeg følgelig vilde havt indberettet og indstillet til højgunstigst Opmærksomhed og Approbation, hvis ikke Sygdommen da efter faa Dage erfarede at være i Standsning og ophørte. Antallet af de Mange, der af samme vare angrebne, kan jeg ikke med bestemthed angive, da aldeles ingen Anmeldelse kom til mig, hvilket muligt blev undladt efterdi Sygdommen som meldt, hos Flerheden var saa kortvarig. Anden smitsom Sygdom har ikke i sidstforløbne Halvaar fundet Sted i Sysselet. -

Fiskeriet har her i dette Tidsrum som sædvanligt været af liden Betydenhed.

At en liden Grind faldt i Oktober, havde jeg den underdanige Ære og Glæde strax derefter at indberette høyvelbaarne Herr Amt mand

F.A. J Litr. M N. 1124

-

Faarene ere nu paa flere Steder i Sysselet meget svagelige, og en usædvanlig stor Deel, især af Lammene, døde i Vinter, af den almindelig bekjendte Faarepest eller saakaldte Braaesot. -

Som sædvanlig gjentages endnu hyppige Klager omkring heri Øen: over Ufred i Indmarken, tillige med Ønsket om en Lovgivning betræffende den Gjenstand. -

Allerede i Midten af forrige, ikke at tale om een i denne Maaned, har jeg hørt Besværinger over Mangel paa Kardustobak og flere Artikler ved Etablissement *Fosaae*, ligesom jeg og selv har erfaret samme; samt: at Karterne ere ubrugelige, Tømmeret daarligt; hvoraf Bræderne desuden skulle være meget sprækkede og rævnede, ligesom og ganske daarligt Hørlærred og ubrugeligt syet Olmerdugs ulden Dynevaar. -

Endelig bør jeg maaske tillade mig at gjøre Deres Høyvelbaarenhed opmærksom paa, at jeg især i Anledning af en nyelig opstaaen Uenighed, er kommen i Erfaring om, at der imellem ikke saa faa Haugeparter heri Øen, hvori

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amsordre af 23. November 1830

Hans Majestæt Kongen er Lodsejer paa den ene, og blot private paa den anden Side, ere tvivlsomme Grænseskjel. –

Sandevaag d. 31 marts 1842

Underdanigst

Zachariassen

høyvelbaaren

Herr Amtmand v. Pløyen

Sommer 1842

I sidstafvigte Halvaar har, ifølge min Erkyndigelse, ingen smitsom Folkesygdom grasseret heri Sysselet. –

Derimod hersker nu som sædvanligt om Efteraaret, en Sygdom iblandt Faarene overalt i Sysselet, hvoraf Lammene hyppig døde og allerede i Mængde ere døde i denne Høst, sildigere paa Aaret og Vinteren døde sædvanligviis ogsaa de gamle Faar af denne Sygdom, hvilken heri Landet kaldes "Braaesot".

Høyvelbaarne Herr Amtmands gunstbehagelige Skrivelse og Ordre af 5. Juli d.A. betræffende Anviisning og Lægemedel imod den Sygdom blandt Faarene, som meget sædvanligt om Foraaret opstaaer ved en Svækkelse i Tarmkanalen, hved jeg, som selvfølge vedbørligen bekendtgjort, og derfor fordelt Pulveret tillige med et tilstrækkeligt Antal Afskrivter af Anvisningen mellem samtlige Sysselets Bøygdelage, med opfordring til i Tilfældet, at meddele mig Underretning om Midlets Virkning og de in neudige? Deles muligt forandrede Udseende, paa de af Sygdommen døde Faar, for at jeg kunde sættes istand til muligt fuldstændig og nøjagtig, derom at affatte den mig ved bemeldte høye Ordre befalede Indberetning. Nyeligen har jeg ligeledes om den nævnte, for Tiden blandt Lammene herskende Sygdom, indhentet adskillige Søidemænds Erfaring, ligesom og selv i denne Anledning berigtiget eet af denne Sygdom ganske nylig dødt Lam. – Ifølge denne Undersøgelse, synes nysnævnte Sygdom være af nu, den i højt bemeldte Herr Amtmandens Skrivelse Omhandlede, aldeles modsat Beskaffenhed og følgerlig forbunden med Forstoppelse. Om den i mere, bemeldte Herr Amtmandens Skrivelse omtalte Sygdom, har jeg i øvrigt endnu ikke erholdt nogen fuldstændig Underretning, kun at den, som sædvanligt ophørte

F.A. J. Litr N N. 394.

-

omtrent i Slutningen af Juni, og at denne Slags Sygdom meget angriber Faar, der enten er meget magre, eller berøves Lammene i de første Uger efter Fødslen. Af denne Sygdom dør Faarene først efter flere Dages eller Ugers forløb. Derimod døde de Faar og Lam, som angribes af fornævnte for Tiden grasserende Sygdom alleroftest inden 12 Timers Førløb, ja undertiden, og det er ikke sjældent, strax eller næsten strax efter Angrebets kjendelige ytring, og aldrig, eller næppe hænder det sig, at et eneste af dem overskrider samme. Som muligt ligeledes meget almindelig bekjendt, er Maven og Tarneme paa dem gandske udspændte; men i øvrigt vise Lammene sig for største Delen at være lamme. I den smalle ende af Maven, eller mellem denne og de smalle Tarme, /:og efter Enkeltes Bemærkning: tillige i den tykkere Deel af de Sidste:/ har almindeligvis en større eller mindre ligesom sammenpresset Masse, der oftest er sammenblandet med

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Uld; Enkelte have herfor bemærket: at de omtalte Dyr i Smertens Tid, æde deres egen Uld. Blodet har i overordentlig Mængde sat sig i de indvendige Deele. Kroppen seer ogsaa meget mørk og grønagtig ud. Samme giver og en besverlig Lugt. Nys omhandlede Sygdom begynder sædvanligt at være hyppig angribende ved Efteraarets- og vedvarer indtil Foraarets begyndelse. – Endelig bemærkes herfor undderdanigst, at da som meldt ingen saadan eller lignende Sygdom, som den i oftnævnte Herr Amtmands Skrivelse Omhandlede, siden Juni Maanedes Udgang er opstaaet i Sysselet: saa er Lægemedlet ikke endnu blevet anvendt heri øen.

Det iaar i Sysselet avlede Byg er overalt godt, men i øvrigt ikke meget betydeligt. Kartofflerne vare ligeledes gode hos de fleste og fortrinlige af den, ved Herr Amtmandens Foranstaltning bestilte shetlandske Sæd.

Græsvæxten har ikke overalt, nemlig ikke paa de tørre Marker været god.

Fiskeriet og Fuglefangsten har været af liden Betydenhed.

Sælhundefangsten siges nu, efter mange Aars Erfaring, at være aldeles eller næsten aldeles ophørt; hvortil det meget Skytteri i den seneste Tid formenes at være den første Aarsag.

At en liden Grind er falden i Sysselet i bemeldte Halvaar, har jeg alt før til Højvelbaarne Herr Amtmand indberettet. –

Som flere Gange udførligere til det Høje Amt er blevet indberettet, saaledes have Kreaturerne, især Gjæssene, ligesom sædvanligvis ogsaa i denne Høst, og allerede før sammes begyndelse, meget etydeligt beskadiget og fortæret Indmarksfrugterne, næsten overalt i Sysselet. Bemeldte Fjercreaturer opsøge og fortære ligeledes om Foraaret Sædekartoflerne strax efter at de ere lagte, saavel som Kornspirerne.

Indmarksgjerderne ere næsten overalt i Sysselet i aldeles uforsvarlig og sletteste Stand; og Vedkommende fortie og taale alt for meget denne Mangel, til hinandens og det Almindeliges Skade. Vel har jeg paalagt de Paagjeldende ikke at forsømme Istandsættelsen; men Norske Lov befaler ingen egentlig Straf eller Tvangsmiddel af Mulct for Forsømmelsen. Det vilde desuden været en særdeles paafaldende Vidtløftighed: at idømme hele Bøygdelauge en saadan Mulct, hvilke Ordener næppe vilde hæmmes uden ved en skjærpende og i øvrigt nærmere bestemmende Markfredningslovgivning, hvilken mange heri Sysselet nu allerede i lang Tid have ønsket.

Efter Rygtet ere 2 Ørne ganske nylig og oftere i denne Høst blevne seete heri Sysselet. Det erfares ligeledes i Sysselet, at Landets øvrige Rovfugle, især Ravne og Krager have, fornemmelig i de sidste tyve Aar formeret sig til en uhyre Mængde, og det er almindelig bekjendt, at ogsaa disse Rovfugle er meget skadelige for Landet, og at Skaden er betydeligst for Faareavl: de dræbe meget

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

hyppig Lammene, fornemmelig i de strenge Foraar og naar Mødrene ere svage; hvorfor det ønskes overalt i Sysselet, at den høie øvrighed med sin formaaende Desangaaende, vilde foranledige, at der maatte anvendes noget mere betydeligt, end det, som hidtil er prøvet, paa at formindske Rovfuglene. –

Heri Sysselet ere nu 10 Udflyttere, nemlig: paa Vigum i Gaasedahl 3, paa Gillums-Næsset i Sandevaags Sogn 3, og paa Slettenes, der som den Højvelbaarne Herr Amtmand ligeledes bekjendt, ogsaa høre til sidstnævnte Sogn, 4, af hvilke Sidste de 3, først i sidste Sommer have begyndt at opføre sig Huus. De øvrige nævnte have for nogle faa Aar siden, nedsat sig paa bemeldte Steder.

Af førnævnte Udflyttere ere de otte meget fattige; hvilke følgelig i saa Fald, trænge til en naadig Understøttelse!

Det om Aftenen og Nætter, mellem den 9. Og 10. I d.M. meget bekjendte Stormvejr, gjorde betydelig Skade heri Sysselet. 6 Mand, som da roede fra Øregjov, i tanke at komme over Vestmanhavns Sund til et Bryllup paa Nordstrømøe, men formedelst Uveirets Hindring, maatte begive sig tilbage til Vaagöe Landet, vare nær bleven forulykkede: kun én Mand naaede rigtigop paa Landet; de øvrige maatte begive sig lige i Søen, og reddedes ved at slaaes og baskes af og med Brændingen; saaledes vare de følgelig ogsaa nødte til at forlade Baaden: det var nemlig den dersteds befalede flytningsbaad, der tabtes og af Uveiret blev sønderslaaet. Ogsaa kom der stor Skade paa adskillige Huse og Udhuse: Kjelde ligesom og deels store, bjergede, dels (i Gaasedahl) mangfoldige mindre, ikke ind eller hjembragte Høestakker kastedes om, og for største Delen tabtes; ja, enkelte mistede flere hele Foder! Fra Myggenæs er derimod ingen Efterretning kommen siden det ommeldte Uveir indtraf.

Da jeg nu, i en Tid af hen ved 2 Maaneder, har været syg og ligget under Huus, er denne Indberetning ikke før bleven expederet.

Hvilket alt

Sandevaag den 26 November 1842

Underdanigst

Zachariassen

Højvelbaarne

Herr Amtmand v. Pløyen

Vinter 1842-43

Efter min Erkyndigelse har ingen smitsomme Folkesygdomme i det sidst forløbne Halvaar hersket heri Sysselet.

Den i sidste Efteraar iblandt Lammene, som højvelbaarne Herr Amtmand af min derom i Høst underdanig indsendte Indberetning naadigst erfarede, hyppig grasserende Sygdom begyndte at standse ved Aarets slutning, men var ikke ganske ophørt i Januari Maaned. –

Vinteren har her været meget streng, saa at en stor Deel af Faarene er bleven afmavret og allerede betydelig begyndt at Døe, især i Sandevaag, Midvaag og Bøe; førstnævnte Sted er desuden endeel af dem død under Bedækning af Sne. –

I det nævnte Tidsrum har Fiskeriet som sædvanligt her været af liden Betydenhed. –

Ligesom forhen til Det høje Amt er blevet indberettet, saaledes bruges endnu heri Sysselet blot tilfældige Bedæknings Hingster, uden Mindste Valg, og sædvanlig bliver enhver Hest skaaren saasnart den er bleven 3 Aar gammel?

I nogle, endog de større Bøygdelauge, hersteds bruges Tyrene allerede naar de ere blevne 1 $\frac{3}{4}$ Aar og det tildeels blot den Eneste i Bøigden. Begge disse alt for tidlige Brug anseer jeg for at være skadelig for Racen, da Erfaring lærer, at de formindske og forringe dem. Betræffende Tyreholdet her i Sandevaag har jeg, for at forebygge den nævnte for tidlige Brug, allerede i Aaret 1819 – under 25. November - erhvervet Amtets Approbation paa en i den Anledning af 30. October s.A. oprettet Overenskomst – hvilken for en stoor Deel kun opnaedes ved Højbemeldte Amts gunstige Indflydelse. –

Angaaende de øvrige i Sysselet stedfindende Bøygde Uordener og Uskikke, som mange eller de fleste af Beboerne aldeles ere vedblevne at være enige i at

F.A J. Litr N Nr. 673

-

Continuere, henholder jeg mig underdanigst til mine derom, i de sidste 10 á 12 Aar til Det høje Amt indstillede Indberetninger og Bemærkninger. –

Ideligen og overalt i Sysselet møder mig endnu Beklagelser over ubrugelige Uldkarter ved den Kongelige Handel. Ligeledes have adskillige besværet sig over, at Næver aldeles ikke i sidste Vinter, lige saa lidet som Kontanter, af nogen betydenhed ved Etablissementet Fosaa, allerede flere Uger før Juul, samt hellerikke Byggryn og Skjægsæbe har været at bekomme. Handelens Skonroggen er nu omstunder saa forbrændt, at man anseer samme for at være uspiselig. Fremdeles have Handelssøgende her af Sysselet beklaget sig over at de, naar sluppen Thorshavn eller Forvalterens Baad har kommet med Handelsvarer

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

til Etablissementet Fosaa, desaarsag flere Gange have været uexpederede i hen ved 2 dage; i hvilket Fald de undertiden have valgt at roe tilbage med uforrettet Ærinde. –

Naar jeg har købt eet eller flere Pund Kardustobak fra Handelen, har jeg kun erholdt en enkelt Pakke pr. Pdt., som jeg efter den af mig modtagne Embedsvægt, har befundet at veje sædvanligt ikke over 26 Lod, dog er samme blevet anført og følgerig betalt for et fuldt Pund. –

Huusmand Niclas Niclasen i Midvaag har udmærket sig ved, ordentlig og med bedste Held, at omsætte og tillige i øvrigt – tildeels med tykkere Læder – forandre mange af de, som meldt, ellers ubrugelige ubrugelige Uldkarter, der ere købt i de 2 sidste Aar.

Hvilket, som forhen....

Sandevaag den 30. Marts 1843

Underdanigst

Zachariassen

Højvelbaarne

Herr Amtmand v. Pløyen

Vaagöe Sysseles Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselemanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1843

I sidstforløbne Halvaar har, Gud være lovet, ingen smitsomme Folkesygdomme, ifølge min Erkyndigelse, hersket heri Sysselet. Heller ikke er det mig bekjendt, at her i dette Tidsrum har grasseret smitsomm Syge iblandt Landbokreaturene.

Hjemmebygget er her i denne Høst lidet og meget daarligt, da samme er blevet bedærvet af Regnvejr. –

Kartoflerne ere endnu ikke bjergede og lidet undersøgte. Den liden Prøve, som deraf er tagen, skal hos Flere have været mere skruppet end sædvanligt og meget vandig. Desuden fortæres de, som sædvanligvis, af Gjæs. - Ogsaa have Faarene allerede begyndt at ødelægge det for en stor Deel endnu efterstaaende Indmarks Græs og Høet; hvilket sædvanlig er Tilfældet paa denne Tid af Aaret, især naar der falder Sne eller Uveir.

Græsvæxten var ualmindelig ringe; baade Ud- og Indmarken var en lang Tid i Sommer næsten overalt i Sysselet bedækket, og Græsset ganske fortæret eller beskadiget af Orme. –

Fiskeriet har, naar undtages Helleflyndere i Foraaret, her nærmest ved Kysten, været af aldeles ingen Betydenhed.

Fuglefangsten har ogsaa været meget ubetydelig. –

At heri Sysselet i dette Halvaar er faldet 682 Stkr Grindehval – hvis Vurderinger beløb til 188 Gl 18 ½ Skl. – er forhen paa de respective Tider til Det høie Amt blevet indberettet. –

Allerede ved Olai Tid d.A. havde en Baad heraf

F.A. J. Litr. O Nr. 338

-

Stedet gjort en forgjæves Rejse til Handelsstedet *Fosaa* med Tran, formedelst Mangel paa Tønder, hvilken Mangel ogsaa oftere siden der, efter Fleres Beretning og Beklagelse, har fundet Sted; hvis aarsag flere Baade heraf Sysselet for faa Uger siden, maae have henvendt sig til Handelsskabet i *Thorshavn*, med Tran. –

Det er endnu et almindeligt Ønske heri Sysselet: at der paa den Kongelige Handels Bekostning naadigst maatte foranstaltes et Handels Anlæg i Midvaag: især et Locale og Indretning til Modtagelse og Oplæg af de tunge, saavel Cargaison som Retour – Varer; hvilket vilde været meget hensigtsmæssigt og nødvendigt, for at spare Indbyggerne heri Sysselet baade megen Tid og ofte farlig Handelsrejser. Et saadant anlæg vilde der, naar Grindefangst indtraf, muligt ogsaa blevet meget fordeelagtigt for de respective offentlige Stiftelser!

Det har ved Etablissement *Fosaa* været sædvanligt, at der oftere om Aaret, har manglet deels Skonroggen – hvilken, naar somme har været at bekomme, ellers oftest var næsten helforbrændt – deels Byggryn og Ærter: ikke at tale om

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amsordre af 23. November 1830

Næver og flere Sorter Gran- eller Fyrretømmer, samt adskillige andre Handelsartikler. - Ogsaa har en vis Mand meddelt mig: at han engang i Sommer, ved dette Handelssted, af Byg ikkun kunde erholde 1 ½ Tønde formedelst der da stedfindende Mangel deraf. –

Flere, heraf Sysselet, har for mig beklaget sig over og begjæret, at jeg matte indberette: at næsten alt det Jern, de have bekommet og i øvrigt set ved nysnævnte Handelssted, har været aldeles ubrugeligt til dets Bestemmelse! – Undertiden skal de der ogsaa have seet Casseret Jern, som havde været prøvet i Ilden.

Hvilket alt....

Sandevaag den 30. September 1843

Underdanigst

Zachariassen

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1843-44

Naar undtages at der i November Maaned ytrede sig i flere Huse i Midvaag en mistænkelig Sygdom, som befrygtedes at ville udbrede sig og blive til en Forraadnelsesfeber, men som, efterat Samqvem i en passende Tid havde været forbudt, ophørte ved Slutningen af samme Maaned, uden at nogen døde af Samme, og at Mange overalt i Sysselet nu i flere Maaneder, ja tildels over et Fjerdingaarstid og meget længere, have været beladte med en usædvanlig ondartet Diarrhoe, hvoraf her dog ikke, mig bekjendt, Nogen er død, har ikke heri Sysselet, idet sidstforløbne Halvaar, hersket nogen mistænkelig eller smitsom Sygdom. –

Vinteren har her været meget streng, saa at Faarene ere blevne meget svage, og vare nærved at dø af Sult.

Deels formedelst den /:som forrige Gang indberettet:/ ringe Græsvæxt, deels fordi en stor Deel deraf, ikke tørredes, og endelig fordi, især i Gaasedahl, meget af det, som var blevet tørret, berøvedes af Storm, er Køerantallet blevet meget formindsket.

Torskefiskeriet har nu ikke været aldeles ubetydeligt. –

Af Cargaisonvarer nævnes der, efter Troværdig Beretning, haver faa Artikler, som ikke for Tiden og flere Gange i Halvaar, saavel som efter nu i flere Aar have manglet ved Etablissement *Fosaa*.

Som Hovedmand har Kongsbonde Joen Hansen

F.A. J Litr O Nr. 677

-

Ryg, bevirket at der i Vinter i den saakaldte Laides-Hauge i Midvaag, er blevet opført et Faarehuus, hvortil der og anskaffes Høe. –

Hvilket herved ... Opmærksomhed

Sandevaag den 12. April 1844

Underdanigst
Zachariassen

Da jeg nu i en længere Tid, har været meget Sygdom er ovenstaende Indberetning først nu bleven expederet

D.u.v Zachariassen

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1844

I det sidstforløbne Halvaar har ingen smitsom Sygdom hersket iblandt Indbyggerne heri Sysselet, og heller ingen usædvanlig Syge blandt Kreaturerne.

Agerdyrkningen lykkedes temmelig vel i de fleste Bygder, ligesom og Højbjergningen. Græsset var lidet i Indmarken, og fortæredes paa mange Steder i Indmarken af Orm: ja, hvoraf hele Haugeparter, i Maj og indtil i Juli Maaned, bedækkedes. –

Fiskeriet var af ingen Betydenhed. – At tre Grindefangster indtraf /:i Sommer:/, har jeg alt før, i de respective Tider, indberettet til Det høie Amts behagelige Opmærksomhed.-

Efter heromkring almindelig Beklagelse har den ved Handelslokalet *Fosaa*, nu i flere Aar, paa mangfoldige og deriblandt flere absolut fornødne og nødvendige Retourvare-Artikler, meget sædvanligt stedfundne Mangel i det omhandlede Tidsrum af og til, snarere existeret hyppigere end forhen. Ikke at tale om: at dette Syssels Indbyggere, forsaavidt mig efter Erkyndigelse er bekjendt, endnu ikke ved det nævnte Handelssted have kunnet bekomme det Allermindsteaf de Brød-Cakes, hvormed Handelen ifølge Herr Amtmandens gunstbehagelige Skrivelse af 18. September d.A. var bleven forsynet. – Nu i flere Maaneder – og, hvis jeg ikke husker Fejl, siden i Juli –

F.A. J Litr P Nr. 520

har jeg hellerikke kunnet bekomme spiselig Skonroggen ved bemeldte Handelssted. – Ogsaa have her adskillige beklaget sig over: at det saakaldte Skibsbrød ved oftnævnte Etablissement i Foraaret og Sommer, var helbedærvet af Møl. Ligeledes have Enkelte her besværet sig over, at de i dette Tidsrum saavelsom forhen, der ved Handelssted maae have nøjes med at modtage beskadigede og raadne Bræder for den fulde Priis. Endelig have Enkelte heri Sysselet besværet sig over, at dem ved den Kongelige Handel har været nægtet at bekomme lidt Skumpetalg til Kjøbs, uagtet de særligen behøvede samme til brug i deres egen Huuse. –

I øvrigt, betræffende Sysselet Tilstand henholder jeg mig til mine forrige lignende Indberetninger. –

Formedelst en paa Omreise – i strengt Veir, paa tilbageturen fra Myggenæs – i Begyndelsen af forrige Maaned paadragen Forkjølelses Sygdom og Brystklemmelse /:hvisaarsag jeg efter Hjemkomsten maatte lade kalde Lægen, Landets forrige Chirurg, Herr Doctor *Vitthusen*, og følgelig efter hans Forskrift, maa have anvendt en Cuur:/ hvoraf jeg først ganske nyligen har begyndt at

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

komme mig; og hvorfor Reisens Fuldførelse endnu maa have Standset: er denne Indberetning først nu bleven expederet. –

Hvilket alt Bevaagenhed

Sandevaag d. 15 November 1844

Underdanigst

Zachariassen

att Pløyen.

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1844-45

I sidstafvigte Halvaar har, Gud være lovet! ingen smitsomme Sygdomme yttret sig heri Sysselet. –

I Bøygdelauget Bøe er i det nævnte Tidsrum skeet Fjeldskred, hvoraf især et Stykke af Indmarken, henved en heel Marks Størrelse /: Privates Ejendom:/ er blevet aldeles Beskadiget og overalt bedækket med Steen. Iøvrigt har Vinteren ikke været streng her. –

Fiskeriet har, som sædvanligt været meget ubetydeligt. Ogsaa i Øvrigt – tillige i Henseende til Handelen /: endnu ikke at tale om, at Brød-Cakes fra det hambrøske Bageri i Kjøbenhavn, ligesom og Bøjtler ? af fornøden Størrelse for Voxne, ikkun hændelsesviis for Folk heraf Sysselet har været at bekomme ved Handelsstedet Fosaa, men hvilke to Artikler saavel som det ligeledes nyligen til Handelen foranstaltede Post-papir, have behaget Kjøberen heri Sysselet meget fortrinligt:/, kun med Undtagelse af de allernyeste, ved Det høie Amts Ordre bevirkede Modifikationer – er Sysselets Tilstand som sædvanligt. –

Hvilket hermedOpmærksomhed.

Sandevaag den 1. April 1845

Underdanigst

Zachariassen

/att Pløyen/

F.A. Jlitr. Q Nr. 56

-

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1845

Ogsaa i sidstafvigte Halvaar har Vaagöe Syssel været befriet fra smitsomme Sygdomme!

Kornagrene vare, naar undtages paa Myggenæs, hvor Stormveir efter Olai Tid, beskadigede dem, paa de andre Steder i Sysselet hos de Fleste gode.

Kartoflerne ere derimod mindre godt lykkedes.

Græsvæxten var almindelig bedre end ifjor.

Med hensyn til Antallet af Slagtefaar er nu heri Sysselet et godt Middelaar.

Fiskeriet og Fuglefangsten have, som sædvanlig, været af meget liden eller næsten ingen Betydenhed.

At to Grindfangster i dette Halvaar ere indtrufne heri Sysselet, har jeg alt før paa de respective Tider, indberettet til Det høie Amts Opmærksomhed.

Nu i et Tidsrum af henved 15 Aar har Vaagöe Syssel forgjæves ønsket og trænger endnu lige højeligen til en fuldstændig og skjærpende Markfrednings Lovgivning; og allerede for lige saa lang Tid siden begyndte jeg at gøre Amtet opmærksom paa dette, Sysselets almindelige Ønske og Trangen? i saa henseende! Ligesom jeg ogsaa er overbeviist om at dette Anliggende ikke har manglet Højsammes Bevaagenhed!

Ved Handelssted *Fosaa* have i bemældte Halvaar stedfundet omtrentlig de samme eller ligesaa mange Mangler, som jeg i forrige og flere lignende Indberetninger underdanigen har gjort opmærksom paa. Ogsaa manglede der flere Gange Byg i Sommer, for inden Hr. Captain Dahl ankom der med Havfruen. –

Hvilket alt herved Indflydelse!

Sandevaag den 30. September 1845

Underdanigst

Zachariassen

att Pløyen, Ridder af Dannebrog

F.A. Jlitr Q Nr 566

-

Vinter 1845-46

Vinteren her har været ualmindelig god. Foraaret er derimod begyndt meget strengt, og det tegner sig nu yderlig slet med Faarene.

Fiskeriet har i dette Halvaar, som sædvanligt, - i de sidste 40 Aar – heri Sysselet været af næsten ingen Betydenhed.

Allerede i December Maaned beklagede en vis Kirkeværge heraf Sysselet sig (for mig) over, at han ikke kunde bekomme Bomuldsgarn ved Handelen, i det mindste ikke ved *Fosaa*. I de sidste 14 Dage har man endvidere beklaget sig over, at der hverken var Rug, Byggryn eller gule Ærter at bekomme, samt nu i længere Tid, heller ikke Tøfler og Skonroggen. Fremdeles klages her over alt i Sysselet over, at man endnu ved Handelsstederne ikkun hendelsesviis bekommer brugbare Uldkarter. Saavel i begyndelsen af August f. A. – i *Thorshavn* – som i Vinter – ved *Fosaa* – begjerte jeg der ved Handelsstederne, at maatte bekomme en hel eller halv Bog af bedste hollandske Bikube-Papir, men forgjæves. Thee-Brød af 2. Sort, har jeg paa sidstnævnte Tider og hidtil forgieves requireret pundvis fra Handelen; da vedkommende Betjente have foregivet, at samme da ikkun var erholdeligt i dets fulde Fustager eller Ottinger. Engang i dette Halvaar blev mit Bud ved Ved Handelsstedet *Fosaa* ikke udleveret eller i den Anledning foreviist andre Bræder eller Fyrrebord end dem, der vare gennemslaaede med ikke faae saaledes de endnu fast staaende Jernsøm, og det at kjøbes for den fulde Taxtpriis. Som meget sædvanligt har jeg ogsaa i dette Tidsrum flere Gange fra sidstnævnte Handelssted bekommet Skonroggen, som har været saa heel forbrændt og bedærvet, at jeg har anset samme for at være aldeles uspiseligt.

F.A Jlitr. R Nr 87.

-

I øvrigt er Sysselets Tilstand... Opmærksomhed.

Sandevaag den 31. marts 1846

Underdanigst

Zachariassen

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1846-47

Naar undtages at Fiskeriet efter Torsk i nærværende Foraar ikke har været aldeles ubetydeligt for flere Bøygder her i Øen, og Vinteren meget mild, er Sysselets Tilstand iøvrigt som sædvanligt.

At der ved Handelsstedet *Fosaa* atter i afvigte Vinter og allerede tidlig i Efteraaret, har været en total Mangel paa bleget Bomulds Lysegarn, ligesom mit Handelsbud saavel som flere Søgende, derfor og har faaet den Besked; at blot Syge da kunde erholde lidt af gammel fransk Viin, samt en Tidlang: heller af flere Slags Sukker og forsaavidt jeg derom har hørt og selv erfaret, aldeles intet af Raffinade i den hele Vinter, ..? er noget, som der lignendeviis sædvanligen har været Tilfældet. –

Hvilket som af Det høie Amt befalet hermed.... Opmærksomhed

Sandevaag den 31. Marts 1847

Underdanigst

Zachariasen

att Pløyen

F.A. Jlittr R Nr. 1101

-

Sommer1847

I sidstforløbne Halvaar har heri Sysselet – Gud være lovet – ikke efter Erkyndigelse mig bekjendt hersket nogen smitsomme Sygdomme .

Det i Sommer og nærværende Efteraar i Sysselet avlede Byg var for største Delen temmelig godt. Dog var Agrene paa Myggenæs meget beskadigede af Stormvejr, ligesom og i de fleste andre Bøygder ikke lidet bedærvet af den langvarige Regn. –

Kartoffelvæxten har, ifølge de derom indhentede for Tiden muligst nøjagtige Efterretninger, ikke været almindelig god, men hos de fleste meget ringe. – I Bøygdelauget Sørvaag skal neppeligen den 3-die Deel være Spiselig; formedelst den samme Sygdom, som her overalt herskede i forrige efteraar. Andre steder i Sysselet har denne Kartoffelsyge næsten ikke været mærkelig, dog anslaaer Herr Pastor Engelsted det, der for ham, af meer bemeldte Syge, er blevet bedervet til henved een Tiendedeel. Hos flere lykkedes den danske sæd temmelig godt; og saavel hos Præsten som i Sørvaag, paa hvilke to Steder Sygen alene til nogen betydelig eller i den Grad endnu synlig Skade grasserede, er en meget mindre Deel bleven bedervet eller smittet af bemeldte Sædart, end af Landets forskjellige ældre.

Græsvæxten var almindelig god.

At heri Sysselet i sidste Sommer ere indtruffen fire Grindfangster er tillige med Efterretning om sammes Størrelse, forhen paa de respective Tider, til Det høie Amt blevet indberettet. –

Fuglefangsten har her i det nævnte Tidsrum som sædvanlig været af liden, og Fiskeriet af ingen Betydenhed. Den første er desuden ingensinde nogen almindelig Næringsgreen.

Som sædvanligt have Adskillige her i flere Bøygdelauge i dette Efteraar, saavelsom i den senere Deel af Sommeren: beklaget sig over at Indmarken, især Kornagrene, ere blevne beskadigede – deels afædte, deels brækkede – meest af Faarene, efterdi der stoles paa den saakaldte i Uvejr altid usikre, og lidelige undertiden aldeles ikke mulige, Agtning – den i flere Husstander, hvoriblandt ogsaa andre,

F.A. Jlittr S Nr. 167

-

tilgrændsende Haugeparter for nærværende og følgelig Arrigheder forvoldende, nu i flere andre Sysseler for største Delen afskaffede og ophævede Skik – ved hvilken Faarene jages og holdes fra Indmarken ved Hunde; og: hvorover Gjærdernes vedbørlige Istandsættelse omkring Indmarken, forsømmes i den

Grad, at de aldeles ikke fortjener Navn af Gjærder eller Hegn; hvilken sædvanlige og endnu næsten uden Undtagelse overalt i Sysselet stedfindende Forsømmelse, muligt og vil vedblive saalænge der ikke eksisterer et Lovbud, som for samme fastsætter Tvangsmiddel af en passende Mulct; og derfor befales, at Indmarksgjærderne maatte sættes i Søjdhøj Stand; hvis Mulighed uden nogen uhensigtsmæssig eller Agtnings Udgifter, i det højeste efter nogle faa Aars Forløb overstigende Bekostning vel aldrig med Føje vil kunne benægtes eller betvivles; hvorpaa Facta i andre Sysseler og tildeels ogsaa i dette – ja, paa de meest ubequemme Steder endog i Bjergene – ere tilstrækkelig Beviis – Nu alt i 17 Aar har man overalt i Sysselet, men forgieves yttret det Ønske: at en ny udførligere og skjærpet Markfrednings lovgivning maatte udarbejdes og iværksættes for Færøerne; hvilken Gjenstand og hvilket Ønske jeg ikke betvivler, efter de af mig, tidligere og sildigere, i den Anledning meddelte Indberetninger og Oplysninger, at have tiltrukket sig og nydt Amtets Opmærksomhed og Bevaagenhed. –

Ved handelsstedet *Fosaa* har jeg og Alle hersteds forsaavidt jeg hører, ikkun hændelsesviis bekommet ubedærvede Skonroggen: deels meget forbrændt, deels gammelt og mukkent, og som deels ikke saa ganske sjælden, har seet ud omtrentlig som det have ligget i Vand eller længe paa et fugtigt Sted, og været ligesom bagt igjen, eller saaledes atter ovnvarmet. Lige siden August maaned d.A. har man der ogsaa faaet Brød-Cakes, som have været aldeles bedærvede af Fugt. Ligeledes skal Theebrødet, efter Beretning for mig, have været bedærvet.-

Det vilde formentligen have været hensigtsmæssigt, og her oftere været ligesaa nødvendigt som ønskeligt for Indbyggerne, at de for den kongelige Handel, saavel ved Etablissementet, som ved Hovedhandelsstedet i *Thorshavn*, maatte erholdt Egetrætønder og Ege-Ankre tilkjøbs, imod at Handelen skulde være pligtig til, at afkjøbe dem samme igjen, naar de fyldte med Tran og i ubeskadiget, eller saadan af dem bekostet Tilstand tilbødes.

Derimod har man – hvilket Amtet bekjendt, ikke er et sjældent Tilfælde – oftere tidligere i dette Efteraar ved mundtlig Bud fra Factoren ved handelsstedet *Fosaa* faaet den Efterretning, at der ikke en Tid lang eller før Handels fartøj var kommet der igjen fra *Thorshavn* og havde medbragt Tønder, maatte komme flere Baade, eller nyttede at komme derfra med Tran, da der formedelst Mangel paa Tønder, og fordi Tranbakken da var bleven fyldt, ikke forinden kunde modtages af denne Vare.

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amsordre af 23. November 1830

At der ved bemældte Etablissement i det omhandlede Tidsrum desuden har manglet snart en og snart én anden for Indbyggerne fornøden Artikel er Noget som har lignendeviis sædvanligen har fundet Sted. –

Hvilket alt Bevaagenhed.

Sandevaag den 8. November 1847

Underdanigst

Zachariassen

Til Det Høje Amt over Færøe. -

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amsordre af 23. November 1830

Vinter 1847-48

Naar undtages, at flere Køer i Midvaag i sidste Vinter have været beladte med et koppelignende Udslæt, hvilket nu siges at være ophørt, har ikke mig efter Erkyndigelse bekjendt i det nu forløbne Halvaar grasseret nogen smitsom Sygdom heri Sysselet.

Vinteren har her ikke været meget sneefuld. Imidlertid er der i enkelte sumpige Haugeparter bortdødt betydeligt af gamle Faar af saakaldt Vandsyge. – Fiskeriet har været af liden Betydenhed.

Som og end meer end sædvanligt har Almuen heri Sysselet i det omhandlede Tidsrum beklaget sig over Mangel paa Forsyning af adskillige Artikler ved Handelsstedet Fosaa, især halvguult Pr... og øvrige slags Skraatobak; hvilket allerede et Par Uger før Juul ikke kunde bekommes; ligesom og alle Sorter Vin og Eddike saavel som Kaffe, Indigo, Mandstøfler, undertiden Rug etc. etc., samt: at Skonroggen, Cakes og Thebrød etc. som ligeledes ordinairement, der ved Etablissementet har været bedærvet.

I øvrigt er Sysselets Tilstand som sædvanlig.

Hvilket herved ...Opmærksomhed!

Sandevaag den 1. April 1848

Underdanigst

Zachariasen

Til Det høie Amt over Færøerne

F.A. J Litr S Nr. 344

-

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1848

I nærværende Høst er det heri Sysselet avlede Byg overalt meget slet: for største Delen umodnet og bedærvet af det langvarige Regnvejr. –

Kartoflerne ere mislykkede for de Fleste, eller af meget ringe Vægt, samt skrubbede og vandige. –

Græsvæxten er ligeledes meget ringe overalt i Sysselet. Indhøstningen, især Højbjergningen og Tørringen, er formedelst regnvejret endnu hos de Fleste næppe halvfærdig. –

At der i Augustmaaned indtraf to ubetydelige Grindfangster i Midvaag - den ene ikkun bestaaende af 14 og den anden af 130 hvale – er alt før, i den respective Tid til Det høie Amt blevet indberettet.

I den første Halvdel af afvigte Sommer have dette Syssels Beboere, efter deres Beretning for mig, ved Handelssted Fosaa hverken kunde erholde Byg paa ny, eller det mindste af Rug, navnlig af Byg bekom betydeligt mindre end det quantum, de da, saa moderat, begjerte, hvilket ligeledes var Tilfældet samt i Juli og August. Især ...

/evt mangler noget her?/

Hvilket ... Opmærksomhed

Sandevaag den 2. October 1848

Zachariassen

til Det høie Amt over Færøerne

F.A. J Litr S Nr 618

-

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1849

Ifølge en fra Herr Landchirurg Regenburg under 16. f:M: mig meddeelt Underretning, ligesom og efter samme af mig derom indhentet Efterretning og Erkyndigelse hersker der for Tiden overalt paa Øen Myggenæs, alene med Undtagelse af to Huse, en meget smitsom og ondartet Landfarsot, af hvilken Sygdom der allerede for 5 Dage siden skal være bortdøde Syv. – Som selvfølgelig Det høie Amt bekendt, rejste Lægen derhen i Anledning af min Indberetning og Amtets Foranstaltning. –

Vinteren har været meget sne- og stormfuld, og vejrliget bestandig uroligt. – Faarene ere meget og yderlig magre.

Vejrliget har bestandig i dette Foraar, saavel som hele Vinteren, hindret Fiskeriet.

Allerede før Juul kunde man ikke – saaledes beklager man sig, som meget sædvanligt overalt i Sysselet – ved Handelssted *Fosaa* erholde noget slags Viin, og da heller ikke mindste Kaffe, ligesom ogsaa oftere i Vinter heller ikke Byggryn etc. etc. –

I øvrigt har Sysselets Tilstand i det forløbne Halvaar været som sædvanligt. Hvilket ... Opmærksomhed.

Sandevaag den 2. April 1849
underdanigst
Zachariassen

Til Det høie Amt over Færøerne

F.A. J. Litr S Nr 796

-

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1849-50

Sidstafvigte Vinter har heri Sysselet ikke været usædvanlig streng, dog døde der i Begyndelsen af Foraaret i adskillige Hauger og flere Bøygdelauge ikke faa Stykker Faar under Sneen og tildeels (i Flok) for Klippen.

Fiskeriet har været af liden Betydenhed.

Adskillige have for mig yttret deres Misfornøjelse over, at der i Vinter og endnu i Foraaret har været Mangel paa flere Artikler ved Handelssted *Fosaa*: Især Viin, Erter og nu Hamp, der før skal have været raadden.

Iøvrigt har Sysselets Tilstand i dette Tidsrum været som sædvanligt.

Hvilket Opmærksomhed.

Sandevaag den 23. April 1850

Underdanigst

Zachariassen

høyvelbaarne

Herr Amtmand Dahlerup

F.A. J Litr T Nr. 182

-

Vaagöe Sysseles Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselemanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1850

I sidstforløbne Halvaar har Sundhedstilstanden heri Sysselet ikke efter de af mig derom indhentede Efterretninger foranlediget nogen offentlig Foranstaltning eller af Øvrigheden befalet Lægeundersøgelse. Ligesom Sysselet i bemeldte Tidsrum og har været forskaanet for ødelæggende eller vidt angribende Sygdom blandt Faar og Quæg; kun enkelte Lam ere, mig bekjendt, hidtil i dette Efteraar bortdøde af den sædvanligviis i Efteraaret og indtil Januar Maanedes Udgang ofte hyppig grasserende og, forsaa vidt jeg troer det hersteds er bekjendt, uden Undtagelse, det Angrebne dræbende, her saakaldte Braaesot (eller Braovasot), ligeledes ere hersteds 2 Køer, den ene nyligen, pludselig Bortdøde af Sygdom.

Kornagrene vare hersteds for en stor Deel meget maadelige og selve Kornet overalt af liden Quantitet, og i Myggenæs erklæres de betydeligt beskadigede og bedærvede af Storm og Regnvejr.

Kartoflerne ere ifølge de mig ligeledes efter Erkyndigelse paa min formedelst Vejrligets Forhindring, først i Gaar fuldførte Omrejse meddelte Efterretninger hos de fleste i Sysselet meget mislykkede og skrumpede.

Græsvæxten har været middelmaadig. Høet er nu færdigt og Indbjergningen, undtagen i Myggenæs og tildeels i Gaasedal.

Fiskeriet har paa flere Steder især i Midvaag og
F.A. J Litr T Nr. 459?

-

Sandevaag, været af ingen Betydenhed. Hvilket ligeledes har været Tilfældet med Fuglefangsten næsten overalt i Sysselet; Kun har nogle i Myggenæs og Sørvaag har Samme været noget betydeligere. –

Af Grind er, i det omhandlede Tidsrum, heri Sysselet kun faldet en liden Fangst, hvorom jeg, i den respective Tid, til Det høie Amt har gjort underdanig Indberetning.

I Øvrigt er Sysselets Tilstand Opmærksomhed.

Sandevaag den 12. October 1850

/sign mm ses ikke på mit docfot, RG/

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1850-51

I det nu forløbne Halvaar har dette Syssel, ifølge de mig derom efter Erkyndigelse meddelte Efterretninger været forskaanet for smitsomme Sygdomme.

Naar undtages, at Januar-Maaned ved Slutningen, var ualmindelig stormfuld, har Vinteren for iøvrigt været usædvanlig mild og næsten ganske uden Snee.

Fiskeriet har været af meget liden eller næsten ingen Betydenhed.

Heri Sysselet har i Vinter været og er endnu en almindelig Beklagelse over Mangel paa Uldarbejde, hvilket Slags Arbejde i Landets nærværende Forfatning er Indbyggernes meste tænkelige almindelige Beskæftigelse i Vintermaanederne.

-

Ligeledes høres her almindelige Ytringer og Beklagelser over Rugens og Byggets Dyrhed efter den ny Handelstaxt.

Som meget sædvanligt have efter Sigende adskillige Handelsartikler i afvigte Vinter ikke været almindelig at erholde ved Etablissementet *Fosaa*, navnlig: Viin,

F.A. J. Litr. T Nr. 673

-

sort Tøjfarve Materialier, Raffinerede Sukker, Hvedemeel, Chichorie etc. – Over daarligt og ubrugbart, halvguult Præste? Tobak ved bemeldte Handelssted, i det omhandlede Tidsrum, har her været meget almindelig Klage.

I Øvrigt er Sysselets Tilstand som sædvanligt. –

Hvilket ... Opmærksomhed.-

Sandevaag den 1. April 1851

Underdanigst

Zachariassen

att Dahlerup

Vinter 1851-52

Ifølge de mig paa min nys passerede Omreise efter Erkyndigelse om Sysselets Tilstand i det sidst forløbne Halvaar meddelte mundtlige Efterretninger har Samme i flere Henseender været meget middelmaadig. I Efteraaret og den hele Vinter har her i de adskillige Bygder hersket en usædvanlig stærk Hoste Sygdom, ledsaget med Hovedpine og Stinge, men hvoraf hersteds dog Ingen er død, og hvoraf ikke Mange i hver Bygd have været angrebne. Samme synes nu at være ophørt, endskjønt ikke Alle endnu ere blevne restituerede deraf. I Myggenæs døde 2 unge Piger efter i en 14 Dages eensartet Sygdom; (den Eene i December og den Anden i Januar, 5 Uger senere end den Første); hvor da strax i Anledning deraf Dands foranstaltedes ophævet, ligesom og iøvrigt unødvendig Samquem med de Paagjældende, i den respective Tid blev forbudt; men om bemeldte Sidstafgangne Dødsfald og Sygdom indløb her formedelst Vejrligets Forhindring, første Anmeldelse den 12. f.M. Iøvrigt har ingen smitsom Sygdom i det omhandlede Tidsrum grasseret heri Sysselet.

Deels formedelst meget stor Mangel og Trang paa Høe i flere Bøygder, deels formedelst dets ringe og langvarige Tørrelse og Kraftløshed overalt i Sysselet, ere Kørne nu i en meget daarlig og ussel Stand.

Uagtet Vinteren ikke har været meget sneefuld ere Faarene i flere Bøygders enkelte Hauger begyndte

F.A. J. Litr. T Nr. xx 74?

-

ikke ubetydeligt at døe af Vandsyge, navnlig i de Hauger, der er meget vandagtige og vaade.

Fiskeriet har været af ingen Betydenhed, og ingen Grind eller Hval er i dette Tidsrum falden i Sysselet.

De mindre Jordegodsejere og Husmændene besvære sig over mangel paa Uldarbejde, især om Vinteren, og at de derfor Alle paa den nysnævnte Aarets Tid formedelst Landets Forfatning, almindeligviis ere arbejdsløse; og have saaledes ingen tilstrækkelig Udsigt til at kunne erhverve sig endog blot det Nødvendigste til Livets Ophold. Ligesom og Alle i Sysselet ansee Taxtpriserne paa Fornødenhedsvarerne, navnlig Kornvarerne, for at være uudholdelig høje for Indbyggerne.

Natten mellem den 21. og 22. Januar indtraf overalt i Sysselet en usædvanlig stærk Søgang og Brænding. Der er nu omtrent 30 Aar siden her har været lignende Havløb.

Vaagöe Sysseis Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sýsselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Hvilket alt ifølge ... Opmærksomhed
Sandevaag den 5. April 1852

Underdanigst

Zachariassen

F.A. J ??

-

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1852

Ifølge de af mig derom indhentedede nys indløbne Efterretninger har Sysselet i det forløbne Halvaar været forskaanet for Smitsomme Folkesygdomme. Derimod er den sædvanlige Faare- eller Lammesygdum, som plejer at grassere om Efteraaret og den første Deel af Vinteren, allerede begyndt.

Kartoffelsygen har herget og været meget ødelæggende overalt i Øen, saa at man befrygter at beholde Sæd tilbage. Kun skal denne Sygdum nu have skaanet Sysselets kolddest beliggende Bøygder, Myggenæs og Vigum med Gaasedal.

Det iaar i Sysselet avlede Byg var næsten overalt meget lidet, og hos Mange tillige meget maadeligt, men dog i nogle Bøygder hos de Fleste godt.

Højbjergningen er nu ogsaa tilendebragt, naar blot Undtages hos Nogle paa Myggenæs. Græsvæxten var temmelig god.

At tre smaae Grindfangster i det omhandlede Tidsrum ere indtrufne i Sysselet, er paa de respective Tider til Det høie Amt indberettet.

I Begyndelsen af indeværende Efteraar have to Huusmænd i Gaasedal, hvoraf den ene er fattig, efter Rygtet mistet hver sin Baad af Brænding da de stode under er Bjerg uden for Bøygden, hvor de ikke uden fare for Bjergskred kunde trækkes længere opad, af hvilke Baade den ene var en ny Firemandsfarer, der tilhørte den Fattigere.

Iøvrigt er Sysselets Tilstand som sædvanligt.

F.A. J. Litr U Nr. 16

-

Hvilket ifølge AmtetsOpmærksomhed.

Sandevaag den 11. October 1852

Underdanigst

Zachariassen

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1852-53

I forrige og denne Maaned ere her i Sysselet 8 Børn bortdøde af den omkring her i Een for Tiden herskende Kighoste, alle under 14 Aar. Sex af dem vare af Midvaag, hvor der ved afvigte Aars Slutning i alt vare 79 Børn under den nævnte Alder, de to øvrige vare af Sørvaag. Denne Sygdom, hvilken hersteds begyndte i Januar Maaned, grassered endnu stærk i de vestlige Bøygder. Lægen blev hentet. Efter derom af mig indhentet Efterretning har der ellersingen smitsom Sygdom yttret sig i Sysselet i sidste Halvaar.

De to sidste Maaneder, især Februar, have her været meget sneefulde og haarde for Faarene, af hvilke der dog endnu ikke i denne Vinter er bortdødt betydeligt. –

Fiskeriet har i dette Halvaar, som og nu i mere end 40 Aar, især om Foraaret, her været Tilfældet, har været af meget liden Betydenhed.

Mange beklage sig, som sædvanligviis i Vintermaanederne, over mangel paa Uldarbejde; og for Størstedeelen desaaarsag ere der nu mange Trængende i Sysselet. Uldarbejde, hvor liden end Fortjenesten derved er, er den eneste Virksomhed og Huusfliid, som Folk her paa Landet i nærværende Omstændigheder, især i Vintermaane-

F.A. Jour. U 497

-

derne i almindelighed kan beskæftige sig med.

Iøvrigt er Sysselets Tilstand som sædvanligt.

Hvilket Opmærksomhed

Sandevaag den 31. Marts 1853

Underdanigst

Zachariassen

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1853

Af den i min Indberetning om Sysselets Tilstand af 31. Marts sidstleden anmeldte Kighoste bortdøde der ogsaa 3 Børn paa Øen Myggenæs. Bemeldte Sygdom vedblev at herske heri Sysselet indtil Midten af Juni. Naar undtages, at ikke Faae, nu i de 2 sidste Maaneder have været meget upasselige, især af Diarrhoe, der hos flere af dem har vedværet i en otte a fjorten Dages Tid, har Sundhedstilstanden nu iøvrigt været god i Sysselet.

Blandt Kreaturerne har her ikke i det omhandlede Halvaar, efter ligeledes af Sysselmanden indhentet Efterretninger, grasseret nogen smitsom Syge. Men formedelst den i Foraaret og Begyndelsen af Sommeren, i de fleste ind- og Udmarker, indtrufne usædvanlige Mængde Græsorme og Tørke overalt i Sysselet, leed Faar og Quæg stor Mangel.

Som følge deraf var ogsaa Græsvæxten paa mange Steder usædvanlig ringe, og Høet meget mindre end det plejer.

Indhøstningen af Markafgrøder er nu færdig næsten overalt i Sysselet.

Kornavlén har i det Hele taget været god.

Kartoflerne ere ligeledes lykkedes godt for de Fleste, skjønt af mindre Mængde end sædvanligt, da der formedelst den ifjor iblandt dem hyppigt herskende Syge

F.A. Jour U 1101

-

paa de fleste Steder ikke havdes tilstrækkelig Sæd; kun har Sygen atter iaar, dog ikke almindelig, bedærvet en ikke ubetydelig Deel.

Fiskeriet og Fuglefangst havde betragtede i det Hele, været af liden Betydenhed.

At der i Juli Maaned, heri Sysselet faldt fem Grinder, i alt 519 hvale, har jeg før respective indberettet.

I Øvrigt er Sysselets Tilstand som sædvanligt.

Hvilket ifølge ... Opmærksomhed.

Sandevaag den 1. October 1853

/.../

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1853-54

Vinteren har her været usædvanlig og vedholdende stormfuld, dog uden at have været ledsaget med meget langvarig Snee. Imidlertid er der i Vinteren nu allerede bortdødt meget betydeligt af Faarene i flere Haugeparter og flere Bøygdelauge, især i de meget vandagtige Hauger og hvor Stormvejret har flaaet dem ned for Klippen og i Havet; desuden ere de ogsaa tildeels døde af Mangel paa Græs, især hvor der i forrige Aars Sommer var saa usædvanlig stor Mængde Græsorm.

I de sidste 14 Dage af Efteraaret fiskedes heri Sysselet temmelig betydeligt af smaa Torsk. Vaarfiskeriet har derimod været meget ringe og næsten ingen Betydenhed. –

Iøvrigt har Sysselets Tilstand i det sidstforløbne Halvaar været og er for Tiden, efter de derom af mig – ved min, formedelst Vejrligets Forandring, nys, undtagen paa Øen Myggenæs hvorhen jeg for bemeldte Aarsags Skyld, som alleroftest er Tilfældet paa denne Aarets Tid, endnu ikke Kunde Komme, fuldførte Omreise – indhentede Efterretninger, som sædvanligt.

Hvilket, ifølge ...

F.A. Jour U 1668.

-

... Opmærksomhed.

Sandevaag den 10. April 1854

Underdanigst
Zachariassen

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1854

Efter nu at have Erkyndiget mig om Høstens Udfald heri Sysselet, har jeg erholdt den Meddelelse at Kornagrene, hvilke overalt for største Deelen ere opskaarne og indbragte, vare meget middelmaadige og daarlige.

Ligesom og: at Kartofflerne, hvoraf der endnu Ubetydeligt er optaget, ere meget lidet lykkede og iøvrigt allerede betydeligt bedærvede af den nu i flere Aar blandt dem grasserende Syge.

Med hensyn til Høtørringen er her overalt den mørkeste Udsigt.

Fuglefangsten var i Sommer i de fleste Bølgder, hos de større ejere ikke ubetydelig.

Fiskeriet i sidste Halvaar har derimod været af liden Betydenhed.

Grindefangst er endnu iaar ikke indtruffet heri Sysselet.

Iøvrigt er nu Sysselets Tilstand som sædvanligt.

Hvilket i Henhold til Opmærksomhed

Sandevaag 2. October 1854

Underdanigst

Zachariassen

att. Dahlerup

F.A. Jour. V 583

-

Vaagöe Sysseles Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselemanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1856

Høsten er ikke overalt god heri Sysselet, saaledes ere Kornagrene og Kartofflerne det ikke, især i Bøe Sogn og Myggenæs.

Kornet er nemlig paa sidstnævnte Sted nedslaaet af Stormveir og Kartofflerne ere for Mange i flere Bøygder lykkedes meget maadelig og iøvrigt tillige meget bedærvede af deres sædvanlige Syge.

Faareavlen og Slagtet er næsten overalt meget bedre end i Fjor, og er nu i henseende til Mængde henved som i et middelgodt Aar.

Derimod har der, og det overalt i Sysselet, i det omhandlede sidste Halvaar været et meest usædvanligt stort, ja næsten totalt Uheld med Køerne. Græsvæxten var liden eller kun middelmaadig.

Fiskeriet har i dette Tidsrum været af meget liden almindelig Betydenhed; kun Enkelte have faaet nogle Hundrede Stykker Torsk, Skindfisk, ved Grundliner.

Fuglefangsten har heller ikke været af nogen almindelig Betydenhed.

Iøvrigt er nu Sysselets Tilstand som sædvanligt.

Hvilket indberettes.

Sandevaag den 6. October 1856

underdanigst

Zachariassen

Til Det høie Amt over Færøerne

F.A. J X? 1047

-

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1856-57

I dette Halvaar, navnlig i hele Juni og Juli Maaned har der overalt her i Sysselet hersket en usædvanlig stærk og heftig og tildeels meget dødelig Sygdom, der var forbunden med stærk Hoste og hos Mange tillige med haarde Stinge samt tildeels med formeentlig især indvortes Betændelse, og som paa udsatte Steder først ophørte i forrige Maaned, hvoraf 8 og deraf 6 middelaldrende Personer døde i Sysselet. nemlig 5 i Myggenæs, 1 i Bøe og 2 i Sandevaag. Hvilken omhandlede Sygdom strax i Begyndelsen af førstnævnte Maaned udbredte sig overalt i Sysselet.

For saavidt det har været Sysselmanden muligt derom at indhente Efterretning, have Kornagreene overalt i Sysselet, med Hensyn til Boniteten været meget gode, men tynde, og Kornet af liden Mængde.

Kartoflerne ere derimod ikke almindelig vel lykkede og tildeels tillige bedervede af den sædvanlige Sygdom.

Høet er ogsaa lidet, da Græsvæxten formedelst Foraarets langvarige Tørke har været heel ringe.

Fiskeriet har her, siden tidlig i Foraaret, været af aldeles ingen Betydenhed.

Fuglefangst har ikke været af almindelig Betydenhed.

Grindefangst er i dette omhandlede Tidsrum, ligesom i forrige Halvaar, aldeles udebleven her i Sysselet.

Iøvrigt er nu Sysselets Tilstand, forsaavidt

F.A. J Litr U Nr. 217

-

det, som oven bemærket er Sysselmanden bekjendt, som sædvanligt.

Hvilket ifølge ... Opmærksomhed.

Sandevaag den. 30. September 1857

Underdanigst

Zachariasen

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amsordre af 23. November 1830

Vinter1856-57

Vinteren har heri Sysselet været meget streng; og

Faarene ere nu blevne meget magre.

Naar undtages at der nu i nogle Dage er blevet fisket noget betydeligt af Torsk, har Fiskeriet for øvrigt heri Sysselet i dette Halvaar været af aldeles ingen almindelig Betydenhed; kun i Bøygderne Bøe og Sørvaag har man her i det omtalte Tidsrum bekommet betydeligt ved Grundliner.

Løvrigt er og her nu Sysselets Tilstand været som sædvanligt.

Hvilket jeg herved indberettes.

Sandevaag den 31. Marts 1857

Underdanigst

Zachariassen

Til ... const. Amtmand Rehling

F.A. J X 1457

-

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1858

I det sidstforløbne Halvaar have, Gud være lovet, ikke hersket smitsomme Sygdomme heri Sysselet.

Kornagrene vare, forsaavidt Sysselmanden derom endnu har kunnet indhente Efterretning, temmelig almindelig gode, men meget eller meest tynde, og følgelig Kornet af megen liden kvantitet.

Kartoflerne ere almindelig ildelykkede.

Græsvæxten har derimod ikke været ringe, men af Høet er der, formedelst det usædvanlig langvarige Regnvejr i hele f.M. og til Dato, neppe Halvdelen blevet bjerget eller tørret.

Fiskeriet har siden tidlig i Foraaret været af aldeles ingen Betydenhed.

Fuglefangst har heller ikke været af nogen almindelig Betydenhed.

Som Det høie Amt bekjendt, er der heri Sysselet i bemældte Halvaar af Grind faldet i alt 302 Stkr Hvale vurderede til over 96 Gl.

Iøvrigt har Sysselets Tilstand i det omhandlede Tidsrum været som sædvanligt.

Hvilket jeg indberette.

Sandevaag den 8. October 1858

Underdanigst

Zachariassen

att Dahlerup

F.A. Litr. Y 1089

-

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1858-59

Vinteren har heri Sysselet været meget stormfuld og sneefuld, og endnu for Tiden er her hidtil nu (14 Dagers) frygtelig Sne, saa at Faarene ellerede ere begyndte at døe af Magerhed og Sult. Ligesom og en ikke ubetydelig Deel af dem i flere Hauger og Bygder deels nylig og tildels ogsaa tidligere i Vinter er død og har ligget begravet under Sneen. Ogsaa er der overalt i Sysselet stor mangel af Høe (især i Bygden Gaasedahl har de allerfleste nu i flere Uger ejet intet deraf), og da Høet baade var usædvanlig seent og daarlig tørret og meget kraftløst, saa ere ligeledes Kørerne nu meget magre og for en stor Deel i Fare for at døe i dette Foraar, hvilket tildeels endog befrygtes at ville blive Tilfældet med Rossene, formedelst den strenge Vinter, ja enkelte eller flere af dem ere nu allerede døde af Magerhed.!

Fiskeriet har i afvigte Halvaar og til Dato været af liden Betydenhed.

Og i dette Tidsrum er ingen Grind falden i Sysselet.

Naar undtages en meget streng og usædvanlig langvarig Snue eller her kaldet 'Krym', har der ikke heri Sysselet i ommeldte Tidsrum grasseret nogen smitsom Sygdom.

Løvrigt er nu Sysselets Tilstand som sædvanligt.

Om hvilken Sysselets almindelige Tilstand og Omstændigheder det, formedelst Vejrligets Forhindring, ikke tidligere har været muligt at ind-

F.A. Litr U Nr. 1572

-

sende Efterretning.

Hvilket ifølgeOpmærksomhed

Sandevaag den 27. April 1859

Underdanigst
Zachariassen

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1859

I dette Halvaar har ingen smitsom Sygdom hersket her i Sysselet. –

Kornagrene ere overalt Sysselet meget maadelige og af liden Qvantitet.

Kartoflerne ere ligeledes daarlige og bedærvede af deres sædvanlige Syge, ja hos Mange og tildeels i hele Bygder næsten aldeles mislykkede.

Græsvæxten har ogsaa været meget liden.

Ogsaa Fiskeriet har i dette Tidsrum været af meget liden Betydenhed her i Sysselet.

Fuglefangst har ligeledes været lidet betydelig og i flere Bygder næsten aldeles ingen.

Af Grindehvale er her i Sysselet i ovenmeldte Tidsrum – som tidligere i den respective Tid til Amtet er blevet indberettet – i Alt inddrevet og faldet 540 Stkr.

For Tiden som sædvanligviis, ere Gjerderne omkring Indmarkerne næsten overalt i Sysselet i en meget slet og aldeles uforsvarlig Stand, ja meget langt fra at være lovlige, og hvisaarsag hyppige Besværinger over Ufred i Indmarken have fundet Sted imellem Indbyggerne. En hensigtsmæssigere Markfrednings Lovgivning, end den, der indeholdes i Kong Christian den Femtes Norske Lov, hvor der formeentlig mangle hensigtsmæssige Tvangs Bestemmelser, vilde derfor være ønskelig og fornøden, for at kunde raade Bod paa en saadan som den nævne Uorden.

Hvilket Alt ... Opmærksomhed.

Sandevaag 30 September 1859

Underdanigst

Zachariassen

Til Det høie Amt ...

F.A. Jlitr. Y nr. 1951

-

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1859-60

I dette Halvaar har der omkring heri Sysselet grasseret en meget Ondartet Sygdom i Halsen, hvilken Sygdom hos de Fleste har været forbunden med stærk Betændelse, og hvoraf allerede 3 voxne Mennesker er døde. Ogsaa endnu for Tiden ere der Flere haardt angrebne af bemeldte Sygdom.

Hele Halvaar, næsten aldeles uafbrudt, med Undtagelse af dets første 14 Dage, har været ledsaget med megen Snee og haardt Vejr, hvisaarsag det nu seer helt misligt ud med Faarerne.

Tillige er der nu hos Mange allerede stor Mangel paa Høe.

I det omhandlede Tidsrum har Fiskeriet paa de fleste Steder i Sysselet været af meget liden betydelse, og Hval eller Grindefangst er der ikke indtruffen.

Tørvtuverier og Indbrud i samme Anledning har der i bemeldte Tidsrum hyppigere fundet Sted navnlig i flere i Bygdelaget Midvaag eller der i Nærheden (især ved Midvaags-Vandet) staaende Tørvehuuse, samt ligeledes i flere saakaldte Tørvekraaer; og hvorved man er bleven ruineret. Men hvem (eller hvilke) der netop have forøvet samme, er der desværre for Tiden ingen mig bekendt Sandsynlighed til at kunne opdage.

Iøvrigt er Sysselets Tilstand som sædvanligt.

Hvilket ... indberettes

Sandevaag den 31 Marts 1860

Underdanigst

Zachariassen

til Det høie Amt ...

F.A. J Litr Z Nr 120

-

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1860

Den i den om Sysselets Tilstand i forrige Halvaar herfra til Det høie Amt gjorte almindelige Indberetning anmeldte Halssygdom herskede endnu i Sysselet saa at flere i disse Dage af samme tildeels have været og endnu ere yderst haart angrebne, og af hvilken Sygdom 4 eller 5 Børn ere døde i Sysselet (alle i Sandevaag) i sidstafvigte Halvaar.

Forsaavidt det har været Sysselmanden muligt om udfaldet af nærværende Høst at indhente Efterretning i Sysselet ere Kornagreene, hvilke meget seent modnedes, og hvis Indbjergning endnu ikke er fuldendt, næsten overalt her ikkun maadelig gode, og for en stor Deel meget daarlige.

Kartoflerne, hvoraf der endnu kun lidet er bjerget eller optaget ere heller ikke almindelig vel lykkede, men hos Mange af liden Qvantitet, samt smaae og tildeels skurvede, dog uden mærkelig at være bedærvede af den sædvanlige Syge.

Høet er bjerget, men lidet, da Græsvæxten var ringe.

Fiskeriet har været af meget liden Betydenhed.

Fuglefangsten har paa de fleste Steder, skjøndt, som sædvanligviis ikke af almindelig Betydenhed, været som i bedste Aaringer.

Grindefangst er i det omhandlede Tidsrum ligesom i forrige Halvaar aldeles udebleven heri Sysselet.

Med Hensyn til Indmarksfredningens og navnlig Hegn Gjærdernes Tilstand henholder jeg mig aldeles til min forrige Efteraars lignende Indberetning der om gjorte Bemærkning.

Iøvrigt er der nu om Sysselets Tilstand, her forsaavidt samme er Sysselmanden bekjendt, intet særligt at bemærke.

Hvilket ifølge ... Opmærksomhed.

Sandevaag den 20. october 1860

Underdanigst
Zachariassen

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1860-61

Ogsaa i afvigte Halvaar har den her i Landet nu i flere Aar herskende Halsesygdom grasseret og grasserer endnu for Tiden heri Sysselet, og hvoraf 3 Børn ere døde.

Vejrliget har i Vinteren og hele dette Tidsrum har været særdeles og mest udmærket godt, og næsten aldeles uden Snee.

Fiskeriet har derimod været af ingen Betydenhed.

At en Grindfangst (151 Stkr Hvale) indtraf i Efteraaret i November Maaned heri Sysselet, er Det høie Amt respective tidligere bekjendt.

At forskellige Tyverier, ogsaa i de omhandlede Tidsrum, er indberettet og have af Mangel paa nærmere Opdagelse og Oplysning ikke hensigtsmæssige kunnet indberettes.

Iøvrigt er der om Sysselets Tilstand intet særligt at indberette.

Hvilket ... indberettes.

Sandevaag den 27. April 1861

underdanigst
Zachariassen

Til Det høie Amt

F.A.

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1861

Ogsa i sidstafvigte Halvaar have Mange, dog kun sjælden uden enkelte ad Gangen, efterhaanden i hele dette Tidsrum været angrebne heri Sysselet af den, som Det høie Amt bekjendt, nu i flere Aar her paa Færøerne herskende Halsesygdom, og hvilken Sygdom hidtil er vedbleven at angribe Enkelte, og som hos ikke faa flere Gange har indfundet sig igjen, men hvoraf ingen mig bekjendt i bemældte Tidsrum er død. I hele August og September Maaned have ogsaa de saakaldte Vandkopper grasseret heri Sysselet og angrebet mange Børn samt enkelte voxne eller næsten fuldvoxne Mennesker.

Forsaavidt jeg om Udfaldet af Høsten har faaet indhentet Efterretning i Sysselet, vare Kornagrene almindelig gode, men for en Deel meget tynde og tildeels meget maadelige og daarlige.

Kartoflerne ere ligeledes meget almindelig vellykkede, men hos Nogle og i Enkelte Bygder for en Deel meget smaa og skurvede, men iøvrigt ikke meget betydeligt bedærvede af Syge.

Græsvæxten var temmelig god. Høet og kornet er nu paa de fleste Steder indbjerget, men Kartoflerne ere for en stor Deel endnu ikke optagne. –

Fiskeriet har været af meget liden almindelig Betydenhed, og af stor eller den større Torsk næsten intet.

Fuglefangst, hvilken ingensinde er af nogen almindelig Betydenhed, var ligeledes meget liden.

I det omhandlede Tidsrum er der af Grind heri Sysselet kun indtruffet en liden Fangst – 75 Hvale, der var ualmindelig magre.

Heri Sysselet beklager man sig hyppigen over Ufred i Indmarken af Kreaturerne, og jeg henholder mig ærbødigst i denne Anledning til min i den lignende almindelige Efteraars Indberetning til Amtet i 1859, betreffende Indmarksfredningen gjorte Bemærkninger.

Iøvrigt er der nu om Sysselets Tilstand, forsaavidt Sysselmanden derom har erholdt Kundskab, intet særligt at indberette.

Hvilket ...

F.A. J Litr Z Nr. 1071

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

//Sommer 1862 mangler i Amtsarkivet

Vinter 1862-63 do

Sommer 1863 do

Vinter 1863-64 do

Sommer 1864 do//

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1864

I afvigte Halvaar har ingen smitsom Sygdom grasseret heri Sysselet.

Høstens Udfald kan ikke anslaaes til Middelaar, idet Kornagrene ere af liden Qvantitet og næppe af middelmaadig Qualitet.

Kartoflerne, hvor af kun ubetydeligt endnu er indhøstet, tegne derimod til at være nogenlunde lykkedes.

Græsvæxten knap middelmaadig. Høer er tørret, men ikke indbjerget overalt.

Fiskeriet of Fuglefangsten have ikke været af nogen Betydenhed.

Betræffende Grindefangst og Slagtet henholder jeg mig til min derom gjorte Indberetning.

Iøvrigt er nu Sysselets Tilstand som sædvanligt.

Hvilket ifølge ... Opmærksomhed

Sandevaag den 20. October 1864

Ærbødigst

Z. Nielsen

att Holten

F.A. J Litr. Nr. ??

-

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amsordre af 23. November 1830

Vinter 1864-65

Som Amtet bekjendt har der i afvigte Halvaar grasseret en tyfoid Sygdom i Sandevaag, som er ophørt, men hvoraf Ingen er død; iøvrigt har Sundhedstilstanden været god.

Vinteren her har, skjøndt noget frost- og sneefuld, været taalelig god især med Hensyn til Vindene, og Faarene ere endnu i god Stand.

Høst- og Vinterfiskeriet har været meget godt, hvorimod Vaarfiskeriet ikke har været heldigt som følge af ustadig vestlige Vinde.

Iøvrigt er der nu om Sysselets Tilstand intet særlig at indberettes

Sandevaag den 25. April 1865

Z. Nielsen

Til F.Amt

1865 N. 289

-

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1865

I afvigte Halvaar har ingen smitsomme Sygdomme grasseter heri Sysselet.

Græsvæxten var omtrent som i et Middelaar, men Høet er endnu ikke ganske bjerget overalt.

Kornagrene vare af liden Quantitet og ringe Qualitet.

Kartoflerne ere ogsaa daarlig lykkedes, og paa mange Steder har Kartoffel-sygdommen viist sig i en betydelig Grad, men de ere ikke indhøstede overalt.

Fiskeriet har været af liden Betydenhed, og Fuglefangst ikke heldig.

Betræffende Grindfangst og Slagtet, henholder jeg mig til mine derom gjorte erbødigste Indberetninger.

Iøvrigt er Sysselets Tilstand som sædvanligt.

Hvilket ... indberettes

Sandevaag den 20. October 1865

Z. Nielsen

/att Holten/

F.A. J 1865 nr 576

-

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1865-66

I det forløbne Halvaar har ingen smitsom Sygdom hersket heri Sysselet.

Vinteren har været meget streng: i Førstningen meget stormfuld, og siden med langvarig Frost og Snee, saa at Faarene ere meget udmagrede og paa flere Steder, især paa fugtige Græsgangeer allerede en betydelig Deel af dem døde!

Hverken Høst-, Vinter- eller Vaarfiskeriet have her været af nogen Betydenhed.

Iøvrigt er der nu om Sysselets Tilstand intet særligt at indberette.

Hvilket ifølge indberettes.

Sandevaag den 6. April 1866

Z. Nielsen

/att Holten/

F.A. J1866 nr 232

-

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1866

I afvigte Halvaar har ingen smitsom Sygdom grasseter heri Sysselet.

Græsvæxten har knap været saa god, som i et Middelaar, og Høet er endnu ikke tørret overalt.

Kornagrene ere af god Qvalitet, men af liden Qvantitet.

Kartoflerne, der ikke ere ganske bjergede, ere taalelig godt lykkedes, dog har saavel den almindelige Sygdom som Rodenhed, paa enkelte Agre viist sig i en betydelig Grad.

Fiskeriet har været meget forskjelligt: paa Vestsiden særdeles godt, men paa Sydsiden af Sysselet derimod meget ringe!

At ingen Grindefangst iaar er indtruffet heri Sysselet er Amtet bekjendt, og med Hensyn til Slagtet henholder jeg mig til min tidligere Indberetning des angaaende.

Hvilket..... indberettes.

Sandevaag den 19. October 1866

Z. Nielsen

/att Holten/

F.A. J 1866 n 758

-

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1866-67

I det forløbne Halvaar har ingen smitsom Sygdom grasseter heri Sysselet.

Vinteren har her været meget frost- og sneefuld, saa at Faarene paa de vandagtige Hauger allerede er begyndt at dø!

Stor-Torskefiskeriet er ganske ophørt, hvorimod der siden først i Fasten er fisket noget betydeligt af Hyse eller Kuller og Smaatorsk.

I øvrigt er der nu om Sysselets Tilstand intet Særligt at indberette.

Hvilket ... indberettes

Sandevaag den 1. April 1867

Z. Nielsen

/att Holten/

F.A. J 1867 N. 220

-

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1867

No. 81-Amtet

I afvigte Halvaar har ingen smitsom Sygdom grasseret heri Sysselet.

Græsvæxten har nok været som i et Middelaar: i Førstningen meget daarlig, men nu temmelig god. Høet er endnu ikke alt tørret og neppe Halvdeelen indbjerget, og en ikke ubetydelig Deel af Høet er tabt i Stormvindel!

Kornagrene, der nu ere næsten færdige, vare i Almindelighed af god Beskaffenhed, men iøvrigt af ualmindelig liden Quantitet!

Kartoflerne, hvoraf meget endnu ikke er indhøstet, ere daarlig lykkedes og desuden tildeels betydelig bedærvede af saavel af den almindelige Syge som og af Raadenhed.

Fiskeriet har været ubetydeligt, paa Vestsiden af Sysselet dog taalelig godt med Lange og Helleflyndere, men paa Sydøstsiden derimod næsten intet.

Fuglefangst har derimod, i de Bygder, hvor der er nogen Betydenhed af Fugl, været særdeles god.

At ingen Grindfangst heller iaar er indtruffen i Sysselet, er Amtet bekjendt, og med Hensyn til Slagtet, henholder jeg mig til min tidligere Indberetning desangaaende.

Iøvrigt ...

Hvilket ... indberettes.

Sandevaag den 17. October 1867

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amsordre af 23. November 1830

Vinter 1867-68

I det nu forløbne Halvaar har ingen smitsom Sygdom grasseret heri Sysselet.

Vinteren har været meget urolig og Stormfuld, skjøndt Sne og Frost ikke har været mere end som i et middelmaadigt Aar.

Fiskeriet har i hele Halvaaret været saa daarligt, at det næppe har havt Lige i de sidste 50 Aar! At en Grindefangst (177 Hvale) indtraf i Midvaag i November maaned, er alt forhen indberettet.

Øvrigt er Sysselets Tilstand som sædvanligt.

Hvilket ... indberettes.

Sandevaag 3. April 1868

Z. Nielsen

/att Færø Amt/

F.A. J 1868 N. 202

-

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1868

No 96-Amtet

I afvigte Halvaar har ingen smitsom Sygdom grasseret heri Sysselet.

Græsvæxten har været daarlig som følge af det overmaade meget Regn. Høet er nu færdigt overalt.

Saavel Kornagrene, der nu ere næsten færdige, som Kartofflerne, der ere mindre færdige at indhøste, ere af ualmindelig liden Quantitet efterdi Regnveiret kvalte en betydelig Deel af Sæden og svækkede Gjødningen. Af de sidste, der ogsaa ere skrumpede, tildeels raadne og befængte med den almindelige Syge, vil der neppe igjennem snit blive Høstet over 2 Fold.

Fiskeriet har her overalt været overmaade daarligt, tildeels som følge af de vedholdende syd- og sydvestlige Vinde, der her sætte Søen i Oprør.

Fuglefangst har derimod været betydelig paa de Steder, hvor der er nogen Mængde Fugl.

Det meste af Tørven blev tørret og den største Deel deraf indbaaret i Slutningen af September, og man haaber at den største Deel omsider vil komme til Nytte; men Mange ville have det daarligt med Brændsel i Efteraaret og Vinteren!

At næsten alle de baade, der for Tørvens skyld havdes ved Sørvaags Vandet bleve beskadigede og tildeels ødelagte af Storm, er Herr Amtmanden bekjendt, ligesom og at den ualmindelige Regn her i Slutningen af August har forvoldt betydelige Fjeldskred!

At Tiderne saaledes ere meget trange for de Mange fattige er en Selvfølge! Forsyningen af Dansk Korn er endnu hellerikke tilstrækkelig.

Iøvrigt ved jeg ikke noget ...

Hvilket ... indberettes.

Sandevaag den 14. October 1868

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1868-69

Af smitsom Sygdom have heri Sysselet i afvigte Halvaar kun viist sig nogle Tilfælde af den bekjendte Halssygdom.

Efteraaaret og de første Maaneder af Vinteren have været milde og gode for Faarene, hvorimod slutningen af April, hele Marti Maaned og den Tid, der er henrunden af April, har været meget sneefuld og medtaget dem saa ilde, at en betydelig Deel allerede er omkommen af den frygtelige Snee, og resten meget svækket og tildeels død af Magerhed, saa at det tegner til at blive et daarligt Aar med Hensyn til Faarene!

Naar undtages, at der siden forrige Maanedes begyndelse, i Sandevaag og Midvaag er fisket noget af Stortorsk, har Fiskeriet i afvigte Halvaar i det Hele taget været meget daarligt, mest som Følge af ustadigt vejrlig, og Tiderne ogsaa trykkende for Levnetsmidler formedelst de høje Kornpriser, saa Mange maa have tyet til offentlig Understøttelse!

Jorddyrkningen har endnu ikke kunnet paabegyndes formedelst Sneeveir, og Flere lide Nød paa Brændsel!

Iøvrigt veed jeg ikke noget særligt at indberette.

Hvilket ... indberettes

Sandevaag den 14. April 1869

Z. Nielsen

/Holten/

F.A. J-1869 N 232

-

Vaagöe Sysseles Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselemanen i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1870

I afvigte Halvaar af smitsomme Sygdomme mig bekjendt kun viist sig enkelte Tilfælde af Halsesyge og Fnatsyge heri Sysselet.

Efteraaret har været meget uhyggeligt med Slud og Sneevejr, hvorimod Vinteren har været middelmaadig.

Efteraarsfiskeriet var som følge af Vejrliget, saare ubetydeligt, hvorimod Torre- og Vaarfiskeriet har været særdeles godt med Stortorsk.

At en liden Grindefangst indtraf her i November Maaned, har jeg i sin Tid indberettet.

Jorddyrkningen er endnu ikke paabegyndt.

Løvrigt veed jeg ikke noget Særligt at indberette.

Hvilket ...

Sandevaag d. 8. April 1870

Z. Nielsen

/Holten/

F.A. J 1870 No. 243

-

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1870

Med undtagelse af, at Differitis Halssygen atter i Aar har angrebet flere Personer, har Sundhedstilstanden iøvrigt været god i afvigte Halvaar.

Græsvæxten var kun middelmaadig og Høet er nu tørret og bjerget.

Kornagrene, der formedelst for megen fugtighed indtil hen i Slutningen af Juli Maaned stode meget tilbage, bleve dog som følge af det i August og begyndelsen af September Maaned indtrufne særdeles gode Vejr, rigtig modne, men Kornet var som Følge af den megen Fugtighed og daarligt Sædekorn af liden Quantitet.

Kartoflerne, der nu ogsaa ere indhøstede, voxede i almindelighed godt, men var meget ilde medtagne af Raadenhed, og den sædvanlige Syge.

Vaar eller Stortorskefiskeriet var særdeles godt, efter hvad det hersteds plejer at være til hen i begyndelsen af Mai Maaned, men siden den Tid, er der næsten intet fisket af Noget Slags paa Vaagøens Sydøstkyst.

Fuglefangst var kun middelmaadig.

F.A. J. 1870 No. 736

-

Med Hensyn til Trangen til Markfrednings- og Veivæsens Lovgivning maa jeg henholde mig til tidligere Indberetninger.

I Sørvaag beklager man sig over, at fremmede Fiskere, navnlig Englændere, jævnlig lige til Dato fiske frem og tilbage igjennem Myggenæs Fjorden og tæt under Landet, undertiden henved en halv Snees Skibe ad Gangen!

Hvilket ... indberettes.

Sandevaag 14. Oct. 1870

Z. Nielsen

Vaagöe Sysseles Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselemanen i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1870-71

I afvigte Halvaar har Sundhedstilstanden været god heri Sysselet. Vinteren har været god for Faarene efterdi der kun har været liden og kortvarig Snee.

Fiskeriet har derimod, saavel i hele Efteraaret som i Vinteren været af det allerdaarligste man veed om at sige, tildeels som Følge af de fremherskende sydlige og vestlige Vinde, der gjøre Søen urolig heromkring!

At en liden Grindefangst indtraf i December Maaned, har jeg i sin Tid indberettet.

Kartoflerne, der i Høst tildeels vare bedærvede af Raadenhed og den sorte Syge, ere endnu mere bedærvede hen paa Vinteren, saa at Tiden har været trang paa Levnetsmidler!

Iøvrigt veed jeg nu intet Særligt at indberette.

Hvliket .. indberettes.

Sandevaag den 12. April 1871

Z. Nielsen

/Holten/

F.A. J 1871 No 172

-

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1871

Halvaar Indberetning

Sundhedstilstanden har været god heri Sysselet i afvigte Halvaar.

Veirliget har ogsaa været godt. Vel vared Kulden og Nattefrost til Midten af Mai Maaned, men siden den Tid har Sommeren her været ualmindelig varm og tør.

Græsvæxten var i det Hele taget god, og Høet er baade tørret og bjerget.

Kornagrene lykkedes i almindelighed vel, og Kornet er indhøstet, hvorimod Kartofflerne der ikke almindelig voxede godt, ere saa overmaade ilde medtagne af den sædvanlige Syge!

Torske Fiskeriet har været næsten intet paa den østlige Deel af Vaagøe, hvorimod det har været taalelig godt paa den vestlige. Nogen Sejefangst har derimod været paa den Østlige Side.

Fuglefangst har været daarlig.

At en liden Grindefangst indtraf her i Juli Maaned, har jeg tidligere indberettet, ligeson ogsaa om Slagtet.

Med Hensyn til Trangen til Markfredning

F.A. J 1871 No. 558

-

og Veivæsens – Lovgivningen henholder jeg mig til tidligere Indberetninger.

Ogsaa nu beklager man sig over at de fremmede Fiskere fiske saa nær ved Kysterne!

Løvrigt veed jeg ikke noget at indberette.

Hvilket ... indberettes.

Sandevaag den 14. October 1871

Z. Nielsen

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1871-72

I afvigte Halvaar har Sundhedstilstanden været god heri Sysselet.

Uagtet Vinteren har været særdeles god, ere Faarene paa de vandagtige Hauger meget ilde medtagne af Vandsyge, hvoraf mange ere døde.

Fiskeriet har været talleligt godt paa Vestsiden, hvorimod det har været daarligt paa Østsiden af Vaagø, tildels som følge af sydlige Vinde, der sætte Søern i Oprør, men der i Sommer og tildeels i Vinter fangede Sei har hidtil for en stor Deel afhjulpet Trangen paa Levnetsmidler.

F.A. J. 1872 No 179

-

Løvrigt ved jeg ikke noget...

Hvilket ...

Sandevaag den 1. April 1872

Z. Nielsen

Vaagöe Sysseles Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselemanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1872

Halvaars Indberetning

Sundhedstilstanden har I afvigte Halvaar været god heri Sysselet.

Veirliget har i den midterste Deel af Halvaaret været rigtig god; hvorimod samme i Begyndelsen og Slutningen har været daarligt.

Græsvæxten var som følge af det kolde og fugtige Foraar ikke god, men Høet er, med en ubetydelig Undtagelse, baade tørret og bjerget.

Kornagrene, der modnedes meget sent, vare gode, men Kornet af liden Kvantitet.

Kartoflerne ere daarlig lykkedes og desuden i almindelighed meget ilde medtagne baade af den sædvanlige Syge og Raadenhed.

Fuglefangst kan kaldes god.

Fiskeriet har været overmaade heldigt i Sørvaag og Bø, hvorimod det har været meget daarligt paa de andre Pladser.

At en liden Grindefangst indtraf her i f.M. har jeg tidligere indberettet.

Iøvrigt ... sædvanligt.

Hvilket ... indberettes.

Sandevaag den 20. October 1872

Z. Nielsen

/att. Finsen/

F.A. J. 1872 No. 625

-

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1872-73

I afvigte Halvaar har der ikke hersket nogen smitsom Sygdom heri Sysselet.

Vinteren har været rigtig god og Faarene staar sig godt endnu.

Fiskeriet har hele Tiden været godt paa Vestsiden af Øen; hvorimod det kun i et Par Dage har været af nogen Betydenhed paa Østsiden.

I Sandevaag og Myggenæs er der alt opført søjdehøje Gjerder udenom hele Indmarken, hvilke have heget tilstrækkeligt i afvigte Efteraar; og i Midvaag og Sørvaag er der begyndt paa lignende Gjærders Opførelse.

Iøvrigt er Sysselets Tilstand ...

F.A. J. 1873 No. 258

-

sædvanligt

Hvilket ...

Sandevaag 5. April 1873

Z. Nielsen

Vaagøe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1873

Halvaar Indberetning

Sundhedstilstanden har været god heri Sysselet

Veirliget har været meget fugtigt.

Græsvæxten har været god, og saavel Tørv som Hø er nu endelig bjerget overalt.

Kornagrene, der modnedes ualmindelig seent, ere for største Delen bjergede, og Kornet er nogenlunde godt.

Kartoflerne ere i Almindelighed overmaade daarlig lykkedes, og desuden meget bedærvede saavel af den almindelige Syge, som af Raadenhed, og paa Grund af det daarlige Veirlig kun lidet indhøstede.

Fuglefangst har været uheldig.

Vaarfiskeriet, der var begyngt ved afvigte Halvaars Slutning, kan kaldes godt, og Sommerfiskeriet ligeledes paa Vestsiden af Sysselet, hvorimod det har været meget daarligt paa Østsiden.

At en Grindefangst indtraf her i August Maaned har jeg alt indberettet. *)

Løvrigt ...

Hvilket ...

Sandevaag den 30. October 1873

Z. Nielsen

/Finsen/

F.A. J. 1873 No 844

-

*) understreget med blå, tilføjet: NEI

/må være Amtets bemærkning/

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amsordre af 23. November 1830

Vinter 1873-74

No. 29 Amtet (I kopibog)

Halvaar Indberetning

Af smitsomme Sygdomme har i det afvigte Halvaar i Bygden Midvaag, som Amtet bekjendt, hersket Skarlagensfeber i omtrent Halvdeelen af Bygdens Huse, hvilken Sygdom for omtrent 1½ Maaned siden er ophørt og hvor ingen er død.

Vinteren har været meget urolig, især med sydlige Vinde, men liden Snee, og Faarene i god Stand endnu.

Uagtet det har tegnet til at være megen Fisk, har Fiskeriet som følge af Veirligets Ustadighed, været daarligt overalt endnu.

Løvrigt ...

Hvilket ...

Sandevaag den 7. April 1874

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1874

No 101-Amtet

Halvaar Indberetning

Sundhedstilstanden har I afvigte Halvaar været god heri Sysselet.

Veirliget har især i Sommeren været koldt og i Efteraaret været ualmindelig regnfuldt.

Græsvæxten har været meget ringe, men Høet er for størstedeelen bjerget.

Kornagrene, der modnedes ualmindelig seent, bedærvedes af Frost og Storm.

Kartoflerne, der for en stor Deel ikke endnu er bjergede, ere meget bedærvede af Raadenhed og tildeels af den sædvanlige Syge.

Fuglefangst har paa visse Steder været overordentlig god.

Fiskeriet har været meget fortræffeligt. I Sørvaag og Bø særdeles godt, men paa Østsiden af Vaagøe daarligt.

Ingen Grindefangst er falden i Sysselet i Halvaaret

løvrigt ...

Hvilket hermed erbødigst Indberettes.

Sandevaag den 30. October 1874

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1874-75

No 26. Amtet (kopibog)

Halvaars Indberetning

I afvigte Halvaar har ingen smitsomme Sygdomme grasseret heri Sysselet.

Vinteren har været mild, men langvarig Frost have dog svækket Faarene, saa at de paa enkelte Steder begynde at dø. Hømangel er der næsten overalt.

Efteraars- og Vinterfiskeriet har været meget daarligt, men Vaarfiskeriet derimod ualmindelig godt.

Iøvrigt er Sysselet ...

Hvilket herved ...

Sandevaag den 14. april 1875

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1875

No. 115-Amtet (fra kopibog)

Halvaars Indberetning

At der i Sandevaag har hersket Mæslinger i Sandevaag, saa at 3 Huse paa Sande og 3 paa Stegaard vare forskaanede, og at kun en aldrende Person døde, er Amtet tildeels bekjendt.

Veirligethar i den senere Halvdeel af Halvaar været meget regnfuldt.

Græsvæxten har været særdeles god, og Høet er for største Delen tørret og bjerget.

Kornagrene vare gode, men tørret af liden Kvantitet.

Kartoflerne ere overalt meget mislykkede og bedærvede af den sædvanlige Sygdom.

Fuglefangst har været meget ringe.

Sommer- og Efteraarsfiskeriet har ogsaa været meget daarligt.

At ingen Grindfangst er falden i Sysselet er Amtet alt bekjendt.

Løvrigt ...

Hvilket herved...

Sandevaag den 18. October 1875

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1875-76

No. 30 – Amtet

Halvaars Indberetning

I afvigte Halvaar har ingen smitsom Sygdom grasseret heri Sysselet.

Veirliget har været meget ustadigt, mest med sydlige Vinde, hvisaarsag Efteraars- og Torskefiskeriet var ubetydeligt. Den Storm og Sneefog som herskede i Maaned forvoldte en Deel Affald og Tilbagefald paa Faarene, saa at Lemmingen, selv om Veirliget skulle blive taaleligt, neppe bliver god.

Øvrigt ...

Hvilket ... indberettes.

Sandevaag den 3. April 1876

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

*Sommer*1876

No. 127 – Amtet

Halvaars Indberetning

I afvigte Halvaar har der af epidemiske Sygdomme kun grasseret Faaresyge, der endnu ikke er ophørt, men hvoraf ingen er død.

Veirliget har i de 4 første Maaneder at Halvaaret været meget regnfuldt.

Græsvæxten var kun middelmaadig og Høet er bjerget.

Kornagrene vare kun middelmaadige og Kornet af meget liden Kvantiet.

Kartoflerne voxede kun maadelig daarlig, men vare ikke saa meget medtagne af den almindelige Sygdom.

Fuglefangst har været meget ringe.

Fiskeriet har ogsaa været daarligt.

At heller ikke nogen Grindfangst er faldet i dette Halvaar, er Amtet bekjendt, ligesom og at Lemmingen var daarlig og Slagtet kun lidet.

Iøvrigt ...

Hvilket ... indberettes.

Sandevaag den 10. October 1876

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1876-77

No. 16 – Amtet

Halvaars Indberetning

I afvigte Halvaar har ingen smitsom Sygdom grasseret heri Sysselet.

Veirliget har været meget ustadigt, mest med sydlige Vinde, og ikke saa megen Snee som Frost.

Efteraars- og Torskefiskeriet var næsten intet. Vaarfiskeriet har endnu ikke været af nogen Betydenhed.

Afvigte 28. Januar indtraf der i Sandevaag \og Midvaag/ en ualmindelig Brænding eller Stormflod, der slog hele Gavlen ind paa et Vaaningshuus paa førstnævnte og ødelagde \beskadigede/ en Lossebro paa sidstnævnte Sted.

Efteraars- og Torskefiskeriet var næsten intet. Vaarfiskeriet har endnu ikke været af megen Betydenhed.

At der i Efteraaret indtraf 2nde Grindefangster i Midvaag er alt tidligere blevet indberettet.

3 Hopper og 1 Føl ere allerede nu døde af Magerhed

Løvrigt ...

Hvilket ... indberettes.

Sandevaag den 3. April 1877

xxxxxxxxxxxxxxxx

Liðugt skrivað reint og korrekturlisið 15.7.2010 // RG

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1877

Halvaars Indberetning

Sundhedstilstanden har, med undtagelse af en slem Krim, været god her i Sysselet i afvigte Halvaar.

Vejrliget har i det hele taget været tørt.

Græsvæksten har været middelmaadig og Høet er bjerget overalt.

Kornagrene, der paa Grund af Tørke i Foraaret saa sent bleve modne, ere nu omtrent indhøstede, og Kornet i det hele taget godt og af sjælden megen Mængde.

Kartoflerne ere ogsaa vellyggede, endskjønt de ikke ere fri for Sÿge (raadne og sortplettede) og ere for største Delen indhøstede.

Fuglefangsten har ikke været god.

Fiskerierne har været daarligt, navnlig med Smaafisk. At en liden Grindefangst indtraf fer i J... Maaned, har jeg strax indberettet.

En efter Aarstiden sjælden Storm har i d.M. beskadiget Taget paa flere Huse, navnlig især i Myggenæs, og væltet en temmelig stor Hø-Hæs eller Stak i Gaasedal.

I øvrigt er Sysselets Tilstand som sædvanligt.

Hvilket herved indberettes.

Sandevaag den 27. October 1877

ZNielsen, sign

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1877-78

Halvaars Indberetning

I afvigte Halvaar har ingen epidemiske Sygdomme hersket her i Sýsselet, hvorimod adskillige andre Sygdomstilfælde saasom Brüst- eller Lunge- samt Øjen- og Halsbetændelse samt Rosen og Bullenskab ikke have været saa sjældne.

Vinteren har egentlig ikke været haard, kun ved Juletider og i den senere Del af afvigte Maaned har der været betydelig Sne. Den ved Juletider var saa stor, at der sjælden har været nogen større, og i den omkom adskillige Steder meget betydeligt af Faar samt flere Ros; ja af 8 Oxe paa Myggenæsholmen vare de 6 heelt tildækkede af Sneen, da man kunde komme dem til Hjælp, noget som man næppe har oplevet før! Det var især i Lee af Vinden at Sneen var saa dyb; og da den var lagt saa hurtigt inden den blev fast, omkom det meste af de døde Faar ved Sneskred. Paa jævnere Steder blev betydeligt af Faarene reddet ved at graves op af sneen, skjøndt en ikke ubetydelig Deel druknede i det pludselige Tøvejr, der indtraf den 29. December! Hvis Vejret bliver mildt kan Læmningen dog blive taalelig god!

Saavel Lang- som Haandlinefiskeriet har i det hele taget været meget daarligt. Vel lagde de herskende vestlige Vinde med Slud og Regn hersteds ingen Hindring i Vejen saavel for Efteraars- som Torre- og Vaarfiskeriet, men Fisken synes ikke heller at have søgt de vante Steder! Ved hjælp at Sejffiskeriet med Not i Forbindelse med en god Høst og Folks Godgjørenhed er den fattigere Del af Befolkningen dog saa nogenlunde kommen igjennem!

Af Faarehuse har der i nogen Tid været 4 paa Myggenæs; 1 Tagbedækket Fold i Bø og for 30 a 40 Aar siden 2 Faarehuse paa Præstegaarden; hvilke sidste ere forfaldne for circa 20 Aar siden; derimod er der i den ny Leidets Fjældhauge i Midvaag, hvor kongsbonde Hans Christoffer Joensen er den Ledende og har 2/3 Dele af Haugen, i afvigte Aar opført 2de gode Søjdehuse med bevægelige eller flyttelige Skillerum, beregnet for spæde Lam eller svage Faar, der i Forbendelse med en god Røgt forhaabentlig vil give et Stød fremad til Faareavlens bedre Pleje! Paa Myggenæs vil man nu opføre et 5te Faarehuus.

I øvrigt er Sysselets Tilstand som sædvanligt.

Hvilket herved indberettes.

Sandevaag den 16. April 1878

ZNielsen, sign

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1878

Halvaars Indberetning

I afvigte Halvaar har ingen epidemiske Sygdomme før end i September navnlig Kighoste, der i det mindste i de 4 Kirkebygder i Øen, hersket her i Sysselet, hvorimod Krimsygen som sædvanlig med det tørre langvarige østlige Vejrlig, har været meget almindelig, samt nogle Tilfælder af Betændelser, hvilket alt gjør flere Lægers Ansættelse dobbelt nødvendigt!

De 5 første Maaneder af Halvaaret have været ualmindelig tørre og sjælden milde og varme, hvorimod den sidste Maaned og lige til Dato har været vedholdende urolig og fugtig.

Græsvæksten kan i det hele taget betragtes som middelmaadig og Høet indbjerget.

Uagtet at flere af Kornagrene, navnlig de, der enten vare paa tørre eller grunde Steder, eller ikke vare tidlig saeede, som følge af den vedholdende Tørke bleve meget tynde eller utætte, kan Høsten i det hele taget siges at være rigtig god, saavel hvad Kvantitet som Kvalitet angaar.

Kartoffelhøsten kan ogsaa siges at være god, skjøndt Væksten ikke var saa frodig, som man efter Varmen og Tørken kunde vente; men Kartøflerne ere paa mange Agre betydelig bedærvede, deels haarde ved Kogning, deels blødraadne og tildels sorte eller sortplettede!

Fuglefangsten har i det hele været meget daarlig, navnlig ved Fleygning, som er det Vigtigste.

Fiskefangsten har været meget daarlig. Torske- eller Smaafiskefangsten har været saa daarlig, at Faa kunne erindre lignende, hvorimod der sjældent er fisket saa meget af Helleflynder, navnlig i de østlige Bygder i Sysselet, hvilket der plejer at være en Sjældenhed.

Uagtet flere Grindflokke ere seete, er dog ingen Grindfangst lykkedes her i Sysselet!

De senere Aars daarlige Fiskeri synes i Forbindelse med Søjdehøje Gjærders Opførelse, der har bevirket Indmarkernes Sommerfredning, der have bevirket en mere Stræben af Jorddyrkning, hvilket er saameget mere nødvendigt som især Uldgodset og dermed ogsaa Fortjenesten af sammes Tilvirkning er faldet saa betydeligt i Prisen!

I øvrigt er Sysselets Tilstand som sædvanligt.

Hvilket herved indberettes.

Sandevaag den 24. Oktober 1878

ZNielsen, sign

Vinter 1878-79

Halvaars Indberetning

I afvigte Halvaar har der af epidemiske Sygdomme, foruden de i September Maaned f.A. begyndte Kighoste, der grasserede overalt i Sysselet, og hvoraf 10 Børn døde, ogsaa forekommet mange Tilfælde af Difteritis – Halsbetændelse, hvoraf dog ingen er død, samt 3 milde Tilfælde af Skarlagensfeber, hvilken sidste maa ansees for at være ophørt.

Vejrliget har været meget uroligt, skjøndt der just ikke har været nogen voldsom Storm. I den senere Halvdeel af Efteraaret og Vinteren har det fremherskende vejrligt været megen Sne, Slud og Frost, hvilket har taget saa meget paa Faarene, at de paa de fleste Steder ere meget udmagrede, og ere allerede begyndt at dø!

Lemmingstiden er endnu ikke kommet til sin Højdepunkt, men deels da Faarene ere saa meget medtagne af den strænge Vinter, od deels da der endnu sees kun meget ubetydeligt til Græsspiringen, kan der ikke ventes andet end en daarlig Lemming! For Køerne er der meget knapt paa Foder.

Saaavel Efteraars- som Torrefiskeriet vare meget daarlige ligesom og Vaarfiskeriet, af hvilken sidste enkelte Baade og skulle have faaet omtrent for 40 Kroner pr Part, hvorimod den største Deel af Baadene ikke engang fik halvt saa meget. I slutningen af Februar Maaned blev der i Sørvaag fanget over 50 større og mindre baadfulde af Graasej med Not; hvilket var noget ualmindeligt især paa den Aarstid! Vel gav Sejen paa den Tid kun forholdsvis liden Tran, men Fisken var dog en god Føde da den tørredes godt, og den kom da ogsaa, om end kun i en mindre Deel, de fleste andre af Sysselets Beboere tilgode, deels som Parter, dels som billig Kjøb og deels som Gave; hvilket var meget rosværdigt.

Foruden de i min Indberetning af 16de April f.A. ommeldte Faarehuse er der nu af saadanne opført et i Bø og et halvfærdigt i Sørvaag.

I øvrigt er Sysselets Tilstand som sædvanligt.
Hvilket herved indberettes.

Sandevaag den 2. Maj 1879
ZNielsen, sign

Sommer 1879

Halvaars Indberetning

I afvigte Halvaar har der af epidemiske Sygdomme, foruden de faa ind i April forekommende Tilfælde af Skarlagensfeber, hvoraf ingen døde, ogsaa forekommet flere tilfælde af Difteritis-Halsbetændelse eller tildeels Strubebetændelse, af hvilken sidste 3 Børn ere døde . I øvrigt har Sundhedstilstanden været god.

De 4 ½ første Maaneder af Halvaaret vare her vestenfor mere end middel tørre i Modsætning til den østlige Deel af Øerne, som følge af det fremherskende østlige vejrligt, hvorimod der lige siden midten af August har været Regnvejr. –

Tørven tørredes og bjergedes godt, hvorimod Høet er blevet noget daarligt tørret, og med Nød og Næppe knap bjerget.

Heftige Stormvinde have paa flere Steder gjort Skade baade paa Høet og paa Agrene og tildeels paa Huse.

Kornagrene, der sent modnedes, ere først hen i slutningen af October Maaned nogenlunde indhøstede. De vare meget bedærvede af det vaade Vejr, vare af forholdsvis megen Kvantitet, men derimod af ringe Kvantitet (skal vel være Kvalitet, RG), saa at høsten deraf var mindre end middelmaadig.

Kartoflerne, de vare daarlige i Væxt, ere ogsaa meget bedærvede af det vaade Vejr, dels meget raadne og deels meget ilde medtagne af den sædvanlige Syge.

Fuglefangsten naaede ikke til et Middelaar.

Fiskeriet har i det hele taget været meget daarligt, ja værre end i de nærmest foregaaende Aar, tildels som følge af daarligt Vejr. Heller ikke i dette Aar er nogen Grindefangst indtruffen her i Sysselet, hvorimod en Deel Grinde-Drivhvale ere indkomne her i afvigte Maaned.

Slagtet er baade lidet og daarligt.

Et 3die Søjdehuus er iaar opført i Leidet Fjeldhauge i Midvaag, der kun bestaar af 6 Marker (Kongsbonde H.C. Joensen m.Fl.)

I øvrigt er Sysselets Tilstand som sædvanligt.

Hvilket herved indberettes.

Sandevaag den 2. Maj 1879

ZNielsen, sign

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1879-80

Halvaars-Indberetning

Naar undtages at adskillige Tilfælde have fremkommet af den sædvanlige Hals-syge, Difteritis, har der i afvigte Halvaar ikke hersket nogen smitsom Sygdom her i Sysselet.

Efteraaret var meget vaadt, Vinteren særdeles mild, men paa Grund af de fremherskende sydlige og vestlige Vinde har det egentlige Fiskeri her i Sysselet været meget daarligt; hvorimod en Grindefangst indtraf i December Maaned.

Paa Grund af Høet blev saa daarligt i det vaade Efteraar, er Stort Kvæget i en mindre god Stand.

I øvrigt er Sysselets Tilstand som sædvanligt, hvilket hermed ærbødigt indberettes.

Sandevaag den 30. April 1880

ZNielsen, sign

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1880

Halvaars Indberetning

I afvigte Halvaar har ingen epidemiske Sygdomme hersket her i Sysselet, hvorimod flere Tilfælde af Difteritis, Halsbetændelse og nogle Tilfælde af Rosen have forekommet i Sysselet.

De første 5 Maaneder af Halvaaret have været ualmindelig milde, varme og tørre, hvorimod der i September og lige til dato har været jævnlig fugtigt Vejr.

Tørvene tørredes særdeles godt, hvorimod Høet, der til Slutning var voxet særdeles frodigt, paa enkelte Steder kun med Nød og Næppe endnu er ganske færdigt.

Kornagrene modnedes tidlig, men bleve for største Deelen meget utætte af den stærke Tørke. Kornet var jævnt godt, men ikke af stor Kvantitet.

Kartoflerne voxede rigtig godt, men ere paa flere Steder meget ilde medtagne dels af Raadenhed og dels af den sædvanlige sorte Sygdom!

Fuglefangsten kan kaldes et got Middelaar, uagtet det stille Vejr i Juli ikke var gunstigt for Flejningen!

Fiskeriet har især paa sydøstsiden af Vaagö været daarligt, navnlig har Smaafiskeriet været næsten Intet, hvorimod der, imod Sædvane, fiskedes nogen Torsk i Juli og August.

At en lille Grindfangst indtraf i September og en Ditto i October, har jeg før indberettet, af hvilke tvende Fangster tilsammen pr. Baad eller 25 Personer udgjorde 4 Skind Hval pr hele Parter eller efter Salgsprisen circa 2/3 Krone pr Individ.

Faare-Slagtet har været ualmindelig fedt, hvorimod der klages over at Hornkvæget baade har malket lidt og er daarligt ved Huld, formentlig af den altfor stærke Tørke i Sommer.

I øvrigt er Sysselets Tilstand som sædvanligt.

Hvilket herved indberettes.

Sandevaag den 30. October 1880

ZNielsen, sign

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1880-81

Halvaars Indberetning

I afvigte Halvaar har ingen smitsom Sygdom grasseret heri Sysselet, hvorimod der er forekommet flere Tilfælde af Halsesyge, tildels Difteritis.

Begyndelsen af Efteraaret var meget regnfuldt, men afløstes snart af usædvanlig fremherskende Snevejr, der kun med korte Mellemrum med Tøvejr vedblev til hen i April Maaned med ualmindelig stærk Frost og Kulde, dog uden usædvanlige Snemasser ad Gangen, men som Følge af Langvarigheden har afmagret det ellers saa fede Faarehold i den Grad, at der paa visse Steder alt er død en betydelig Deel af Besætningen uagtet en betydelig Deel blev hjemtaget i Huus, skjøndt til deels alt for sent. Paa de Steder hvor der haves Faarehuse i Udmarken og man har været nogenlunde i Stand til at give Faarene Hø, ere disse temmelig kraftige, men da Græsset kun paa enkelte Steder er begyndt at spire, er der ikke Udsigt til andet end at Lemmingen bliver daarlig iaar. Rovfuglene have ogsaa, navnlig hvor Lemmingen begyndte tidlig, som sædvanlig anrettet nogen Skade, især paa Lammene!

Fiskeriet har tildels som følge af det urolige Vejrlig været meget ringe, hvorimod en liden Grindefangst indtraf her i Sysselet i October Maaned. Deels paa Grund af at Høet ikke tørrede tildels formedels det fugtige Vejrlig i Efteraaret og deels som Følge af de mange Faar der uventet bleve hjemtagne, er det at befrygte at det ogsaa vil knibe med Stort Kvæget.

Naar undtages at flere have besværet sig over at visse af de færøske Fiskerskibe med Haandline have drevet i Baadenes Langliner, som man antager med vilje, og derved ikke alene forfejlet Fangsten, men ogsaa forkommet selve Langlinerne, hvilken Sag vistnok fortjener alvorlig Overvejelse, ved jeg ikke noget særligt at bemærke.

Hvilket herved ærbødigst indberettes.

Sandevaag den 25. April 1881

ZNielsen, sign

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1881

Halvaars Indberetning.

I afvigte Halvaar har ingen epidemiske Sygdomme hersket her i Sysselet, hvorimod 4 Tilfælde have vist sig af Brystbetændelse, 2 af Gigtfeber og 1 af Koldbrand.-

Den første Halvdeel af Halvaaret har været noget tør og kold, hvisaarsag Tørven bedærvedes af Frost, og især Kornagreene bleve meget sent modne; imidlertid blev den største Deel af Kornagreene, der i Regelen vare utætte, omsider nogenlunde modne, og Kornhøsten god som et Middelaar.

Kartoffelhøsten var meget ujævn, dels voxede de mange Steder ikke got og dels vare de bedærvede af den sorte Syge og dels raane.. Høsten blev først færdig i slutningen af October.

Græsvæksten var særdeles ringe, og saavel Faarene som Kvæget ualmindelig daarligt Huld.! At Slagtet ogsaa var lidt i Tallet, er før indberettet, hvilket hidrørte fra den snefulde Vinter og det kolde Foraar.

Fuglefangsten kan kaldes et Middelaar.

Fiskeriet har her paa østsiden været endnu daarligere end i de foregaaende daarlige Aar, saa det er et under at Folk har holdt det ud; hvorimod der er fisket nogenlunde godt i Sørvaag og Bø; og særdeles vel i Myggenæs.

Til Skibsfiskeri og Baadfiskeri under Island har der her af Sysselet i Halvaaret været over 20 Personer.

I øvrigt ved jeg ikke noget særligt at bemærke.

Hvilket herved ærbødigst indberettes.

Sandevaag den 3. November 1881

ZNielsen, sign

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1881-82

HalvaarsIndberetning.

I afvigte Halvaar har ingen egentlige smitsomme Sygdomme grasseret blandt Befolkningen her i Sysselet, hvorimod der er forekommet Tilfælde af Halsesygge og Brystbetændelse. Derimod er der blandt Hornkvæget i afvigte Maaned hersket en tidbredt, tildels ondartet Syge med Feber og Durkløb, der kan have varet c. 8 Dage, men hvoraf intet vides at være dødt.

Da der yderst sjælden haver været Sne, ere Faarene i temmelig god Stand, uagtet de fremherskende sydlige og vestlige Vinde, tildels med Storm, have svækket dem betydeligt.

I de sidste tre Maaneder af forrige Aar, var der kun Fiskerivejr nogle faae Dage, og i Aar blev fiskeriet først muligt henimod slutningen af forrige Maaned, da Vaarfisketiden næsten var forbi. Siden er der fisket meget forskjelligt, fra 8, 30, 40 til 50 Kr., og i Sørvaag og Bø fra 50 til 70 Kr. pr. part, ja en enkelt Baad til 80 Kr. pr. Part, men Vaarfiskeriet synes nu at være forbi. Paa Grund af at der i Fjor slet ingen Grind blev dræbt, har det flere Steder været trangt.

Paa Grund af den daarlige græsvæxt f.A. og mangel paa Græssets spiring, vil det komme til at knibe med Hø for Kvæget, uagtet forholdsvis mange Køer slagtedes i Efteraaret.

Da det i fjor viste sig, at de Hauger, hvor Læmningen først begyndte, blev mest medtagne og gav mindst Udbytte, har man i nogle Hauger i Sandevaag og Midvaag forsøgt at holde Springlammene hjemme til hen i Advent

I øvrigt ved jeg ikke noget særligt at bemærke.

Hvilket herved ærbødigst indberettes.

Sandevaag den 21. April 1882

ZNielsen, sign

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1882

Halvaars Indberetning

I afvigte Halvaar har ingen epidemiske Sygdomme hersket her i Sysselet; hvorimod en ondartet Diarreh i Vinter var meget udbredt iblandt Hornkvæget, men hvoraf dog intet døde.

De fire første Maaneder af Halvaaret vare her i Sysselet meget tørre, Juni og Juli meget varmen

Som følge af formegen Tørke i Maj, spirede Kornmarkerne meget ujævnt paa de forskjellige Jordsmon. Den første Halvdeel af August og Begyndelsen og Slutningen af September vare meget fugtige.

Saavel Kornavlén som Kartoffelavlén vare meget daarlige, Kartofflerne ogsaa meget ilde medtagne, dels af Raadenhed og dels af den almindelige sorte Sygdom!

Græsvæxten var meget frodig, og naar undtages en Deel af Høet, der ikke var bjerget, i Begyndelsen af October dels blæste omkul og dels fløj i Luften, kan Høhøsten kaldes meget god og vellykket.

Paa vestsiden af Sysselet er der jævnlig fisket betydeligt af Smaafisk, hvorimod Fiskeriet har været meget ubetydeligt paa Østsiden. – At heller ikke nogen Grindefangst hersteds er indtruffet iaar, er jer? bekjendt.

Fuglefangsten har været omtrent som et Middelaar.

Slagtet har med Hensyn til Godheden været meget forskjelligt paa de forskjellige Steder, dog overhoved som i et godt Middelaar.

I øvrigt er Sysselets Tilstand som sædvanligt.

Hvilket herved ærbødigst indberettes

Sandevaag den 30. October 1882

ZNielsen, sign.

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1882-83

Halvaars Indberetning

I Halvaaret fra 1ste October 1882 til 31de Marts 1883 har ingen smitsom Sygdom grasseret her i Sysselet.

Efteraaret var temmelig fugtigt og Vinteren særdeles mild og god for Faarene, hvorimod de fremherskende sydlige Vinde lagde Hindringer i Vejen for Fiskeriet.

Kun i December Maaned, der ellers er en daarlig Fisketid, var Fiskeriet af nogen betydning; hvorimod det ellers gode Vaarfiskeri mislykkedes overalt. Hellerikke paa Vestsiden af Vaagøen har Fiskeriet været nær saa godt som sædvanligt. Sejefiskeriet har været næsten intet og af Grindefangst har her ikke været noget.

I øvrigt har jeg ikke noget særligt at indberette.

Sandevaag den 13de Juli 1883

ZNielsen, sign.

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1883

Halvaars Indberetning

Naar undtages en mild Sygdom, der er erklæret for Skarlagensfeber, har været noget udbredt her i Sysselet, har Sundhedstilstanden i øvrigt været god her i Sysselet i afvigte Halvaar.

Vejrliget har som sædvanligt været meget afvekslende, i den sidste Halvdeel af April og den første Del af Maj Maaned meget tørt, i den senere Del af Juni og September meget fugtigt.

Græsvæxten var som i et godt Middelaar. Kornhøsten under Middelaar. Kartofflerne meget forskelligt lykkede, nogle Steder godt voxende, men paa andre Steder meget ilde medtagne dels af den sædvanlige Sygdom og tildels af Raadenhed.

Slagtet, der i det hele taget kan betragtes som et godt Middelaar med Hensyn til Antal, har ogsaa været middelgodt.

Alt Slags Fiskeri har i det hele taget været daarligt, ligesom ogsaa Fuglefangsten.

At der i Juli Maaned fangedes en liden Grindefangst, har jeg i sin Tid indberettet.

Ved Fiskeri er en Baad helt omblæst, hvorved 2 Ungkarle druknede og de 2de Andre tilfældigvis reddede af en anden Baad; en anden Baad, ved Goggefiskeri, halvtom blæst og fyldt med Vand, som den laa for Anker; 1 Mand død som Følge af Fald fra en Bygning. 2 Mand kommen til Skade ved Uforsigtighed ved Stensprængning, og 2 Personer ved Stentrækning, alt i Sørvaag hvor der i Sommer er opført 7 Vaaningshuse og 1 Butik.

I øvrigt ved jeg ikke noget særligt at bemærke.
Hvilket herved ærbødigst indberettes.

Sandevaag den 24.de October 1883.
ZNielsen, sign

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1883-1884

Halvaars Indberetning

Ved Juletider sporedes nogle Tilfælde af en Skarlagensfeber lignende Sygdom i Midvaag og Giljumnes, der ikke udbredte sig videre. Ved samme Tid og lige til nu har en Mavekatar og Rødlinger været temmelig udbredt i Sysselet, hvorimod kun enkelte Tilfælde af Bryst- eller Lungebetændelse have vist sig.

Vinteren har været særdeles mild og ikke meget stormfuld, men uagtet det, de enkelte Gange Vejrliget tillod det, tegnede det til at blive godt Fiskeri, lykkedes det først i Slutningen af Marts Maaned, da Vaarfiskeriet var paa Helsingen – formedelst de sydlige Vinde – at faa noget ved Vaarfiskeriet, der nu er forbi!

Som et Bevis for, hvormegen Skade man anseer Ravnene for at anrette paa Faareavlen, kan anføres, at man overalt her i Øen, foruden den af Lagthinget udlovede Præmie, har udlovet en Præmie af 48 Øre for hver nylig fældet Ravn, hvilken Præmie udloves af Øens Haugers Marketal. - Kunde hele Landet slutte sig sammen om, at vedtage lignende Bestemmelser, vilde der formentlig kunne udrettes betydeligt til Ravnenes Udryddelse!

Faarene ere i god Stand, og der er ingen almindelig Hømangel. Græsset begyndte allerede at spire i Begyndelsen af denne Maaned, hvilket er en Sjældenhed.

Af Faarehuse er der under opførelse 1 i Midvaag og 1 i Sandevaag.

I øvrigt ved jeg ikke noget særligt at bemærke.

Hvilket herved ærbødigst indberettes.

Sandevaag den 24.de October 1883.

ZNielsen, sign

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1884

Halvaars Indberetning

I afvigte Halvaar har ingen smitsom Sygdom hersket epidemisk her i Sysselet, hvorimod flere Tilfælde af Bryst- eller Lungebetændelse have vist sig.

Vejrliget har i det hele taget været ualmindelig tåget og fugtigt, saa at man ikke i Mands Minde vil vide Magen dertil.

Græsvæksten var, uagtet der hele Maj Maaned herskede megen Slud, dog til sidst som i et godt Middelaar, men da Høet endnu ikke er ganske tørret og en stor Deel deraf er halvraaden, og en i Slutningen af September indtruffen Stormborttog en betydelig Deel af Høet, vil der blive Mangel, især paa Kraftfoder, uagtet Kvægbesætningen er betydelig formindsket!

Korn- og Kartoffelhøsten er næppe det halve imod hvad den plejer at være. Den er knap færdig endnu.

Slaget er, med hensyn til Mængden, over et Middelaar, men knapt med Hensyn til Huld.

Fuglefangsten har som Følge af det fugtige, slette og langede? vejrligt været daarlig.

Fiskeriet har været yderst daarligt. At der i September indtraf en liden Grindefangst, har jeg alt tidligere indberettet.

I øvrigt ved jeg ikke noget særligt at bemærke.

Hvilket herved ærbødigst indberettes.

Sandevaag den 15.de November 1884 .

ZNielsen, sign

Vaagöe Syssele Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselemanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1884-85

Halvaars Indberetning

Uagtet der ikke her i Sysselet i afvigte Halvaar har hersket nogle farlige Epidemier, har der dog hersket temmelig udbredte Mavesyger og langvarige Hostesyger, ligesom ogsaa flere Tilfælder af Mave og Brystbetændelser have forekommet.

Vinteren har hverken været ledsaget af ret megen Sne eller de rigtig haarde Stormvinde, men saavel i Vintermaanederne som især i Efteraaret har det fremherskende Vejrligt været Regn og Slud med Syd- og Vestlige Vinde, der paa flere Steder, navnlig især hvor Faarene om Vinteren have græsset paa Bøen, har lammet Faarene i den Grad, at en stor Del af dem allerede ere døde af Magerhed!

For Kvæget er der meget knapt med Foder, som Følge af de daarlige Høst; dog vides endnu intet at være dødt af Sult!

Efteraarsfiskeriet var meget ringe hersteds og Torrefiskeriet intet, især som følge af syd- og vestlige Vinde, og uagtet Vaarfiskeriet tegnede særdeles godt, hindredes dette omtrent 4 Uger i Træk i den bedste Tid. Fangsten, der har været meget forskjellig, skal dog have udgjort 30 á 40 – 80 á 90 Kroner pr Part.

I øvrigt ved jeg ikke noget særligt at bemærke.

Hvilket herved ærbødigst indberettes.

Sandevaag den 1.ste Maj 1885 .

ZNielsen, sign

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1885

Halvaars Indberetning

I afvigte Halvaar har ingen smitsom Sygdom hersket epidemisk i Sysselet. Af Hjerne- og Rygmarvsbetændelse er der forekommet 3 Tilfælde, hvoraf de 2de vare dødelige. En usædvanlig Krimpsyge har hersket hele Halvaaret.

Vejrliget har i det Hele taget været meget uroligt, koldt og fugtigt, hvis Aarsag baade Tørv og Hø kun med Nød og Næppe Bjergedes!

Græsvæxten var usædvanlig daarlig, og hverken Korn eller Kartoffelhøsten naaede til et Middelaar.

Slagtet er ogsaa under et Middelaar og Kvægbesætningen er betydelig reduceret!

Sommerfiskeriet har ligeledes været daarligt. Ubetydelig Sejefangst og ingen Grindefangst har indtruffet i Sysselet.

I øvrigt ved jeg ikke noget særligt at bemærke.

Hvilket herved ærbødigst indberettes.

Sandevaag den 8.de October 1885 .

ZNielsen, sign

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1885-86

Halvaars Indberetning

I afvigte Halvaar har ingen smitsomme Sygdomme grasseret her i Sysselet.

Efteraaret var meget fugtigt, men uagtet der fra Jul i en Maanedstid var Sne og Frostveir og en Dag og Nat stærk Storm og Snefog der anrettede en Del Skade kan Vinteren i det hele taget kaldes god, hvad Landjorden angaar, hvorimod Søen har været meget urolig heromkring og i den bedste Tid i længere Tid lagt Hindringer i Vejen for Fiskeriet.

Imidlertid syntes der ikke paa de sædvanlige Fiskegrunde at have været nogen jævn Mængde af Fisk, idet kun enkelte Baade kunde fiske godt, imedens andre næsten intet fiskede! Idet Hele taget kan det med Hensyn til Fiskeriet uagtet megen Flid næppe kaldes et Middelaar.

I Slutningen af Vinteren og Begyndelsen af Foraaret ere 3 Grindeflokke antrufne her ved Øen, uden dog at kunne lykkes!

I øvrigt ved jeg ikke noget særligt at bemærke.

Hvilket herved ærbødigst indberettes.

Sandevaag den 25de Juni 1886

ZNielsen, sign

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1886

Halvaars Indberetning

I afvigte Halvaar har ingen smitsom Sygdom grasseret her i Sysselet.

Vejrliget har i det Hele taget været meget fugtigt, koldt og uroligt, saa at en Del af Tørven ikke blev bjerget.

Græsvæxten var i det Hele taget daarlig især paa lavtliggende Enge. Høhøsten er først nu blevet færdig.

Korn- og Kartoffelhøsten er meget daarlige, ja saa daarlig, især Kornet at den i flere Bygder aldeles ikke er tjenlig til Menneskeføde; i andre Bygder tildels noget bedre, men dog daarlig skikket til Sædekorn!

Slagtet er med Hensyn til Godhed i Reglen under et Middelaar, ~~hvad Godhed angaar~~, som Følge af formegen Fugtighed.

Fuglefangsten har været meget ringe.

Med Undtagelse af at der i April Maaned fiskedes nogen Vaarfisk, har Fiskeriet, som følge af urolige og vestlige Vinde været meget ubetydeligt. At der i September Maaned indtraf en Grindfangst i Midvaag, hvoraf Baadsparten (til 25 mennesker) blev 2 ½ Skind har jeg alt tidligere indberettet, hvilke Parter høit anslået kan regnes til en Værdi af c: ½ Krone pro Persona.

Dels som følge af den daarlige Høst, og dels som Følge af alle Landets Produkter meget lave Pris, ere tiderne meget daarlige især for den fattige Del af Befolkningen.

I øvrigt ved jeg ikke noget særligt at bemærke.

Hvilket herved ærbødigst indberettes.

Sandevaag den 1.te November 1886

ZNielsen, sign

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1886-87

Halvaars Indberetning

I afvigte Halvaar har ingen smitsom Sygdom grasseret her i Sysselet.

aar undtages at Vejrliget i October Maaned var noget mildt og roligt, har samme i den øvrige Tid af Halvaaret været meget uroligt og ustadigt, fra Jul til ind i Februar mest med Sne, Frost og Slud, alt dog uden usædvanlige haarde Staarme.

Fiskeriet har især som Følge af det urolige Veir i det Hele taget været daarligt.

Faarebesætningen er, traads det uroligt og tildels kolde Veirilig, nogenlunde i Behold, men Græsset vil saa overmaade lidet spire, hvisaarsag det kniber med Foder for Kvæget, som i det Hele taget er daarlig ved Hold og giver liden Mælk, tildels ogsaa som Følge af at Græsset var overmodent inden det kunde slaaes og tørres. Lemmingen vil imidlertid vistnok ikke blive god iaar.

At Tiderne, dels som Følge af den daarlige Høst, dels af det daarlige Fiskeri og endelig de daarlige Konjunkturer ere trykkende for Alle, men især for den fattigere Del af Befolkningen, er jo en selvfølge. Hos flere bliv kun lidet eller intet af Tørven bjerget!

I øvrigt ved jeg ikke noget særligt at bemærke.

Hvilket herved ærbødigst indberettes.

Sandevaag den 15. Maj 1887

ZNielsen, sign

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1887

Halvaars Indberetning

i afvigte Halvaar har ingen smitsomme Sygdomme grasseret heri Sysselet.

vejrliget har været meget forskjelligt. Lemmingen blev som følge at den i Maj Maaned indtrufne Slud, ikke god, og Kornagrene sattes derved meget tilbage, saa at Kornhøsten blev betydeligt under et Middelaar. –

Kvægbestanden har som Følge af Høets daarlige Tilstand i forrige Aar, været meget daarlig, og saavel Uld som Fiskepriserne ualmindelig lave! Med Hensyn til Godhed var Slagtet som i et godt Middelaar, men neppe med Hensyn til Antallet. Græsvæxten var som i et godt Middelaar, Høet godt og bjergedes betids.

Al Tørven bjergedes iaar.

Naar undtages at 2 Grindefangster indtraf i Sysselet i August Maaned, og tilsammens kun gav et Udbytte af 6 ¼ Skind pr. Baad eller 25 Personer, har Fiskeriet i øvrigt været meget ringe overalt i Sysselet.

Enkelte Harer, der hemmelig maa være førte her til Øen, ere sete omkring i Havgerne.

I øvrigt ved jeg ikke noget særligt at bemærke.

Hvilket herved ærbødigst indberettes.

Sandevaag den 22.de October 1887 .

ZNielsen, sign

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1887-88

Halvaars Indberetning

I afvigte Halvaar har ingen smitsomme Sygdomme grasseret her i Sysselet.

Vel har der i Halvaaret sjælden hersket nogen rigtig voldsomme Storme eller været rigtig dybe Snemasser, hvorimod det fremherskende Vejrligt har været ualmindelig stærkt og vedholdende Frost med nogen Sne, saa at Faarene ere meget afmagrede og Lemmingen meget daarlig, for en stor del af det i Lemmetiden indtrufne daarlige vejr og dels paa Grund af Græssets sildige Spiren, hvorimod Affaldet paa de gamle Faar ikke har været usædvanlig stort.

Fiskeriet har i det Hele taget været daarligt, især Vaar- eller Torskefiskeriet, har hindredes af det urolige Vejr, hvorimod der især i November Maaned med Not fangedes betydeligt af Graasej, især i Midvaag, saa at der, da Fangsten ikke blev solgt, men tørret, endog kunde hjælpe paa andre daarligere stillede Bygder, navnlig nord i Sundelaget, hvor Nøden paa Fødemidler, har været skildret som meget stor!

Imidlertid er ogsaa de daarlige Konjunkturer meget trykkende mere og de mindre bemidlede!

I øvrigt ved jeg ikke noget særligt at bemærke.

Hvilket herved ærbødigst indberettes.

Sandevaag den 27de Maj 1888.

ZNielsen, sign

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1888

Halvaars Indberetning

I afvigte Halvaar har ingen smitsomme Sygdomme grasseret her i Sysselet.

Vejrliget har været meget forskjelligt. I April og hen i Maj meget koldt, fra Slutningen af Mai og hen i August ualmindelig tørt og siden meget fugtigt.

Lemmingen var som følge af det i Foraaret værende kolde og fugtige Veirlig ualmindeligt daarligt i det Hele taget, og Slagtet af daarlig Beskaffenhed, hvorimod der ikke døde noget stort Antal af Besætningen.

Kornet var meget sent modent, og ødelagdes for en stor Del af den i Slutningen af Septbr. og Begyndelsen af October indtrufne Sne, hvorimod Kartoffelhøsten var over et Middelaar.

Græsvæxten var som Følge af det kolde Foraar og den ualmindelige Tørke i Sommer, ualmindelig ringe, og Høet hvoraf en betydelig Del bleste bort i September og October, ogsaa daarligt, og først bjerget hen i October, saa at mange Køer maatte slagtes paa Grund af Fodermangel!

Tørven bjergedes godt men blev noget beskadiget af Frost.

Hvad Fiskeriet angaar, da var Vaarfiskeriet meget ringe tildels som følge af daarligt Veir, ligesom Sommerfiskeriet har været af liden Betydelighed, ogsaa hvad Sejffiskeriet angaar, hvorimod en Grindefangst indtraf i Slutningen af August. Fuglefangsten har været rigtig god paa Myggenæs.

Harerne, der for godt et Aarstid siden ere bragte hertil Øen, tegne til at have formeret sig godt. –

Sandevaag d. 14 Novbr. 1888

ZNielsen

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1888-89

Halvaars Indberetning

I afvigte Halvaar har her ingen af de almindelige smitsomme Sygdomme grasseret i Sysselet, hvorimod flere Tilfælde af Betændelse have vist sig.

Efteraaret og vinteren have vel ikke været snefulde; hvorimod der har været meget langvarig Frost og urolige Vinde, saa at fiskeriet især i Efteraaret og Vinteren har været meget ringe, og Faarene især der hvor de grænse til Indmarken, ere noget svage og en betydelig Del allerede døde, tildels af Vandsyge, hvisaarsag der er daarlige udsigter for Lemmingen. Da Græsvæxten var meget ringe, og Høet bjergedes meget sent og daarligt, og græsset først nu begynder at spire, er der meget knapt med Foder for den i øvrigt faatallige Kvægbesætning saa at ogsaa denne bliver sat noget tilbage i Aar!

Vaarfiskeriet har været meget ujævnt, og ikke megen Fisk; dog skulle enkelte Baade have fisket for henved 70 Kroner pr. Part, imedens den større Del næppe har faaet det halve.

Da Frost og Sne holdt saa længe ved, kunde der først henimod Slutningen af d.M. tages rigtig fat paa Jorddyrkningen, af hvilken Kartoffelavlén nu i flere Aar har givet det bedste Udbytte.

Paa Grund af Misvæxt i Kornet, daarligt Fiskeri og Uldgodsets lave Priser antages Handelsgjælden at være voxet, og følgelig Befolkningens økonomiske Stilling en Del forværret!

Hvilket ærbødigst indberettes.

Sandevaag den 27de April 1889.

ZNielsen, sign

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1889

Halvaars Indberetning

I afvigte Halvaar har der ikke hersket nogen smitsom Sygdom i Sysselet.

Vejrliget har i det Hele taget været særdeles varmt og godt, kun i April var der megen Frost og gennemgaaende Tørke saa at alt spirede saa sent.

Uagtet Vinteren var god var Faarebesætningen meget afmagret af det langvarige Frostvejr og den paafølgende Tørke, saa at Græsset spirede saa sent og Lemmingen ikke god samt Slagtet under Middelgodhed og Mængde.

Kornhøsten var rigtig god hvad Kvaliteten angaar, men Kvantiteten liden som følge af Tørken, hvorimod Kartoffelhøsten var rigtig god og Græsvæxten over et Middelaar.

Tørven bjergedes godt, men led noget af Frost.

Sommerfiskeriet har været meget daarligt, hvorimod det i denne Maaned er fisket noget godt af Smaafisk, særlig for vesten.

Som følge af den gode Kartoffel- og Kornhøst i Forbindelse med det gode Fiskeri under Island er det at vente, at den økonomiske Stilling mulig bliver en Del forbedret.

Hvilket ærbødigst indberettes.

Sandevaag den 28de October 1889.

ZNielsen, sign

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1889-90

Halvaars Indberetning

Med Undtagelse af den omkring? i Europa herskende Influenza ogsaa har gjæstet de fleste Bygder i Sysselet, af hvilken Sygdom flere vare haardt angrebne, men hvoraf ingen døde – har ingen smitsom Sygdom grasseret her i Sysselet i det forløbne Halvaar!

Efteraaret var meget mildt og fugtigt og Vinteren særdeles mild med fremherskende sydvestlige Vinde, der have lagt Hindringer i vejen for alt fiskeri. Dog have enkelte orkanagtige Storme anrettet betydelig Skade især paa Udhuse.

Saavel Efteraars- som Vinter- og Vaarfiskeriet har, tildels som følge af de fremherskende sydvestlige Vinde, været meget ujævnt og i det Hele taget ringe!

Da saavel Efteraaret som Vinteren samt April og Maj til Dato have været særdeles milde og der ikke er dødt betydeligt af Besætningsfaarene, og Græsset spirede tidligt, kunde man ventet en særdeles god Lemming iaar, men uagtet denne ikke er ganske færdig, vil man vide, at Lemmingen langt fra vil svare til Forventningerne paa mange Steder.

Da Græsset blev slaaet tidlig i Fjor og tørredes godt, er den i de senere Aar noget reducerede Kvægbesætning ved godt Huld.

Harerne lader til at formere sig godt.

I øvrigt ved jeg ikke noget særligt at bemærke.

Hvilket ærbødigt indberettes.

Sandevaag den 6te Maj 1890.

ZNielsen, sign

Sommer 1890

Halvaars Indberetning

I det forløbne Halvaar har ingen anden smitsom Sygdom end Influenza grasseret her i Sysselet, af hvilke mange vare haardt angrebne og længe syge, men hvoraf dog ingen er død.

Vejrliget var i de fire første Maaneder af Halvaaret usædvanlig tørt, men de 2de sidste Maaneder og lige til Dato usædvanlig fugtigt.

Faareslaget kan kaldes godt i det Hele taget, og paa Myggenæs, navnlig paa Holmen ualmindelig godt med hensyn til Fedme.

Fuglefangsten paa Myggenæs rigtig god, andre Steder kun middelmaadig.

Vaarfiskeriet var mindre godt og Sommerfiskeriet i de østlige Bygder overmaade ringe, hvorimod der i den Tid er fisket noget betydeligt i de vestlige Bygder, men Vejrliget har været ugunstigt ogsaa for Fiskeriet.

Ingen Grind og nesten ingen Sejfangst. Mindre god fortjeneste med Baad Fiskeriet under Island.

Tørven tørredes godt, men med Høhøsten har det gaaet meget daarligt især i de vestligere Bygder, hvor en Del endnu staar tilbage, især i Gaasedal og Vigum, hvor Stormen desuden har borttaget en betydelig Del. Græsvæxten var taalelig god i Slutningen af August.

Kornhøsten har været rigtig god, hvorimod Kartofflerne ere mindre jævnt godt lykkede og desuden meget ilde medtagne dels af den sædvanlige Syge og dels af Raadenhed.

Rotterne, der have formeret sig stærkt i de sidste Aars gode Vintre have anrettet betydelig Skade paa Korn og Kartoffelagrene.

I øvrigt ved jeg ikke noget særligt at bemærke.

Hvilket, som forhen befalet, ærbødigst indberettes.

Sandevaag den 6te November 1890.

ZNielsen, sign

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1890-91

Halvaars Indberetning

I Halvaaret fra 1ste Oktober f.A. til Udgangen af Marts d.A. har der af smitsomme Sygdomme her i Sysselet kun grasseret Influenza og i Slutningen af Marts Maaned tillige Kighoste i enkelte Bygder.

Efteraaret og lige ind i Januar Maaned var meget fugtigt med sydlige, af og til haarde Vinde, men uagtet de egentlige Vintermaaneder ikke vare snefulde, indtraf der enkelte dage stærke Snefog, der paa sine Steder anrettede nogen Skade paa Faarebesætningen.

De enkelte Gange, som Veiret i afvigte Efteraar og Vinter tillod at komme paa Fiskeri, blev der fisket mere end i de nærmest foregaaende Aar, især af stor Torsk.

I øvrigt er der ikke noget særligt at indberette, hvilket herved ærbødigst indberettes,

Sandevaag den 8de Juni 1891.

ZNielsen, sign

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1891

Halvaars Indberetning

Den i min Indberetning af 8de Juni d.A. anmeldte Kighoste, der grasserede overalt her i Sysselet med undtagelse af Myggenæs, er nu ophørt, men den krævede flere offere. – Kun enkelte Tilfælde af Influenza ere forekomne. I øvrigt har ingen smitsom Sygdom grasseret her i Sysselet i afvigte Halvaar.

Vejrliget har i det Hele taget været godt og Sommeren usædvanlig tør, saa at græsormen paa adskillige Steder anrettede betydelig Skade.

Fuglefangsten var meget ringe overalt.

Græsvæxten var ogsaa meget ringe, men græsset tørredes godt.

Tørven tørredes meget godt.

Kornagrene lykkedes meget forskjelligt. Kornet var ikke meget, men for det meste godt. Flere Kornagre vare for Størstedelen ødelagte, efter hvad man antager, af Ørentviste.

Kartoflerne mislykkedes overalt, efter hvad man antager, tildels paa Grund af en østlig Storm, der rasede medens de stode i vækst, hvorhos de ere ilde medtagne saavel af den sædvanlige Syge som af Raadenhed.

Rotterne, der i de sidste Aar have formeret sig stærkt, have i afvigte Halvaar anrettet betydelig Skade saavel paa Korn- som Kartoffelagrene.

Fiskeriet har været temmelig godt, men har paa Grund af den stærke tilgang af færøske Fiskere til Island, ikke givet stort udbytte. – Ingen Grind og ingen Sejefangst.

Faareslaget var paa de fleste Steder langt under et Middelaar, men med Hensyn til Fedme maaske lidt over et Middelaar.

Harerne have formeret sig meget stærkt.

I øvrigt er der ikke noget særligt at indberette, hvilket herved ærbødigst indberettes,

Sandevaag den 20de November 1891.

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1891-92

Halvaars Indberetning

I Halvaaret fra 1ste Oktober f.A. til 31. Marts d.A. har der af smitsomme Sygdomme her i Sysselet grasseret Skarlagensfeber i Bygderne Bø og Sørvaag, hvilken Sygdom er ophørt for ca. 1 Maaned siden, uden at nogen er død deraf. Endvidere er der forekommet enkelte Tilfælde af Influenza. I øvrigt vides ingen smitsom Sygdom at have grasseret her i Sysselet i afvigte Halvaar.

Veirliget har i det Hele taget været meget ustadigt med sædvanlig megen Sne og skiftende stærke Storme.

Som følge af det daarlige Veir og den megen Sne ere Besætningsfaarene meget svækkede, skjøndt der endnu ikke er dødt betydeligt af dem.

Fiskeriet har, naar Veiret har tilladt det, været særdeles godt, men har paa Grund af det ustadige Veir ikke givet stort udbytte.

Harerne er stærkt aftagne paa Grund af den langvarige Sne og stærke Kulde.

I øvrigt er der ikke noget særligt at indberette,

Hvilket herved ærbødigst indberettes,

Sandevaag den 1ste April 1892.

JZNielsen, sign cst.

Sommer 1892

Halvaars Indberetning

I Halvaaret fra 1ste April til 1ste Oktober d.A. har ingen smitsom Sygdom grasseret her i Sysselet.

Veirliget har været meget ustadigt, og som oftest med Regn og Blæst.

Lemmingen blev som følge af den i lemmingstiden indtrufne Sne ikke god, hvorhos Moderfaarene ikke havde tilstrækkelig Mælk til Lammene, saa at mange af disse døde af Sult.

Som Følge af den store fugtighed blev Græsset meget, men det tørredes ikke godt, hvilket sidste ogsaa var tilfældet med Tørven.

Kornagrene ere som Følge af Fugtigheden meget ringe i Aar, hvorhos Rotterne ogsaa have anrettet betydelig Skade paa dem.

Kartoflerne ere gennemgaaende daarlige, kun enkelte Steder ere de nogenlunde voxede, men lide af den sædvanlige Syge.

Slagtet er daarligt saavel med Hensyn til Antal som med Hensyn til Fedme.

Fiskeriet har været nogenlunde godt i de vestlige Bygder af Sysselet, men i Sandevaag og Midvaag har det været meget ringe. – Sejfangsten med Not har været god.

Skjøndt flere Grindeflokke ere sete i Aar, er det ikke lykkedes at dræbe nogen her i Sysselet. Harerne, der vare stærkt aftagne paa Grund af sidste Aars strænge Vinter, ere nu atter betydeligt formerede.

Fuglefangsten har været særdeles god.

I øvrigt er der ikke noget særligt at indberette,

Hvilket herved ærbødigst indberettes,

Sandevaag den 24. Oktober 1892.

JZNielsen, sign cst.

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1892-93

Halvaars Indberetning

I Halvaaret fra 1ste Oktober 1892 til 31. Marts d.A. er der af smitsomme Sygdomme forefaldet Tilfælde af Strubehoste i Bygderne Gaasedal, Sørvaag og Sandevaag, hvorhos tillige Skalagensfeber har grasseret i den sidstnævnte Bygd. Disse Sygdomme må nu imidlertid betragtes som ophørte. Af Skarlagensfeber døde ingen, hvorimod Strubehosten krævede et Offer i Gaasedal og to i Sørvaag.

I øvrigt har ingen smitsomme Sygdomme grasseret her i Sysselet.

Veirliget har i det Hele været meget ustadigt. – Der er kun faldet liden Sne i afvigte Vinter, og med undtagelse af nogle nordvestlige Storme, har der ikke været stærke vinde.

Fiskeriet har deels paa Grund af Veirliget Ustadighed, dels som Følge af den lave Fiskepris kun givet et meget ringe Udbytte. Kun i nogle faa Dage i Slutningen af Marts Maaned fiskedes der en Del Smaafisk.

Sejfangsten med Nót har i Sandevaag og Sørvaag været god.

Kvægbesætningen er som Følge af Høets daarlige Kvalitet ikke god, og Køerne give kun ringe Mælk.

Faarebesætningen tegner det bedre med i Aar.

paa Grund af Misvæxt i Kornet og Fiskeriets daarlige Udbytte er navnlig den fattigere Befolknings økonomiske Stilling daarlig.

I øvrigt er der intet særligt at indberette,

Hvilket herved ærbødigst indberettes,

Sandevaag den 6. April 1893. /

JZNielsen, sign

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1893

Halvaars Indberetning

I Halvaaret fra 1ste April til 1ste Oktober d.A. har ingen smitsom Sygdom grasseret her i Sysselet.

Veirliget har i den sidste Del af Halvaaret været meget ustadigt og stormfuldt.

Fuglefangsten var ikke god.

Græsvæksten var særdeles god, men en del af Græsset er endnu ikke tørret i Sørvaag, Bø og Gaasedal, hvorhos der som Følge af de stærke nordlige og nordøstlige Storme er gaaet meget Hø tabt i Bø, Gaasedal og Myggenæs; ja enkelte mænd mistede endog over et Kofoder.

Tørven tørredes meget godt.

Kartoflerne ere gjennemgaaende gode.

Kornagrene lykkedes forskjelligt. Kornet var ikke af det meste, men særdeles godt.

Fiskeriet har i Løbet af Sommeren været meget ringe, men i den sidste Tid have Baadene fisket godt de enkelte Gange, vejret har tilladt dem at tage ud paa Fiskeri.

Sejefangsten har været ringe.

I afvigte August Maaned indtraf, som det er Amtet bekjendt, tvende Grindefangster i Midvaag, hvoraf hver hel Baadspart blev 15 ½ Skd. Hval.

Faareslaget var med Hensyn til Antal og Godhed, og navnlig med Hensyn til Fedme over et Middelaar.

I øvrigt er der intet særligt at indberette,

Hvilket herved ærbødigt indberettes,

Sandevaag den 24. Oktober 1893. /

JZNielsen, sign

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amsordre af 23. November 1830

Vinter 1993-94 manglar

Sommer 1894 manglar

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amsordre af 23. November 1830

Vinter 1894-95

Halvaars Indberetning

I Halvaaret fra 1ste Oktober f.A. til 31te Marts d.A. har ingen smitsom Sygdom grasseret her i Sysselet.

Vinteren har været snefuld, hvorfor Faarene ere en Del medtagne, men tegne dog til at blive gode, saafremt Foraaret bliver godt.

Vinterfiskeriet har i de vestlige Bygder af Sysselet været særdeles godt, og i Sandevaag og Midvaag som i et godt Middelaar.

Af Sej er der med Not fanget en Del i Sørvaag, men slet intet i de andre Bygder.

Den 26de Januar d.A. forulykkede i en nordøstlig Snestorm 6 mand fra Myggenæs, som vare paa Fiskeri knapt en halv Fjerdingsvej fra Bygden.

Vaarfiskeriet har hidtil været meget ringe.

I øvrigt er der intet særligt at indberette,
Hvilket herved ærbødigst indberettes,

Sandevaag den 1ste April 1895.

JZNielsen, sign

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1895

Halvaars Indberetning

I Halvaaret fra 1ste April til 1ste Oktober 1895 har ingen smitsom Sygdom grasseret her i Sysselet.

Vaarfiskeriet, der indtil Halvaarets Begyndelse kun havde været ringe, blev som i et Middelaar, sommerfiskeriet var daarligt.

Græsvæxten var god, og det lykkedes at tørre græsset i rette tid, hvorfor Høet blev baade meget og godt.

Tørven tørredes godt.

Kornagrene vare gennemgaaende gode

Kartoflerne vare gode, men bleve meget ødelagte af den sædvanlige Kartoffelsyge.

Fuglefangsten var kun meget ringe.

Den 29de Juli blev en Grind dræbt i Midvaag, hvilken beløb sig til 543 Hvaler, der vurderedes til 160 Gl 7 Skd., hvoraf hver hel Baadspart blev 9 ½ Skd.

I øvrigt er der intet særligt at indberette,
Hvilket herved ærbødigst indberettes,

Sandevaag den 28de August 1897.

/meget forsinket, men gælder altså 1895/

JZNielsen, sign

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1895-96

Halvaars Indberetning

I Halvaaret fra 1ste Oktober 1895 til 31te Marts 1896 grasserede Influenza i de fleste Bygder i Sysselet, ligesom der ogsaa indtraf et Tilfælde af Strubehoste i Gaasedal med dødeligt Udfald. I øvrigt har der i nævnte Halvaar ingen smitsom Sygdom grasseret i Sysselet.

Faareslaget var med Hensyn til Antal, fedme og Godhed som i et Middelaar.

Vinterfiskeriet gav ikke saa ringe et Udbytte.

Vaarfiskeriet var godt, men endnu ikke endt ved Halvaarets Slutning.

Harerne have formeret sig stærkt og gave et godt Jagtudbytte.

Højbjergningen lykkedes godt.

I øvrigt er der intet særligt at indberette,

Hvilket herved ærbødigst indberettes,

Sandevaag den 28de August 1897.

/meget forsinket, samme datering som forrige/

JZNielsen, sign

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1896

Halvaars Indberetning

I Halvaaret fra 1ste April til 30te September 1896 grasserede mæslinger i Bygderne Midvaag, Sørvaag og Gaasedal og foraarsagede flere Dødsfald. Af Tæring døde 3 personer, nemlig to i Midvaag og 1 i Sandevaag. Denne Sygdom griber mere og mere om sig her i Sysselet, hvor der sikkert findes flere Personer, som ere angrebne deraf.

Vaarfiskeriet var godt. Sommerfiskeriet derimod var mindre godt.

Græsvæxten var god. Det lykkedes at tørre græsset og faa Høet bjerget i rette Tid.

Tørven tørredes godt.

Kornagrene vare som i et Middelaar, men bleve for en del ødelagte af Rotter, der formere sig meget stærkt her i Sysselet.

Kartoflerne voxede godt, men bleve for en stor Del ødelagte af den sædvanlige Kartoffelsyge.

Fuglefangsten var ualmindelig daarlig.

I øvrigt er der intet særligt at indberette,
Hvilket herved ærbødigst indberettes,

Sandevaag den 28de August 1897. (*meget forsinket, samme datering som forrige*)

JZNielsen, sign

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1896-97

Halvaars Indberetning

I Halvaaret fra 1. Oktober 1896 til 1ste April 1897 grasserede Mæslinger i bygderne Midvaag, Sørvaag og Gaasedal. Influenza grasserede ogsaa i Sysselet i bemeldte Halvaar. Der indtraf to Tilfælde af Difteritis i bygden Sandevaag, begge med dødeligt Udfald. I øvrigt grasserede ingen smitsom Sygdom i Sysselet.

Vaarfiskeriet gav i Slutningen af Halvaaret kun et meget ubetydeligt Udbytte. Derimod gav Vinterfiskeriet et ret godt Udbytte.

Faareslagtet var med Hensyn til Antal over et Middelaar, men med Hensyn til Godhed og Fedme kun som i et Middelaar.

I Midvaag dræbtes den 8de December 4 Grindehvaler, der vurderedes til 1 Gl. 15 ½ skd, hvoraf Partehvalen Ifølge Amtets Tilladelse blev tillagt økonomisk Fond

I øvrigt er der intet særligt at indberette,
Hvilket herved ærbødigst indberettes,

Sandevaag den 28de August 1897.

/meget forsinket, samme datering som forrige, RG/

JZNielsen, sign

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1897

Halvaars Indberetning

I Halvaaret fra 1ste April til 30te September d.A. har ingen smitsom Sygdom grasseret her i Sysselet.

Vaarfiskeriet var i Begyndelsen af Halvaaret godt i Bygderne Midvaag og Sandevaag, men derimod meget ringe i Sysselets vestlige Bygder.

Sommerfiskeriet var ualmindelig daarligt. Af Sej er der kun fanget en ren Ubetydelighed.

Tørven tørredes godt og bjergedes i rette Tid.

Græsvæxten var meget god. I Sandevaag og Midvaag lykkedes det saavel at tørre Græsset som at bjærge Høet i betimelig Tid, hvad derimod ikke skal have været i Sysselets vestlige Bygder.

Kornagrene ere som Følge af det regnfulde Veirlig gjennemgaaende daarlige.

Kartoflerne ere ligeledes gjennemgaaende daarlige.

Fuglefangsten var omtrent som i et Middelaar.

Den 12te August blev der til Midvaag inddrevet og dræbt 132 Grindehvaler, der vurderedes til 52 Gl. 15 ½ Skd, hvoraf hver hel Baadspart blev 2 ¾ Skd.

Skibsfiskeriet har for Vaagø Syssels vedkommende kun givet et meget ringe Udbytte.

Faareslaget bliver med Hensyn til Antal kun ubetydeligt, ligesom det ogsaa tegner til at blive daarligt med Hensyn til Fedme.

I øvrigt er der intet særligt at indberette,

Hvilket herved ærbødigt indberettes,

Sandevaag den 5te Oktober 1897.

JZNielsen, sign

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1897-98

Halvaars Indberetning

I Halvaaret fra 30te September 1897 til 1ste April d.A. har ingen smitsom Sygdom grasseret her i Sysselet.

Slagtet var baade med Hensyn til Antal og Fedme under et Middelaar.

Kornagrene lykkedes forskjelligt, men gave gennemsnitlig kun et ubetydeligt Udbytte.

Kartoflerne lykkedes ligeledes mindre godt, og bleve for en stor Del ødelagte af Raadenhed.

Vinterfiskeriet gav med undtagelse af Dagene før Jul kun et meget ringe Udbytte.

Vaarfiskeriet har været ualmindelig godt i Bygderne Sandevaag og Midvaag, hvilket for en meget væsentlig Del hidhører fra, at der har været overflod af Sild at faa til Agn. – I de vestlige Bygder i Sysselet har der derimod været saa godt som slet intet Vaarfiskeri.

Storkjoven vides efter indhentede Oplysninger ikke at yngle paa Vaagø, hvorimod den af og til skal ses fra Baad. Lov for Færøerne af 18de December 1897 om Storkjovens Fredning vides ikke at være overtraadt.

I øvrigt er der intet særligt at indberette,
Hvilket herved ærbødigst indberettes,

Sandevaag den 20de April 1898.

JZNielsen, sign

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1898

Halvaars Indberetning

I Halvaaret fra 1ste April til 30te September d.A. har ingen smitsom Sygdom grasseret her i Sysselet.

Sommerfiskeriet har været meget daarligt. – Af Sej er der især med Not fanget usædvanlig meget.

Paa Grund af det fugtige Veirlig lykkedes det ikke at faa en stor Del af Tørven tør og bjerget, hvad navnlig er Tilfældet i bygderne Sandevaag og Slættenæs.

Græsvæxten var kun daarlig, og er det paa Grund af det fugtige Vejrlig saa godt som overalt paa Vaagø endnu ikke lykkedes at tørre en stor Del af Græsset, ligesom saa godt som intet Hø endnu er bjerget og hjembragt fra Marken.

Kornagrene og kartoflerne ere gennemgaaende meget daarlige.

Fuglefangsten var usædvanlig daarlig.

Ingen Grindefangst er i Halvaaret indtruffen i Sysselet.

Skibsfiskeriet har kun givet et tarveligt Udbytte og Underbalance for Skibenes vedkommende.

Faareslaget bliver med Hensyn til Antal under et Middelaar og med Hensyn til Størrelse, Godhed og Fedme langt derunder.

Fjeldskred ere indtrufne flere Steder som Følge af usædvanlig stærk Regn, af hvilke et har ødelagt et stort Stykke, som var beplantet med Kartoffler.

Lov for Færøerne af 18de December 1897 om Storkjovens Fredning vides ikke at være overtraadt, ligesom denne Fugl ikke vides at yngle her i Sysselet.

I øvrigt er der intet særligt at indberette,

Hvilket herved ærbødigst indberettes,

Vaagø Syssels Kontor,

Sandevaag den 1.ste Oktober 1898.

JZNielsen, sign

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1898-99

Sandevaag, den 6te April 1899

Halvaars Indberetning

I Halvaaret fra 30te September til 1ste April d.A. har af smitsomme Sygdomme Influenza grasseret temmelig ondartet her i Sysselet og foraarsaget 18 Dødsfald.

Efterårs- og Vinterfiskeriet var usædvanlig daarligt, hvorimod Vaarfiskeriet hidtil har været godt i Bygderne Sandevaag og Midvaag. Af Sej er der i afvigte Vinter fanget meget med Nót.

Ingen Grindefangst er i Halvaaret indtruffen i Sysselet.

De fremmede Damptrawlere, som i Vinter i flokketal saaes trawle paa Fiskegrundene omkring Øerne, ser man nu ikke saa meget til.

Faarebesætningerne ere paa Grund af den stærke Kulde og Sne i de sidste Dage af marts meget svækkede.

Lov for Færøerne af 18de December 1897 om Storkjovens Fredning vides ikke at være overtraadt, ligesom denne Fugl ikke vides at yngle her i Sysselet.

I øvrigt vides intet særligt at indberette.

JZNielsen.

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amsordre af 23. November 1830

Sommer 1899 /manglar /

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1899-1900

Halvaars Indberetning

I Halvaaret fra 30te September f.A. til 1ste April d.A. har af smitsomme Sygdomme Influenza grasseret meget ondartet i Bygden Sørvaag.

Efteraarsfiskeriet var daarligt. Vinter- og Vaarfiskeriet var derimod godt og indbragte et usædvanlig stort Udbytte, da Fiskepriserne have været saa høie.

Ingen Grindefangst er indtruffen i Sysselet.

Faarebesætningen er paa Grund af den langvarige Sne meget medtaget og Affaldet paa sine Steder betydeligt blandt Moderfaarene.

Lov for Færøerne af 18de December 1897 om Storkjovens Fredning vides ikke at være overtraadt, ligesom denne Fugl ikke vides at yngle her i Sysselet.

I øvrigt er der intet særligt at indberette,
Hvilket herved ærbødigst indberettes,

Sandevaag den 2. Juli 1900.

JZNielsen, sign

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1900

Halvaars Indberetning

I Halvaaret fra 1ste April til 30te September d.A. har Influenza eller Tyfus grasseret meget ondartet i Bygden Sørvaag og foraarsaget adskillige Dødsfald. Tyfus har ligeledes grasseret i Slettenæs Bygd, men uden at have havt noget Dødsfald til Følge. I Bygden Sandevaag er Ifølge Distriktslægens Meddelelse i forrige Maaned indtruffet to tilfælde af Tyfus i to forskellige Huse, hvoraf det ene ventes at medføre Døden. Sygdommen har endnu ikke bredt sig videre i Bygden.

Sommerfiskeriet har i de Dage det har været drevet, givet godt Udbytte. – Sejefangsten har været mindre god. – En Grind paa 301 Hvaler dræbtes den 19. August i Midvaag.

Græsvæxten var ikke god, men det lykkedes at faa Græsset tørret og Høet bjerget i rette Tid, hvorfor Kvaliteten er særdeles god.

Tørvene tørredes særdeles godt.

Kornagrene vare gode, men bleve for en Del ødelagte af Rotter, der formerer sig i betænkelig Grad.

Kartoflerne vare ualmindelig godt voxede, men bleve enkelte Steder ødelagte af den sædvanlige Kartoffelsyge, ligesom ogsaa Rotterne anrettede betydelig Skade paa dem.

Fuglefangsten var daarlig i begyndelsen af Sommeren, men forbedrede sig betydeligt i Slutningen deraf.

Faareslaget er med Hensyn til Antal langt under et Middelaar, men med Hensyn til Størrelse og Fedme omtrent som i et Middelaar.

Lov for Færøerne af 18de December 1897 om Storkjovens Fredning vides ikke at være overtraadt, ligesom denne Fugl ikke vides at yngle her i Sysselet.

I øvrigt er der intet særligt at indberette,
Hvilket herved ærbødigt indberettes,

(uden dato)

JZNielsen, sign

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1900-01

Sysselmanden paa Vaagø,
Sandevaag, den 3die Juli 1901
Halvaars Indberetning

I Halvaaret fra 30te September f.A. til 1ste April d. A har af smitsomme Sygdomme tyfoid Feber grasseret i Sandevaag og foraarsaget 5 Dødsfald.

Efteraars- og Vinterfiskeriet var daarligt, hvilket ogsaa var Tilfældet med Vaarfiskeriet, der tildels umuliggjordes af ugunstigt Vejr.

Ingen Grindefangst er I Halvaaret indtruffen i Sysselet.

Faarebesætningen er paa Grund af den milde Vinter paa de fleste Steder god, og Affaldet blandt Moderfaarene ubetydeligt. Læmningen er ogsaa god, hvorfor Slagtet ventes at blive betydeligt over et Middelaar.

Lov for Færøerne af 18de December 1897 om Storkjovens Fredning vides ikke at være overtraadt, ligesom denne Fugl ikke vides at yngle her i Sysselet.

I øvrigt er der intet særligt at indberette,
Hvilket herved ærbødigst indberettes,

JZNielsen, sign

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1901

Sysselmanden paa Vaagø,
Sandevaag, den 17. Oktober 1901
Halvaars Indberetning

I Halvaaret fra 1ste April til 30te September d.A. har Tyfus hersket epidemisk i Bygden Sandevaag. Skarlagensfeber er i Slutningen af September indtruffen i Gaasedal og Sørvaag, og har allerede foraarsaget flere Sygdomstilfælde i Gaasedal. Hidtil har den dog været mild. I Begyndelsen af indeværende Maaned er Skarlagensfeber ogsaa forfaldet i et Hus i Midvaag, ligesom den nu har bredt sig til alle Huse i Gaasedal.

Sommerfiskeriet har været meget ringe og givet et ualmindelig daarligt Udbytte. Sej er der saa godt som intet fisket af.

Grind er heller ikke indtruffet I Halvaaret.

Græsvæxten, der i Begyndelsen tegnede at blive ringe, blev henimod slutningen af August og i Begyndelsen af September god. Høet tørredes navnlig i Begyndelsen af September godt og bjærgedes i rette Tid.

Tørven tørredes mindre godt, navnlig for dens vedkommende, der blev sent skaaret.

Kornagrene og Kartofflerne mislykkedes saa at sige helt paa Grund af for megen fugtighed.

Fuglefangsten blev under et Middelaar.

Faareslaget er i Bygden Sandevaag mht Antal over et Middelaar og i de andre Sogne med Undtagelse af Midvaag omtrent som i et Middelaar. Overalt i Sysselet er det hvad Fedmen angaar daarligt.

Lov for Færøerne af 18de December 1897 om Storkjovens Fredning vides ikke at være overtraadt, ligesom denne Fugl ikke vides at yngle her i Sysselet.

I øvrigt er der intet særligt at indberette,
Hvilket herved ærbødigst indberettes,

JZNielsen, sign

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1901-02

Sysselmanden paa Vaagø,
Sandevaag, den 17. Juni 1902
Halvaars Indberetning

I Halvaaret fra 30te September f.A. til 1ste April d.A. har af smitsomme Sygdomme Skarlagensfeber hersket i Gaasedal og enkeltvis i Sørvaag og Midvaag. Enkelte Tilfælde af Tyfus ere indtrufne i Sandevaag og Midvaag. Disse Sygdomme have ikke I Halvaaret foraarsaget Dødsfald.

Vaarfiskeriet var godt i Sandevaag og Midvaag. Efteraars- og Vinterfiskeriet var godt i Sørvaag og Bø, men derimod ubetydeligt i Sandevaag og Midvaag.

Ingen Grindfangst er i Halvaaret indtruffen i Sysselet.

Faarebesætningen er paa Grund af den langvarige Vinter og kolde Foraar meget medtaget og Affaldet blandt Moderfaarene paa de fleste Steder ret betydeligt, og Læmningen daarlig, hvorfor Faareslaget med Hensyn til Antal bliver langt under et Middelaar.

Kornet og Kartofflerne vare meget daarlige.

Lov for Færøerne af 18de December 1897 om Storkjovens Fredning vides ikke at være overtraadt, ligesom denne Fugl ikke vides at yngle her i Sysselet.

Hvilket herved ærbødigst indberettes,

Sandevaag den 1de Juni 1902
JZNielsen, sign

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1902

Sysselmanden paa Vaagø,
Sandevaag, den 27de Oktober 1902
Halvaars Indberetning

I Halvaaret fra 1ste April til 30te September d.A. har typhoid Feber hersket epidemisk i Bygden Midvaag, hvor den er taget under offentlig Behandling. Sommerfiskeriet har været usædvanlig daarligt. Sej er dog fanget en Del af med Nót.

En Grindefangst paa 138 Hvaler, der vurderedes til 28 Gld. 10 Skd. og hvoraf hver hel Baadspart blev 1 ½ Skd, indtraf i Midvaag den 29. August.

Græsvæxten var som Følge af den stærke Kulde i Vaar og Sommer meget ringe og Høet paa de fleste Steder fra 1/3 Del til ½ Del mindre end i et Middelaar.

Kornagrene bleve gennemgaaende daarlige, hvorimod Kartofflerne bleve fuldt saa gode som i et Middelaar.

Tørven tørredes usædvanlig hurtigt og godt.

Fuglefangsten har været ret god paa de fleste Steder.

Faareslaget er baade med Hensyn til Antal og Fedme langt under et Middelaar. En Undtagelse herfra danner dog Myggenæsholmen, hvor Faarene vare usædvanlig fede.

Lov for Færøerne af 18de December 1897 om Storkjovens Fredning vides ikke at være overtraadt, ligesom denne Fugl ikke vides at yngle her i Sysselet.

Storhvalfangsten var mindre god end i tidligere aar, navnlig fordi de fangede Hvaler gennemgaaende var smaa.

I øvrigt er der intet særligt at indberette,
Hvilket herved ærbødigst indberettes,

JZNielsen, sign

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1902-03

Halvaars Indberetning

I Halvaaret fra 30de September f.A. til 1ste April d.A. har af smitsomme Sygdomme forefaldet enkelte Tilfælde af typhoid Feber i Bygderne Sandevaag og Midvaag uden dog at foraarsage noget Dødsfald.

Som Følge af det usædvanlig stormfulde Vejrlig mislykkedes saavel Efteraars- som Vinter- og Vaarfiskeriet fuldstændig. Sejefangsten var enkelte Steder meget rigelig.

Ingen Grindefangst er I Halvaaret indtruffen i Sysselet.

Faarebesætningen er paa Grund af den stormfulde Vinter og navnlig paa Grund af det kolde Foraar meget medtaget. Læmningen er gennemgaaende meget daarlig.

Kornet mislykkedes fuldstændig. Derimod blev Kartofflerne omtrent som i et Middelaar.

Halvaaret har især for den mindre bemidlede Del af Befolkningen, som Følge af det fuldstændige mislykkede Fiskeri, været meget trangt med Fødemidler, og saafremt befolkningen ikke havde været godt forsynet med Hvalkød, vilde der utvivlsomt have været Hungersnød.

Lov om Storkjovens Fredning vides ikke at være overtraadt. Denne Fugl yngler ikke her i Sysselet., men ses dog af og til saavel fra Baad som paa Landjorden.

Paa Grund af det kølige Foraar blev der de fleste Steder Hømangel, som satte Kvægbesætningerne betydeligt tilbage. Der er dog ingen Kreaturer omkomne af Hunger.

Hvilket herved ærbødigst indberettes.

Sysselmanden paa Vaagø,
Sandevaag den 4de Juni 1903

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1903

Halvaars Indberetning

I Halvaaret fra 1ste April til 30te September d.A. er der forefaldet et enkelt Tilfælde af typhoid Feber i Midvaag. I øvrigt har ingen smitsom Sygdom grasseret her i Sysselet i nævnte Halvaar.

Slutningen af Vaarfiskeriet var nogenlunde godt i Sandevaag, men ubetydeligt i de andre Bygder i Sysselet. Sejefangsten har været ubetydelig. Sommerfiskeriet og det hidtil værende Efteraarsfiskeri har været daarligt for Baadenes vedkommende. Skibsfiskeriet har været som i et Middelaar. En Grindefangst paa 60 Hvaler, vurderede til 22 Gld. 2 Skd., hvoraf hver hel Baadspart blev 1 Skind, indtraf i Midvaag den 24de August.

Til Hvalfangerstationen i Selvig er iaar indbragt 105 Bardehvaler.

Fuglefangsten, der i Begyndelsen af Aaret var daarlig, blev god i Slutningen, saaledes at fangsten blev betydeligt over et Middelaars.

Tørven tørredes godt og bjærgedes i rette Tid.

Græsvæxten var som Følge af det kølige Veirlig i Sommer ubetydelig, men Græsset tørredes godt og Høet bjærgedes betids.

Kartoflerne ere gennemgaaende gode og over et Middelaar.

Kornet er meget daarligt og paa de fleste Steder ubetydeligt.

Faareslaget er med Hensyn til Antal meget ringe og langt under et Middelaars. Ogsaa med Hensyn til Godhed synes det at blive under et Middelaars.

Harerne har formeret sig betydeligt, hvorfor Jagten aarlig giver et jævnt godt Udbytte.

Lov om Storkjovens Fredning vides ikke at være overtraadt, ligesom denne Fugl ikke vides at yngle her i Sysselet.

Hvilket herved ærbødigt indberettes.

Sysselmanden paa Vaagø,
Sandevaag den 4de Juni 1903. /
JZNielsen, sign.

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Vinter 1903-04

Halvaars Indberetning

I Halvaaret fra 30de September f.A. til 1ste April d.A. har af smitsomme Sygdomme Difteritis grasseret i Sørvaag og forarsaget 4 Dødsfald. I Sandevaag er der forefaldet 4 Tilfælde af Tyfus, at hvilke det ene endte med Døden.

Saavel Efteraars- som Vinter- og Vaarfiskeriet har været usædvanlig daarlig som Følge af ustadigt og tildels stormende Vejrlig, der har hindret Baadene at tage paa Fiskeri.

Af Graasej er der navnlig i Sørvaag fanget usædvanlig meget.

Ingen Grindefangst er i Halvaaret indtruffen i Sysselet.

Faarebesætningen er som Følge af Vinterens og Foraarets milde Vejrlig i god Stand, men Moderfaarenes Antal er faa som Følge af de foregaaende daarlige Aar.

Kornet gav paa de fleste Steder kun daarlig Udbytte. – Derimod vare Kartofflerne gennemgaaende gode.

Paa Grund af forrige Foraars og Sommers kølige Vejr var Høet paa mange Steder ringe, hvorfor flere have fodret med tørret Hvalkød, som viser sig at være et udmærket Fodringsmiddel.

Rotterne formerer sig i en saa uhyggelig Grad, at der formentlig indenfor ret lang Tid maa tages alvorlige Forholdsregler mod dem.

Lov om Storkjovens Fredning vides ikke at være overtraadt, ligesom denne Fugl ikke vides at yngle her i Sysselet, men ses ikke saa sjældent fra Baade, ligesom den ogsaa undertiden ses paa Land.

I øvrigt er der intet særligt at indberette,
Hvilket herved ærbødigt indberettes,

Sysselmanden paa Vaagø,
Sandevaag den 4. Juni 1904
JZNielsen, sign

Vaagöe Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830

Sommer 1904

Halvaars Indberetning

I Halvaaret fra 1ste April til 30de September d.A. har af smitsomme Sygdomme typhoid Feber grasseret i Bygderne Gaasedal og Vigum og Difteritis i Sørvaag. I øvrigt har ingen smitsom Sygdom med Undtagelse af Tuberkulose grasseret i Sysselet i nævnte Halvaar.

Fiskeriet har været usædvanlig daarligt, naar undtages Bygderne Sørvaag og Bø, hvor Efteraarsfiskeriet har været godt, naar Veirliget har tillade Baadene at tage paa Fiskeri. Sejefangsten har ligeledes været meget daarlig. Skibsfiskeriet har derimod været over et Middelaar.

En Grindefangst paa 94 Hvaler, vurderet til 3 0 Gld, hvoraf hver hel Baadspart blev 1 ½ Skd., indtraf i Midvaag den 20. August..

Til Hvalfangerstationen Selvig er der i Halvaaret ilandbragt 82 Stkr. Bardehvaler.

Fuglefangsten var god og over et Middelaar.

Tørven tørredes godt og bjærgedes i rette Tid.

Græsvæxten var særdeles god, og Høet, der som Følge heraf var meget, tørredes og bjærgedes betids.

Kartoflerne ere gennemgaaende gode og væxten langt over et Middelaar.

Kornet var med Hensyn til Kvalitet af det bedste, men meget ringe med Hensyn til Kvantitet.

Faareslagtet var med Hensyn til Antal over et Middelaars og med Hensyn til Fedme og Vægt af det bedste.

Som følge af den gode Græsvæxt malkede Køerne rigeligt, medens de gik ude i Haugen paa Sommergræsning.

Lov om Storkjovens Fredning vides ikke at være overtraadt, ligesom denne Fugl ikke vides at yngle her i Sysselet.

Hvilket herved ærbødigst indberettes,

Sysselmanden paa Vaagø,
Sandevaag den 28. November 1904
JZNielsen, sign

Til
Færø Amt.